

STRATEGIA

GMINY TARNÓWKA

2006 -2018

Projekt finansowany przez:

URZĄD GMINY TARNÓWKA

Wykonawca:

**VOTER PUBLIC RELATIONS
UL.GARNCARSKA 7; 61-817 POZNAŃ**

TREŚĆ

strona

1. Wprowadzenie	3
1.1 Geneza strategii rozwoju	3
1.2 Metodologia procesu planowania strategicznego	11
2. Strategia Rozwoju Gminy	13
2.1 Zasadnicze obszary problemowe gminy	13
2.2 Priorytety strategii rozwoju gminy	17
2.3 Główne założenia strategii rozwoju gminy	19
2.4 Wizja rozwoju gminy	29
2.5 Misja gminy	34
2.6 Cele strategiczne i kierunki rozwoju gminy	35
2.7 Schemat celów strategicznych i programów operacyjnych	49
2.8 Opisy programów i projektów (dla poszczególnych celów strategii rozwoju gminy w ramach zasadniczych obszarów problemowych	53
■ Programy operacyjne oraz projekty w ramach zasadniczego obszaru problemowego „ Rozwój przedsiębiorczości i rolnictwa ”	53
■ Programy operacyjne oraz projekty w ramach zasadniczego obszaru problemowego „ Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej ”	86
■ Programy operacyjne oraz projekty w ramach zasadniczego obszaru problemowego „ Wzrost poziomu jakości życia mieszkańców ”	105
2.9 Priorytety realizacyjne	140
2.10 Harmonogram realizacji programów operacyjnych oraz projektów	146
2.11 Szacunkowy budżet realizacji programów operacyjnych oraz projektów	151
3. Realizacja i monitoring, ocena i komunikacja społeczna	155
3.1 System wspomagania realizacji strategii	155
3.2 Monitorowanie oraz ocena realizacji strategii	156-162
4. Załączniki	1 - 194
4.1 Raport o stanie gminy	1 -58
4.1.2 Ogólna charakterystyka sektorów gminy wg. SWOT	59-62
4.1.3 Ogólna charakterystyka sektorów gminy wg ankiet	63-87
4.1.4 Analiza SWOT Powiatu Złotowskiego	88-89
4.1.5 Analiza SWOT Województwa Wielkopolskiego	90-93
4.2 Model analiz strategicznych gminy	94-176
4.3 Szkolenia	177-194

1. Wprowadzenie

1.1 Geneza strategii

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.

Potrzeba stworzenia Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka wynika między innymi z następujących przesłanek:

- Każda gmina w Polsce stała się podmiotem unijnej polityki regionalnej, realizowanej w okresach wieloletnich.
- Integracja z Unią Europejską w dniu 01 maja 2004 roku. stworzyła nowe warunki dla rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa. Postępuje ograniczanie roli rolnictwa w gospodarce narodowej; które obecnie, nasila się w efekcie rewolucji naukowo-technicznej przynoszącej wzrost znaczenia informacji i wiedzy jako głównych motorów rozwoju.
- Zmniejsza się rola przemysłu, stąd i przetwórstwa rolno - spożywczego, jako głównej siły napędowej rozwoju regionów, na znaczeniu zyskują usługi i działalność w sferze informacji, bankiem przyszłości będzie bank wiedzy, sukces w coraz większym stopniu zależeć będzie od przewagi informacyjnej.
- Następuje przejście od industrializacji, nazywanej epoką kominów fabrycznych i produkcji masowej do epoki po przemysłowej, która charakteryzuje się zastosowaniem wysokich technologii, odchodzeniem od wytwarzania na skalę masową i elastyczną organizacją procesu produkcji. Wiąże się z tym zmniejszanie zatrudnienia w rolnictwie i przemyśle oraz wzrost zapotrzebowania na wysokokwalifikowaną kadrę.
- Obok konkurencji pomiędzy firmami, pojawia się konkurencja na poziomie gmin i regionów.

Gminy walczą ze sobą o inwestorów i dostęp do programów pomocowych oraz subwencji, gminy konkurują też o turystów i co się z tym wiąże o organizację imprez o masowym i prestiżowym charakterze. Nakłada to na gminę obowiązek wyróżniania się, nie wystarczy być, trzeba się zaznaczyć, odróżnić, zwrócić na siebie uwagę; nie wystarczy już przygotowywać się do konkurowania w ramach regionu czy kraju, należy myśleć również o poprawie pozycji konkurencyjnej wobec gmin Unii Europejskiej,

- Gminy, aby wygrać w walce z konkurencją i przetrwać przy niedoborach finansowych, przejmują coraz częściej metody zarządzania i systemy organizacyjne stosowane w biznesie, upodabniając się tym samym, stopniowo, do przedsiębiorstw rynkowych.
- Postępuje umiędzynarodowienie i globalizacja gospodarki. Coraz większe znaczenie mają przedsiębiorstwa o ponad narodowym charakterze. Na gospodarkę narodową i lokalną coraz silniej oddziałują trendy ogólnoświatowe.
- Rośnie znaczenie czasu w gospodarce, staje się on coraz bardziej znaczącym surowcem, jego lepsze wykorzystanie przynosi korzyści w walce z konkurencją; zwiększa się też zapotrzebowanie na usługi związane z wykorzystaniem wolnego czasu

- Szczęście, przypadek i ryzyko . to czynniki określające sukces w przyszłości, szczęściu można pomóc będąc otwartym na zmiany i nowe możliwości, śledząc trendy rozwojowe.
- Rośnie znaczenie kapitału społecznego i czynników niematerialnych w rozwoju firm gmin i regionów, inwestycje w tej sferze zwracają się najszybciej.
- Postępuje liberalizacja handlu zagranicznego, w tym surowcami rolniczymi i artykułami spożywczymi, prowadzi to do otwierania się rynków i skutkuje wystawieniem firm lokalnych i rolników na konkurencję w skali międzynarodowej.
- Coraz powszechniej stosowany jest Internet; służy on, jako źródło informacji, sposób komunikowania się oraz narzędzie handlu.
- Zmienia się rynek pracy i charakter zatrudnienia, w miejsce pracy na pełny etat i stałe zatrudnienie pojawia się praca na czas określony, zamiast pracy u kogoś praca na własną rękę. Wymaga to zmian w ludzkiej świadomości, przekonania absolwentów i bezrobotnych do podejmowania prac dorywczych, łączenia różnych form zarobkowania.
- Rośnie znaczenie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami. w ramach gmin oraz regionów, tworzone są sieci współpracy, gminy i regiony nastawiają się na tworzenie produktów markowych i kompleksowych. Coraz częściej wskazuje się na potrzebę rozwoju wielofunkcyjnego, zintegrowanego,
- Siłą firmy, ale też gminy, stają się jej klienci. Stąd starania o ich przyciągnięcie i utrzymanie, w tym celu tworzy się sieci współpracy łączące firmę (gminę) i jej klientów.

W wyniku integracji Polski z Unią Europejską gmina powinna być przygotowana do możliwości korzystania z funduszy strukturalnych przeznaczonych na rozwój regionalny. W strategii rozwoju gminy należy uwzględnić działania z tym związane, które będą przydatne do:

- Mobilizacji społecznego zaplecza realizacji strategii i stałego przypominania jej głównych celów.
- Korekty celów i działań wynikających z potrzeby dopasowania strategii do zmieniającej się rzeczywistości,
- Odpowiednio wczesnego reagowania na pojawiające się zagrożenia i szanse. Ze względu na dużą zmienność i trudną przewidywalność trendów gospodarczych strategia rozwoju gminy powinna być dokumentem elastycznym, otwartym na zmiany i nowe szanse pojawiające się w gminie i jej otoczeniu.

Posiadanie Strategii Rozwoju Gminy ma istotne znaczenie dla szans realizacji zrównoważonego rozwoju, który jest wynikiem procesu planowania strategicznego w gminie, podczas którego formułowane są długofalowe cele, ich struktura oraz współzależności, a także jednostki odpowiedzialne za ich wdrożenie.

Strategia wymaga zatem przygotowania analizy hierarchii potrzeb i planowanych działań zmierzających do ich realizacji z uwzględnieniem sposobów finansowania.

Strategia Rozwoju Gminy stanowi istotną przesłankę pozytywnych, pożądaných zmian, ułatwiając władzy samorządowej podejmowanie decyzji.

Strategia Rozwoju Gminy poprzez nakreślenie kierunków wieloletniego rozwoju, pozwala wykazać zasadność i celowość aplikowania o źródła finansowania z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

W praktyce niemożliwe jest, bowiem pozyskanie środków finansowych z różnorodnych programów pomocowych Unii Europejskiej bez rzetelnego i jasnego zaprezentowania wizji rozwoju gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Tarnówka powinna być spójna z dokumentami planistycznymi powiatu Złotowskiego, województwa Wielkopolskiego oraz tymi, które są przygotowane na poziomie kraju.

Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego (**NSRR**) jest jednym z trzech – obok Narodowego Planu Rozwoju (**NPR**) oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (**KPZK**) – strategicznych dokumentów, które określają kierunki rozwoju Polski i jej regionów w latach 2007 – 2013. System wdrażania **NSRR** bazuje na programach operacyjnych.

Zamiast funkcjonującego obecnie jednego Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR 2004- 2006) po roku 2006 zostanie wprowadzonych szesnaście zdecentralizowanych regionalnych programów operacyjnych (**RPO**) przygotowanych przez samorząd, które będą realizować pierwszy oraz trzeci cel kierunkowy **NSRR 2007 – 2013**, natomiast programy rządowe będą realizowały drugi cel kierunkowy tej strategii.

Rozwój obszarów wiejskich, zasobów ludzkich, przedsiębiorstw oraz rolnictwa w latach 2007 – 2013 będzie następować w ramach tych **16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO)**, z których wydatkowane będą fundusze strukturalne na wsparcie projektów inwestycyjnych.

Zgodnie z zapisami tych programów **Samorządowe Dokumenty Strategiczne** są niezbędne do realizacji projektów gmin w ramach poszczególnych celów kierunkowych, priorytetów i działań programów, a szczególnie w **trzecim celu kierunkowym Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013 - Szybkiego wzrostu – wyrównywania szans rozwojowych**.

Oprócz tego w **NPR 2007 – 2013** przewiduje się realizację programów operacyjnych zarządzanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

Są to programy operacyjne „Spójność terytorialna i konkurencyjność regionów” oraz programy operacyjne współpracy terytorialnej.

Samorządowe Dokumenty Strategiczne są podstawowym elementem **Strategii Rozwoju Powiatów**, które są z kolei częścią struktury **Strategii Rozwoju Województw**, a następnie **Regionów** oraz Narodowego Planu Rozwoju / Podstaw Wsparcia Wspólnoty na lata 2007 – 2013 (**NPR/PWW**).

Zgodnie z ustawą o zasadach wspierania rozwoju regionalnego **Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego [NSRR]** jako część **Narodowego Planu Rozwoju** jest jednym z narzędzi systemu polityki rozwoju regionalnego w Polsce, określając cele, priorytety i kryteria wyodrębniania obszarów wsparcia, zasady i kryteria wsparcia finansowego **programów regionalnych i strategii województw** ze strony polityki rozwoju regionalnego państwa.

Stanowi więc punkt odniesienia dla preliminowania wysokości i kierunków wydatkowania środków z budżetu państwa, w tym środków zagranicznych, na realizację **kontraktów regionalnych** oraz innych zadań z zakresu rozwoju regionalnego, programów doradczych, informacyjnych i innych przedsięwzięć.

Uwzględniając powyższe władze Gminy Tarnówka w roku 2006, świadome wagi systemu planowania strategicznego dla rozwoju społeczności lokalnej w ramach **Narodowego Planu Rozwoju i Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego**, w tym **Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, Strategii Rozwoju Powiatu Złotowskiego** podjęły działania zmierzające do rozpoczęcia procesu przygotowania kompleksowej wersji **Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka na lata 2006 – 2018**, a w kolejnym etapie programów narzędziowych (z właściwym oprogramowaniem komputerowym) dla jej realizacji takich jak:

- **Wieloletni Program Finansowy Gminy Tarnówka** **2007 – 2013,**
- **Wieloletni Program Inwestycyjny Gminy Tarnówka** **2007 – 2013.**
- **Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Tarnówka** **2007 – 2013.**

Dotychczasowe działania władz Gminy Tarnówka do roku 2005 opierały się jedynie na stosowaniu systemu planowania krótkookresowego (wskaźnikowego), który był zasadniczą przyczyną szeregu trudności w realizacji projektów zdefiniowanych w operacyjnych planach inwestycyjnych poprzednich okresów budżetowych.

W Gminie Tarnówka planowanie zadań inwestycyjnych następowało dopiero po zatwierdzeniu środków finansowych na ich realizację, a decyzje związane z tymi zadaniami podejmowane były bez znajomości szczegółowych planów wieloletnich i przewidywanych skutków.

Stworzenie w wersji elektronicznej kompleksowego systemu zarządzania Gminą Tarnówka, która integrowałaby w jedną całość wszystkie dokumenty planistyczne (strategię rozwoju, plan lokalnego rozwoju oraz wieloletnie programy finansowe i inwestycyjne) z planowaniem operacyjnym dotyczącym przyszłych okresów budżetowych stało się podstawowym celem działań władz lokalnych.

Nowy zintegrowany, elektroniczny system zarządzania Gminą Tarnówka stworzy możliwość bieżącej weryfikacji i aktualizacji danych, umożliwi wprowadzanie zmian, lepsze definiowanie problemów, koordynację celów i zadań, przygotowywanie projektów, zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć lokalnych dostosowanych do zmieniającej się rzeczywistości oraz potrzeb społeczności lokalnej oraz coraz większych możliwości ich realizacji z udziałem środków Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej.

W wyniku podjętych decyzji, zgodnie z obowiązującymi przepisami o zamówieniach publicznych, wyłoniono wykonawcę – firmę VOTER Public Relations z Poznania, z którą nawiązano współpracę na realizację usługi przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka 2006-2018, w ścisłym związku z kompleksową, elektroniczną wersją Wieloletniego Planu Finansowego oraz Programu Inwestycyjnego Gminy Tarnówka na lata 2007 –2013, które zostaną przygotowane w kolejnym etapie.

Strukturę programowania realizacji **Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka** w powiązaniu z **Narodowym Planem Rozwoju** oraz **Narodową Strategią Rozwoju Regionalnego** i innymi dokumentami planistycznymi przedstawiają załączone poniżej wykresy:

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU 2007 – 2013

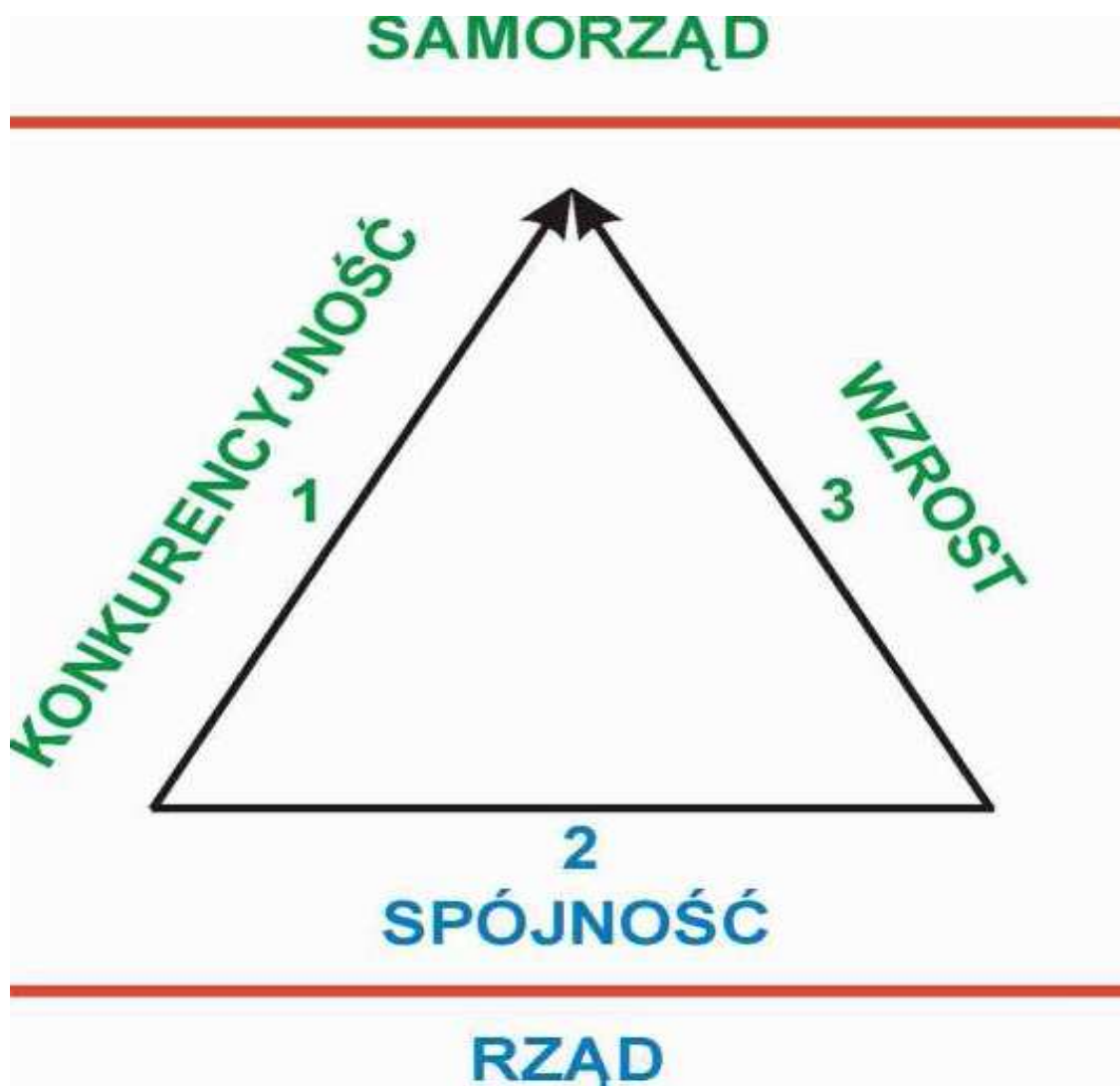

STRATEGICZNE CELE POLSKIEJ POLITYKI REGIONALNEJ NA LATA 2007 - 2013

Misją NSRR na lata 2007 jest zapewnienie wzrostu jakości życia przy zachowaniu zasad rozwoju konkurencyjności kraju i regionów, przy jednoczesnej koncentracji na stymulowaniu i utrwalaniu pozytywnych tendencji rozwojowych w województwach z wykorzystaniem ich endogenicznych zasobów.

Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013 formułuje następujące strategiczne cele kierunkowe rozwoju regionalnego Polski:

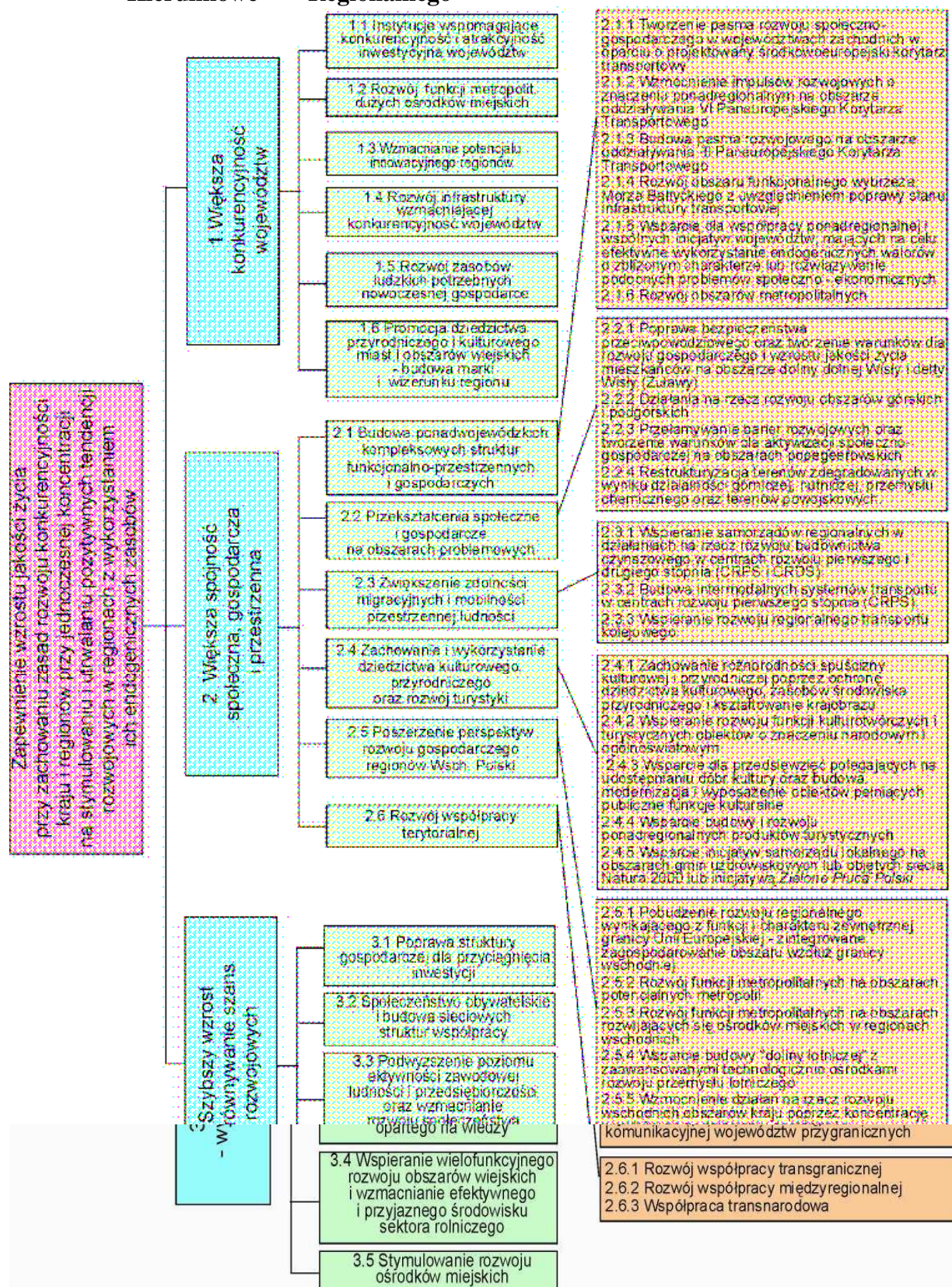
1. Większa konkurencyjność województw,
2. Większa spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna,
3. Szybszy wzrost – wyrównywanie szans rozwojowych.

Misja

Cele
KierunkowePriorytety Rozwoju
Regionalnego

Kierunki Działania

1.2 Metodologia procesu planowania lokalnego rozwoju

Do opracowania Strategii rozwoju gminy Tarnówka zastosowano metodę planowania strategicznego ukierunkowanego na cel.. Istotą tej metody jest założenie, że wiedza potrzebna do opracowania strategii istnieje wśród liderów lokalnych, ale poszczególne jej elementy nie są dostatecznie skoordynowane i uporządkowane. Ważną, merytoryczną rolę w przygotowaniu strategii rozwoju gminy odgrywają liderzy lokalni, włączeni do zespołu planującego na podstawie ich:

- reprezentatywności,
- doświadczenia i wiedzy w sprawach gospodarczych i społecznych,
- gotowości do uczestniczenia w planowaniu rozwoju gminy.
- praca liderów lokalnych wspomagana jest przez tzw. moderatora.

Moderator to osoba z zewnątrz, której rola polega przede wszystkim na:

- kierowaniu dyskusją,
- dopingowaniu zespołu do twórczej pracy,
- porządkowaniu wypowiedzi i tworzeniu z nich większych struktur,
- utrwalaniu wyników pracy zespołu planującego,
- dostarczaniu informacji na temat rozwiązań stosowanych przez inne gminy,
- przygotowaniu końcowego opracowania strategii.

Osiąganie wyników, dochodzenie do rozwiązań, przez zespół planujący następuje na drodze tzw. konsensusu, czyli powszechnej zgody. w wypadku rozbieżności, których zaistnienie jest nieuniknione, a nawet wskazane, dąży się do wypracowania stanowiska, które może być zaakceptowane przez wszystkich członków zespołu planującego. Przyjęcie takiej zasady sprzyja utożsamianiu się osób tworzących strategię z wynikami ich pracy.

Praca metodą planowania strategicznego ukierunkowanego na cel odbywa się według następujących zasad:

- metoda porządkuje nie tylko sposób pracy nad strategią, ale reguluje również przebieg komunikacji pomiędzy członkami zespołu planującego,
- podstawową formą pracy jest planowanie w grupie, pozwala to na uzyskanie efektu synergii (wzmocnienia),

Zakłada się przy tym dodatkowo, że:

- planowanie powinno być elastyczne, otwarte na pojawiające się szanse.
- planowanie, to proces przełamywania schematów w myśleniu i działaniu.
- przyszłość gminy buduje się na jej wyjątkowości, wyróżnialności.
- proces tworzenia strategii jest jednocześnie procesem tworzenia kapitału społecznego gminy.
- strategia i zawarta w niej wizja rozwoju są siłą motoryczną rozwoju gminy, działającą na zasadzie wewnętrznej dynamiki.
- w trakcie tworzenia strategii nie trzeba wszystkiego rozumieć, wiedza przychodzi z czasem, gdy chce się ją osiągnąć, przyswoić. Nie wszystko da się zrozumieć od razu.
- w tworzeniu strategii duży udział ma wiara i intuicja.
- w strategii nie można zbyt ograniczać planowania istniejącymi realiami.

- w strategii trzeba uwzględniać różne rodzaje kapitałów: społeczny, intelektualny, finansowy, informacyjny. Nie zawsze ten finansowy jest najważniejszy.
- nie warto starać się o to by bardzo dokładnie określić to co ma być za 5, 10, 15 lat, zmiany postępują zbyt szybko, nie sposób ich dzisiaj przewidzieć, warto zostawić furtkę dla nowych, nieoczekiwanych możliwości.
- w tworzeniu strategii należy się dopasować do tego co wyznaczają światowe i europejskie trendy rozwojowe a nie udawać, że nas to nie dotyczy.
- przy pracy nad strategią trzeba umieć być dzieckiem, bawić się i mylić. Powaga, formalizm, nuda, zbyt ni wysiłek zabijają twórczość, prowadzą do oczywistości i w efekcie dają banał.
- strategia musi być twórcza, powinna zapalać do działania, prowokować, otwierać nowe horyzonty.

W Gminie Tarnówka proces planowania lokalnego rozwoju oparto na metodzie ośmiu etapów w ramach czterech faz procesu przygotowania i realizacji Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka.

- etap przygotowawczy:
 - wstępne konsultacje dotyczące metod tworzenia strategii
 - wybór firmy do prowadzenia prac związanych z tworzeniem strategii;
 - analiza podmiotów przedsięwzięcia, czyli wybór członków zespołu planującego rozwój gminy Tarnówka.
- etap analizy stanu gminy Tarnówka oraz badania i konsultacje z tym związane:
 - badania i analiza danych statystycznych,
 - przygotowanie ankiet do badań sytuacji społeczno - gospodarczej gminy Tarnówka w poszczególnych sektorach działalności,
 - przygotowanie analizy potencjału gminy metodą SWOT
 - przygotowanie Raportu o stanie gminy Tarnówka
- etap planowania strategii:
 - formułowanie planów działań (obszarów problemowych, wizji, misji, celów, kierunków, założeń, programów operacyjnych, projektów i zadań),
 - integrowanie planów działań poszczególnych sektorów gminy w usystematyzowany, strategiczny dokument planistyczny,
 - przygotowanie systemu wdrożenia, oceny, monitorowania i aktualizacji strategii
- etap realizacji strategii:
 - dodatkowe konsultacje społeczne,
 - podsumowanie wyników prac
 - przygotowanie końcowego dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka

2. Strategia Rozwoju Gminy

2.1 Zasadnicze obszary problemowe gminy

I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości

W Polsce za obszary wiejskie przyjmuje się obszary poza zasięgiem miast, czyli obszary obejmujące tereny gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, gdyż zarówno jedno, jak i drugie mają wyraźne cechy peryferii. Definicja taka przyjęta została zgodnie z *Rejestrem Użytkowania Gruntów* i służy głównie uruchamianiu instrumentów pomocy państwa dla rozwoju obszarów wiejskich.

W przeszłości obszary wiejskie były – jak wiadomo – zdominowane przez rolnictwo, zaś określenie *wiejski* utożsamiane było z określeniem *rolny*. W najbliższych latach powinno jednak nastąpić przewartościowanie tych opinii.

Rolnictwo uznawane jest za podstawową formę działalności produkcyjnej człowieka, mającej na celu wytworzenie żywności oraz materiałów i surowców przeznaczonych do innych celów, poprzez uprawę roślin i chów zwierząt, przy wykorzystaniu dostępnych technik produkcji, zasobów oraz sił przyrody (*Encyklopedia Agrobiznesu 1998*).

Wyzwania, które aktualnie stoją przed gminą związane są przede wszystkim z koniecznością zmiany struktur wiejskich (agrarniej, społeczno-zawodowej ludności wiejskiej, majątku produkcyjnego, produkcji, instytucji i organizacji wiejskich itp.), poprawą efektywności gospodarowania, zwłaszcza w rolnictwie oraz wzrostu konkurencyjności na rynkach regionalnych, krajowym i międzynarodowym. Należy, więc na nowo zdefiniować pozycję i rolę obszarów wiejskich w strukturze życia gospodarczego gminy.

Obszary wiejskie gminy, łatwiej dostępne przez rozwinięty system transportu i telekomunikacji, stawać się będą nie tyle synonimem przestrzeni rolniczej, ile strefami inwestycji, drobnej przedsiębiorczości, oferującymi miejsca pracy i życia dla mieszkańców wsi i tej wpływowej części społeczeństwa konsumpcyjnego, dla której posiadanie wartości materialnych nie jest najważniejsze.

Jak można przewidywać – w przyszłości nasilą się dążenia do ograniczania produkcji rolnej, natomiast zwiększy się znaczenie nowych przedsięwzięć, zorientowanych na konsumpcję, rekreację, ochronę środowiska.

To z kolei stworzy szanse dla nowej – pozarolniczej – działalności gospodarczej w gminie. Celem działań w zakresie tego obszaru problemowego byłyby:

- mobilizacja i wspieranie aktywności społeczności lokalnych, w tym wiejskich,
- upowszechnianie wiedzy na temat funkcjonowania gospodarki rynkowej, samorządności i społeczeństwa obywatelskiego – tworzenie klimatu i możliwości jak najlepszych warunków organizacyjno-prawnych i ekonomicznych dla działalności gospodarczej i służącej poprawie bytu ludności obszarów wiejskich,
- przygotowywanie i upowszechnianie inicjatyw służących tworzeniu miejsc pracy na obszarach wiejskich,
- kształcenie liderów społeczności lokalnych w zakresie umiejętności organizowania,

motywowania, mobilizacji społecznej, poszukiwania nowych możliwości, tworzenia instytucji itp,

- tworzenie ośrodków kształcenia i permanentnego doskonalenia zawodowego młodzieży wiejskiej
- kształtowanie wzorców gospodarowania i stylów życia harmonijnie godzących wymogi rozwoju oraz efektywności gospodarczej z wymogami ochrony środowiska naturalnego i kulturowego obszarów wiejskich,
- wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, w tym dywersyfikacji rolnictwa i rozwoju usług, drobnej wytwórczości, ośrodków rekreacji i rehabilitacji, rozwoju agroturystyki, przetwórstwa, przechowalnictwa, upraw specjalnych i „niszowych” itp.,
- tworzenie warunków do rozwoju fizycznego, intelektualnego, kulturalnego, psychicznego mieszkańców obszarów wiejskich.

Przy formułowaniu programów działań w zakresie rozwoju aktywizacji społeczno gospodarczej obszarów wiejskich gminy należy uwzględnić zjawiska charakterystyczne dla Unii Europejskiej, do których między innymi należą:

- stały wzrost produkcji rolniczej poprzez koncentrację gospodarstw i wzrost jej skali,
- zmiana roli wsi i rolnictwa w lokalnej gospodarce (wieś zmierza do tzw. wsi wielofunkcyjnej),
- zmniejszenie zatrudnienia, wzrost wydajności pracy i dochodów, tworzenie grup producenckich,
- zwiększenie różnorodnych powiązań dotyczących głównie handlu i współpracy, powiązanie przekształceń strukturalnych rolnictwa ze zmianami społecznymi,
- dążenie do osiągnięcia równowagi interesów producentów rolnych i konsumentów żywności.

II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej gminy

System edukacyjny z całą lokalną infrastrukturą edukacyjną tworzy wiedzę, kwalifikacje, wartości - jest więc istotnym czynnikiem lokalnego rozwoju gospodarczego i społecznego, a także określa jakość życia mieszkańców oraz decyduje o zasobności gminy.

Natomiast lokalna polityka społeczna dotycząca również rozwoju infrastruktury społecznej i zdrowotnej rozumiana jako działania zmierzające do poprawy warunków życia mieszkańców i coraz pełniejszego zaspokojenia jej potrzeb, w tym również przewyższania trudnych sytuacji życiowych jest także niezmiernie ważnym obszarem zmian dostosowawczych gminy do standardów Unii Europejskiej.

Zmiany społeczno-gospodarcze, które dokonują się w Polsce są źródłem przeobrażeń zarówno w systemie oświaty, jak i oczekiwań społecznych wobec edukacji, opieki społecznej i zdrowotnej.

Elementem poprawy warunków edukacyjnych gminy staje się wdrażana reforma polskiego systemu oświaty - strukturalna, programowa z reformą nadzoru - mająca na celu upowszechnienie wykształcenia średniego i wyższego, wyrównanie szans oświatowych młodego pokolenia i podniesienie jakości nauczania i wychowania, realizacji, których winno towarzyszyć podniesienie efektywności nakładów oświatowych.

Wprowadzony nowy system szkolny w założeniach lepiej dostosowany do potrzeb rynku pracy i aspiracji edukacyjnych społeczeństwa, poprzez działania nakierowane na zwiększenie poziomu wykształcenia społeczeństwa, sprzyja zwiększeniu szans na uzyskanie pracy. Podnoszenie jakości kształcenia na wszystkich poziomach, sprzyja z kolei wyrównywaniu szans, zwiększa jednostkową mobilność, indywidualną zaradność i przedsiębiorczość.

Istotnym wyzwaniem, wobec którego staje system oświaty jest akcesja do Unii Europejskiej, co oznacza przede wszystkim włączenie gospodarki kraju oraz gmin do jednolitego rynku Unii Europejskiej - swobodny przepływ nie tylko kapitału, towaru i usług, ale także osób. Stąd zadaniem oświaty również na poziomie lokalnym jest przygotowanie do uczestnictwa w tego rodzaju możliwościach.

Właściwy wymiar i sens poprawy warunków edukacyjnych gminy zawiera się w hasłach: uczyć się, aby wiedzieć, uczyć się, aby działać, uczyć się, aby żyć wspólnie z innymi i uczyć się, aby być (Delors, 1998).

Świadomość tak wielkiego znaczenia gospodarki lokalnej opartej na wiedzy łączy się z oczekiwaniami pod adresem polityki oświatowej gminy, organizacji pozarządowych, oczekiwaniami dotyczącymi edukacji: zróżnicowania ofert i form kształcenia, jego jakości i adekwatności do potrzeb rynku pracy, aspiracji i potrzeb edukacyjnych jednostek.

Stan i jakość infrastruktury społecznej i edukacyjnej gminy, mała liczba mieszkańców z wykształceniem wyższym oraz zła sytuacja finansowa ludności gminy związanej z rolnictwem w tym zakresie ma istotny negatywny wpływ na tempo zachodzących w tym sektorze zmian.

Natomiast w zakresie realizacji polityki społecznej i zdrowotnej w gminie oczekuje się zmian, które zapewnią:

- rozwój bazy lokalowej, w tym realizację budowy ośrodka interwencji kryzysowej
- jakościowy rozwój usług socjalnych i zdrowotnych wynikający z potrzeb społeczności lokalnej w tym organizacje szkoleń kadry socjalnej, poszerzanie form usług specjalistycznych, wspierających, edukacyjnych, korekcyjnych, poprawę wyposażenia technicznego i oprogramowania oraz zwiększenie rozeznania potrzeb,
- zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców,
- zmniejszenie negatywnych skutków problemów społecznych, głównie związanych z bezrobociem, sytuacją osób niepełnosprawnych, starszych oraz rodzin.

System lokalnych usług oświatowych może przyczynić się w gminie do wzrostu poziomu wykształcenia i kwalifikacji, pobudzania przedsiębiorczych postaw i umiejętności mieszkańców oraz szans dzieci i młodzieży.

Podkreślić należy, że Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej poprzez Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego oraz Regionalny Program Operacyjny mogą w znacznym stopniu przyspieszyć realizację pozytywnych zmian w tym obszarze gminy.

Podstawową sprawą będzie jednak rozwijanie umiejętności przygotowania stosownych projektów dla rozwiązania istniejących w tym sektorze problemów.

Dotychczasowa obserwacja zwiększającego się natężenia problemów społecznych, wynikających z przedstawionych wyżej zjawisk wskazuje na konieczność :

- zintegrowania działań różnorodnych podmiotów świadczących usługi publiczne
- opracowania i wdrażania systemowych lokalnych i ponad lokalnych programów rozwiązywania problemów społecznych, a w szczególności:
 - na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych,
 - na rzecz poprawy sytuacji osób starszych,
 - na rzecz poprawy sytuacji rodzin,

III. Wzrost poziomu jakości życia mieszkańców gminy

Jakość życia (jego standard) zależy nie tylko w gminie od osobistych dochodów jej mieszkańców, ale również zdeterminowana jest stanem infrastruktury technicznej w gminie oraz systemem, organizacją i funkcjonowaniem instytucji służących zaspokajaniu potrzeb zbiorowych w gminie, takich jak zdrowie, edukacja, kultura, pomoc społeczna, bezpieczeństwo.

Trwały wzrost gospodarczy, jak również jakości życia mieszkańców nie jest możliwy bez inwestycji. Dlatego szanse wzrostu jakości życia mieszkańców, rozwoju gospodarczego oceniać trzeba m.in. na podstawie zakresu i rodzaju prowadzonych w gminie inwestycji.

O ważności inwestycji gminnych dla wzrostu jakości życia mieszkańców, dla rozwoju lokalnych firm oraz rozwoju gospodarczego w ogóle decydują następujące cechy:

- dobrze zaplanowane inwestycje infrastrukturalne powodują kolejne inwestycje (np. uzbrojenie terenów pod budownictwo przyciąga inwestorów budowlanych),
- inwestycje finansowane przez gminę dają pracę lokalnym firmom, a więc tworzą koniunkturę na lokalnym rynku usług budowlanych,
- inwestycje są najskuteczniejszą metodą zapobiegania bezrobociu tworząc lokalny rynek pracy,
- inwestycje podnoszą na stałe standard życia mieszkańców – powstają wodociągi, kanalizacja, drogi itd., z czego mieszkańcy będą ciągle korzystać
- brak niezbędnych inwestycji w dziedzinie telekomunikacji, zaopatrzenia w energię, wodę itp. -stanowi niebezpieczną barierę w lokalnym rozwoju gospodarczym
- brak inwestycji w dziedzinie ochrony środowiska jest barierą rozwoju zrównoważonego i może na trwałe pogorszyć jakość życia mieszkańców
- brak inwestycji w niektórych dziedzinach (np. w budownictwo mieszkaniowe, bezpieczeństwo publiczne) powoduje, że nie zaspokojone zostaną podstawowe potrzeby mieszkańców wywołujące niezadowolenie społeczne.

2.2 Priorytety strategii rozwoju gminy

1. Integracja społeczna

To podstawa lokalnego patriotyzmu, zwiększenia skuteczności działań, efektywności i racjonalności, odbudowania tradycji i tożsamości społecznej poprzez:

- cele integrujące mieszkańców: ochrona środowiska, bezpieczeństwo, ład i estetyka otoczenia, budowa wspólnej infrastruktury komunalnej, wybory samorządowe, pomoc sąsiedzka itd.
- działania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego: kultywowanie i odbudowa miejscowych tradycji, miejsc symbolicznych, twórczości ludowej, pamięci, języka itp
- rozwój demokracji i komunikacji społecznej: tworzenie lokalnych organizacji pozarządowych, uspołecznienie procesów decyzyjnych, uaktywnienie jednostek pomocniczych (sołectw), promocja i budowa pozytywnego wizerunku itp.

2. Rozwój turystyki

Wykorzystanie walorów i potencjału gminy w zakresie turystyki wiejskiej: agroturystyki, turystyki w gospodarstwie, ekologicznej turystyki (ścieżki rowerowe, zaprzęgowe, do jazdy konnej) łącznie z szeregiem gwarantowanych atrakcji (ogniska, uroczystości wiejskie, obiekty kultury sakralnej oraz dziedzictwa narodowego, lokalne atrakcje kulinarne, folklorystyczne) itd.

3. Edukacja wszystkich

Wszechstronny, nowoczesny i nakierowany na wszystkie grupy mieszkańców program podnoszenia jakości poziomu oświaty uwzględniający z jednej strony tempo zmian cywilizacyjnych, kulturowych, a z drugiej przeciwstawiający się negatywnym tendencjom i skutkom tych zmian. Program powinien dotyczyć:

- modernizacji i restrukturyzacji szkolnictwa podstawowego oraz ponad podstawowego poprzez ich dostosowanie do wymogów współczesności, a zwłaszcza standardów UE
- dostosowanie systemu kształcenia do potrzeb współczesności i gospodarki rynkowej, a w szczególności do potrzeb nowoczesnego środowiska wiejskiego – miejsca życia, pracy i sukcesów mieszkańców
- rozwój edukacji ustawicznej (pozaszkolnej), podnoszenie kultury i wiedzy, edukacja dorosłych, młodzieży – uczenie przedsiębiorczości
- podnoszenie świadomości i kompetencji społecznej mieszkańców gminy, udziału w procesie decyzyjnym, radzeniu sobie z problemami

4. Rozbudzanie odpowiedzialności

W wymiarze społecznym w zakresie decentralizacji władzy oraz uspołecznieniu procesów decyzyjnych, a w wymiarze gospodarczym poprzez większą samodzielność i przedsiębiorczość.

5. Tworzenie miejsc pracy

Aktywne przeciwdziałanie bezrobociu przez gminę (samorząd gminny i jego instytucje) poprzez:

- stwarzanie zachęt inwestycyjnych oraz dla tworzenia miejsc pracy, wspieranie lokalnego rynku pracy, zamówienia i roboty publiczne
- stymulowanie przedsiębiorczości i samodzielności
- kreowanie nowych usług i potrzeb, pomoc organizacyjna, przekwalifikowanie, gwarancje
- rozbudzanie, uczenie i wspieranie przedsiębiorczości wśród mieszkańców, szczególnie młodych, zdobywanie nowych umiejętności

6. Rozwój kultury

Upowszechnianie uczestnictwa w kulturze, w tym własnej lokalnej, rozwój instytucji i organizacji kulturalnych, odbudowanie bądź ożywienie kultury i tradycji miejscowych, tożsamości kulturowej społeczeństwa

7. Dostosowanie obszarów wiejskich gminy do standardów UE

Proces restrukturyzacji i modernizacji wsi i rolnictwa poprzez:

- edukację do potrzeb rynku z systemem przekwalifikowania
- wspieranie pozarolniczej aktywizacji gospodarczej rolników i ich dzieci, przedsiębiorczości
- tworzenie na obszarach wiejskich nowych miejsc pracy i ofert usługowych poza i około rolniczych
- rozwój zaawansowanego przetwórstwa rolno spożywczego

8. Bezpieczeństwo

Zmniejszenie oraz redukcja zachowań przestępczych i aspołecznych, przeciwdziałanie zagrożeniom cywilizacyjnym (kulturowych, systemów wartości, zdrowotnym i związanych ze środowiskiem przyrodniczym).

Działania na rzecz bezpieczeństwa socjalnego (zapewnienia dobrej pracy, godziwych warunków życia) oraz zapewnienie przestrzegania podstawowych praw obywatelskich.

9. Rozwój przedsiębiorczości lokalnej

Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej poprzez:

- wspieranie, sprzyjanie i stymulowanie przedsiębiorczości i samodzielności gospodarczej
- wykorzystanie istniejącego zaplecza i potencjału (w tym bezrobotnych)
- indywidualna i grupowa aktywizacja gospodarcza, tworzenie dobrych miejsc pracy
- dostosowanie systemu podatkowego, stypendialnego, ofertowego do potencjalnych inwestorów

10. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy

Jakość życia (jego standard) zależy nie tylko w gminie od osobistych dochodów jej mieszkańców, ale również zdeterminowana jest stanem infrastruktury komunalnej w gminie oraz systemem, organizacją i funkcjonowaniem instytucji służących zaspokajaniu potrzeb zbiorowych w gminie, takich jak zdrowie, edukacja, kultura, pomoc społeczna, bezpieczeństwo.

Trwały wzrost gospodarczy, jak również jakości życia mieszkańców nie jest możliwy bez inwestycji. Dlatego szanse wzrostu jakości życia mieszkańców, rozwoju gospodarczego oceniać trzeba m.in. na podstawie zakresu i rodzaju prowadzonych w gminie inwestycji. Należy więc w związku z tym:

- wspierać i stymulować wszelkie działania w zakresie pozyskania z UE środków na realizację maksymalnej ilości zadań inwestycyjnych
- maksymalnie wykorzystać posiadane dokumenty planistyczne w celu zwiększenia efektywności zmian warunków życia mieszkańców

2.3 Główne założenia strategii rozwoju Gminy Tarnówka na lata 2006 – 2018

Zidentyfikowane na podstawie uwarunkowań rozwoju gminy wynikających z Modelu analiz strategicznych Gminy Tarnówka 2000-2005 oraz z ankiet:

- „Problemy, opinie, oczekiwania Gminy Tarnówka”,
 - „Charakterystyka sektorowa Gminy Tarnówka”,
 - Analizy SWOT Gminy Tarnówka,
 - Analiza SWOT Powiatu Złotowskiego,
 - Analiza SWOT Województwa Wielkopolskiego.
1. Samorząd gminny uważa rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości oraz dalszy rozwój funkcji turystycznej za wiodący kierunek rozwoju gminy, podstawę jej przyszłego rozwoju oraz najważniejszy instrument restrukturyzacji rynku pracy w gminie. Służyć temu ma zróżnicowanie i wzbogacenie ofert dla wielu inicjatyw (wewnętrznych i zewnętrznych) oraz oferty usług turystycznych, a także (wraz z pojawieniem się możliwości prawnych) dalsze zagospodarowanie dla potrzeb turystyki rzeki Gwdy oraz zbiorników zalewowych w Gminie Tarnówka ze strefą brzegową (przy zachowaniu rygorystycznych zasad ochrony).
 2. Samorząd lokalny deklaruje otwartość na pozyskiwanie inwestycji zewnętrznych, uznając za pożądane działania ze swej strony, między innymi w zakresie: stworzenie oferty gminnego zasobu terenów inwestycyjnych, pomoc w załatwianiu spraw formalno-prawnych związanych z lokalizacją inwestycji, stosowanie preferencyjnych ulg i zwolnień podatkowych, podejmowanie działań promocyjnych.
 3. W kontekście oceny potencjału demograficznego gminy oraz charakteru sieci osadniczej, uznano za celowe podjęcie następujących działań, związanych z obsługą mieszkańców:
 - poprawę jakości usług Urzędu Gminy, w tym komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej,
 - poprawę dostępu do placówek opieki zdrowotnej,
 - zachęcanie młodzieży do poprawy stanu wykształcenia i stwarzanie ku temu warunków,
 - pozyskanie inwestorów dla tworzenia nowych miejsc pracy,
 - ułatwienie funkcjonowania gospodarstw agroturystycznych,
 - wykorzystanie w większym stopniu bazy kulturalnej dla wzrostu aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców,
 - realizacja programu „Bezpieczna gmina”, czyli poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego.

4. Zakłada się, iż do roku 2018 na terenie gminy liczba indywidualnych gospodarstw rolnych mniejszy się o co najmniej 10%, a przeciętna powierzchnia gospodarstwa osiągnie wielkość około 25 ha.
5. Przewiduje się zmniejszenie powierzchni użytków rolnych poprzez zalesienie gleb najniższych klas. Największą powierzchnię (66,7%) w gminie Tarnówka zajmują gleby klasy IVa i IVb, przy 6% udziale gleb klasy IIIa i IIIb . oraz znacznym udziale 19,1% gleb klasy V. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej obliczony na 66,3 pkt. jest nieznacznie wyższy od średniej dla podregionu Pilskiego.
6. Zakładanym czynnikiem wzrostu konkurencyjności rolnictwa w gminie, ma być zrzeszanie się rolników w grupy producenckie oraz spółdzielnie o wąskim zakresie specjalizacji.
7. Samorząd deklaruje wsparcie dla istniejących i powstających małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw agroturystycznych, uznając ich funkcjonowanie za ważny czynnik aktywizacji gospodarczej oraz sposób maksymalnie pełnego wykorzystania zasobów i walorów gminy, zwłaszcza w obszarach atrakcyjnych krajoznawczo należących do tzw. Puszczy nad Gwdą, dostrzegając jednocześnie konieczność znacznej poprawy standardu wyposażenia w infrastrukturę służącą rozwojowi przedsiębiorczości oraz wypoczynkowi i rekreacji.
8. Samorząd deklaruje wzmożenie działań proekologicznych (realizacja koncepcji ekorozwoju) wynikających z programu ochrony środowiska, a zwłaszcza tych, które będą służyć: ograniczeniu dopływu zanieczyszczeń do rzeki Gwdy oraz zbiorników zalewowych, dalsze uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy, uregulowanie stanu formalnego wszystkich ujęć wód podziemnych, zintensyfikowanie działań na rzecz upowszechniania ogrzewania z wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii, dalsze usprawnienie systemu utylizacji oraz zbiórki odpadów komunalnych, prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej wraz z optymalnym wykorzystaniem opracowanych planów, prawidłowe ukształtowanie systemu edukacyjnego (udoskonalenie programów edukacji ekologicznej, utworzenie „Zielonej Szkoły”, udział młodzieży szkolnej w akcji „Sprzątanie Świata”, udział mieszkańców w konkursach z zakresu ochrony środowiska, organizowanie szkoleń ekologicznych), promowanie rozwoju ekoturystyki i agroturystyki.
9. Gmina położona jest w strefie umiarkowanego deficytu wody, co powoduje konieczność podejmowania ponad standardowych działań mających na celu zaspokojenie potrzeb w tym zakresie.
10. Obecnie na terenie gminy funkcjonują 2 nowoczesne oczyszczalnie ścieków, które nie wykorzystują w pełni swoich możliwości. W kolejnych latach zakłada się dociążenie oczyszczalni poprzez rozbudowę kanalizacji sanitarnej i podłączanie do sieci kolejnych

posesji. Zakłada się również wybudowanie kolejnych oczyszczalni w m. Sokolna oraz w miejscowości Płytnica, Plecemin i Ptusza z uwzględnieniem najbardziej optymalnego rozwiązania.

11. Planowane jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy i wprowadzenie zmian w celu wyznaczenia nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, turystyki oraz usług w gminie.
12. Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć teleinformatyczną – planuje się dalszy jej rozwój, a szczególnie upowszechnienie dostępu do Internetu.
13. Na terenie gminy znajduje się aktualnie równomiernie rozmieszczona sieć dróg gminnych i powiatowych o zróżnicowanym standardzie i stanie technicznym, przeważnie złym, szczególnie dotyczy to dróg gminnych, ale ogólnie zapewniających właściwą obsługę wszystkich miejscowości. Konieczna jest realizacja ich budowy, przebudowy i modernizacji.
14. Na terenie gminy działa 1 gimnazjum (6-oddziałowe), 1 szkoła podstawowa (11-o oddziałowa) oraz 1 przedszkole samorządowe (3 oddziałowe dla dzieci 3-5 lat oraz dla sześciolatków). Kadre nauczycielską stanowią 34 osoby. Bazę dydaktyczną stanowi budynek, w tym jeden wspólny użytkowany dla gimnazjum i szkoły podstawowej oraz 1 budynek dla publicznego przedszkola. Szkoły wyposażone są w pracownie informatyczne z dostępem do Internetu. W każdej ze szkół nauczany jest język niemiecki. W przedszkolu aktualnie nie naucza się języka obcego. Proponuje się wprowadzenie w szkołach nauczanie minimum dwóch języków obcych (niemiecki i angielski) w sposób ciągły od zerówki. Szkoły dysponują wspólną salą gimnastyczną (niestety niepełnowymiarową), gabinetami przedmiotowymi, dobrze wyposażoną biblioteką. Około 58,7% uczniów objętych jest dowozem do szkół. W szkołach i przedszkolu prowadzi się zajęcia z edukacji ekologicznej.
O wysokim poziomie kształcenia w szkołach na terenie gminy świadczy duży odsetek absolwentów podejmujących naukę (kwalifikujących się) w szkołach średnich. Zakłada się również rozwój zajęć pozalekcyjnych, w tym kółek zainteresowań.
15. Zakłada się, że dla optymalizacji systemu kształcenia na terenie gminy, w kolejnych latach powinna być przeprowadzona reorganizacja w zakresie funkcjonowania placówek oświatowych (wymuszona niżej demograficznym), tworzenie przedszkoli społecznych w innych miejscowościach z zachowaniem aktualnie funkcjonującego przedszkola publicznego, sukcesywną optymalizację stanu kadry; niezbędne są również: inwestycje w zakresie poprawy stanu budynków i wyposażenia, w tym wybudowanie hali sportowej pełnowymiarowej przy szkołach, unowocześnienie pracowni komputerowych, stworzenie zintegrowanego systemu komputerowego dla obsługi biblioteki szkolnej.

16. Brak jest aktualnie koordynacji życia kulturalnego na terenie gminy ze względu na remont budynku Gminnego Ośrodka Kultury, brak świetlic wiejskich oraz animatorów życia kulturalnego. Sytuacja ta wymaga zmian i określonych inwestycji w tym zakresie z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej.
17. Gmina znajduje się w obszarze działania Komendy Powiatowej Policji w Złotowie, który zapewnia jej obsługę poprzez Komisariat Policji w Krajence. Na terenie gminy realizuje się program „Bezpieczna Gmina”, zakładający przede wszystkim prewencję oraz edukację ludności w zakresie poprawy własnego bezpieczeństwa. Do najczęściej popełnianych w gminie przestępstw należą kradzieże, kradzieże z włamaniem i uszkodzenia mienia oraz przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu.
18. Bezpieczeństwo przeciwpożarowe realizowane jest na terenie gminy przez 2 jednostki OSP w Tarnówce i Osówce. Na obniżenie sprawności jednostek OSP wpływa fakt, iż tylko jedna z nich (w Tarnówce) wyposażona jest w samochody gaśniczo-ratowniczy Star 266 (rok prod.1993). W roku 2005 odnotowano 17 pożarów i taką samą ilość innych zagrożeń.
19. Na terenie gminy zagadnieniami zdrowia oraz pomocy i opieki społecznej zajmują się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnówce. Brak jest w gminie takich placówek jak: noclegowni, jadłodajni, świetlic dla dzieci z rodzin patologicznych oraz mieszkań socjalnych. W kolejnych latach planuje się sukcesywne zwiększanie nakładów na pomoc społeczną oraz inwestycje poprawiających możliwości rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych w gminie. Zapewnia się dalszą kontynuację akcji „Białych Niedziel”.
20. Samorząd gminny jest świadomy konieczności zmiany zasad działania i struktury Urzędu Gminy w związku z akcesją Polski do UE. Zmiany dotyczyć będą przede wszystkim dostosowania wykonywanych zadań do standardów unijnych wynikających z wdrażanego zintegrowanego systemu zarządzania gminą, którego cechą zasadniczą jest demokratyzacja procesu podejmowania decyzji.

Podstawowe uwarunkowania rozwoju Gminy Tarnówka oraz jej miejsce w systemie społeczno-gospodarczym powiatu Złotowskiego i województwa Wielkopolskiego

1. Gmina charakteryzuje się niekorzystnym położeniem, zarówno pod względem administracyjnym (leży na skraju powiatu Złotowskiego i województwa Wielkopolskiego, graniczy z gminami: Krajenska, Złotów i Jastrowie w powiecie Złotowskim i gminą Szydłowo w powiecie Pilskim, ale przede wszystkim względem głównych centrów rozwoju i korytarzy funkcjonalnych (położenie poza strefą oddziaływania Piły i Poznania). Przez teren gminy przebiega droga krajowa K-11 oraz ważna gospodarczo linia kolejowa Poznań-Koszalin-

Kołobrzeg (niestety poza większością jednostek osadniczych gminy) uważana za potencjalny obszar szybkiego rozwoju.

2. Pod względem liczby mieszkańców (3175 / 2005) i zajmowanej powierzchni 132,2 km², gmina odgrywa niewielką rolę w powiecie i województwie. Powiat Złotowski składa się z 8 jednostek, należy do jednych z większych w województwie Wielkopolskim. Gmina Tarnówka jest silnie zdominowana przez gminę miasto Złotów i w związku z tym znaczenie jej jest stosunkowo małe.
3. Gmina charakteryzuje się bardzo niskimi w skali powiatu, podregionu Pilskiego i województwa wskaźnikami gęstości zaludnienia (24,0 mieszkańców / km²), na tle powiatu Złotowskiego (42,8 mieszkańców / km²), podregionu Pilskiego (69 osób / km² , jak również województwa Wielkopolskiego (113 osób / km²) są to wartości bardzo małe.
4. Siedziba gminy liczy stosunkowo mało mieszkańców (1072/ 2006r) i nie odgrywa znaczącej roli w sieci osadniczej tej części województwa wielkopolskiego, czy powiatu Złotowskiego.
5. Sieć osadnicza gminy jest rozdrobniona – tworzy ją 11 sołectw, obejmujących 12 miejscowości (stosunkowo duża liczba wsi przy bardzo małej przeciętnej liczbie mieszkańców), co wpływa negatywnie na możliwości obsługi mieszkańców i ogranicza działania na rzecz poprawy jakości ich życia.
6. Gmina cechuje się w miarę regularnym kształtem, a siedziba jest łatwo dostępna z pozostałych miejscowości.
7. Układ sieci PKS i prywatnych linii autobusowych powoduje, iż dobrze dostępna z terenu gminy jest siedziba powiatu Złotów, co nie ogranicza jej możliwości korzystania z usług znaczenia powiatowego. Ośrodkiem najłatwiej dostępnym w komunikacji publicznej jest Jastrowie i Krajenka. Ogólnie liczba połączeń komunikacyjnych z miastami, jest w gminie raczej niska, na tle innych gmin wiejskich, o czym świadczy również mała gęstość transportu autobusowego w gminie, która wynosi 28,6 km/ km².
8. Gmina nie wykazuje wyraźnej specjalizacji w skali województwa, czy powiatu, a w zakresie funkcji turystyczno-wypoczynkowej i zagospodarowania ruchu turystycznego nie wykorzystuje swojej szansy. Wg sprawozdania R-05/G za rok 2005 w gminie Tarnówka dominowały zasiewy pszenicy ozimej (600 ha), jęczmienia browarnego (1000 ha), żyta (500 ha) oraz rzepaku (650 ha). W produkcji zwierzęcej w ostatnich latach obserwuje się znaczny spadek hodowli trzody oraz bydła z powodu niekorzystnych cen na rynku.
9. System przyrodniczy gminy jest bardzo istotnym elementem ciągów ekologicznych o znaczeniu powiatowym i wojewódzkim. Znaczną część gminy (49,1%) zajmują obszary

użytków leśnych należących do tzw. Puszczy nad Gwdą.

10. Gmina jest dobrze dostępna w komunikacji drogowej za pomocą dróg powiatowych głównie z miejscowości Złotów , Jastrowie i Krajenka. Położenie to ma jednak obecnie praktycznie charakter uwarunkowania jedynie potencjalnie korzystnego, ponieważ ruch pojazdów jest tu stosunkowo niewielki.
11. Gmina jest dostępna (stacja kolejowa w Ptuszy) w komunikacji kolejowej relacji Poznań – Koszalin - Kołobrzeg.
12. Gmina cechuje się bardzo dobrym stanem środowiska przyrodniczego, wysoką jego atrakcyjnością oraz znacznym bogactwem walorów, nie jest bezpośrednio narażona na oddziaływania dużego skupiska emitorów zanieczyszczeń w okręgu Pilskim.
13. Gmina cechuje się stagnacją liczby mieszkańców - w ostatnich latach zmiany są bardzo niewielkie, w stosunku do 2002 roku liczba ludności jest wyższa o około 1,5% (+46 osób). Wzrost ten jest porównywalny z notowanym na obszarach wiejskich całego powiatu.
14. Gmina charakteryzuje się korzystnymi, niż przeciętnie w powiecie i w województwie, strukturami wieku ludności. Na koniec 2003 r struktura ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym przedstawiała się następująco: Gmina Tarnówka (27,04%/60,50%/12,46%), Powiat Złotowski (25,91%/61,93%/12,16%), Podregion Pilski (24,66%/62,87%/12,47%) oraz Województwo Wielkopolskie (22,88%/63,44%/13,69%) - nieco wyższy jest udział grupy młodszej, jak również starszej (bardziej zaawansowane są procesy starzenia ludności).
15. Niekorzystna jest wartość wskaźnika feminizacji w grupach wiekowych w największym stopniu odpowiedzialnych za odnowę pokoleń i przyrost naturalny. Wskaźnik ilości kobiet na 100 mężczyzn w gminie Tarnówka na koniec 2003 roku wynosił 96 i był najniższy w powiecie Złotowskim (102). Niedobór liczby kobiet może skutkować szybszym starzeniem się gminnej społeczności.
16. Gmina cechuje się trwale niekorzystnym (ujemnym) saldem migracji, który dla powiatu Złotowskiego wynosił ogółem – 18, a dla wsi -45 na koniec 2003r , choć w ostatnich latach liczba ludności ją opuszczającej się zmniejsza, wskutek czego wskaźnik salda się poprawia. Przyrost naturalny w gminie Tarnówka był ujemny na koniec 2003r i wynosił – 1,27 (powiat Złotowski 2,55, a w województwie Wielkopolskim 0,88).

17. Blisko połowa ogółu mieszkańców gminy (1520 – 48,0%) to ludność związana z rolnictwem. Z rolnictwa indywidualnego utrzymuje się 22,3% ogółu mieszkańców w 423 gospodarstwach rolnych (sprawozdanie C-gm. Tarnówka NSPL 2002 r.)
18. Znaczna część użytkowników gospodarstw indywidualnych, to ludność starsza licząca ponad 50-64 lat (29,0% - 123 osoby, wg NSPL 2002 r.).
19. Około 21,5% (91 osób) ludności rolniczej posiada wykształcenie średnie rolnicze, natomiast młodzi rolnicy (3,7% - 16 osób) posiadają wykształcenie wyższe, zdecydowana większość rolników – 294 (69,5%) posiada jedynie wykształcenie podstawowe i zasadnicze wg NSPL 2002 r..
20. Prognoza demograficzna (rocznik statystyczny województwa Wielkopolskiego 2004) dla powiatu Złotowskiego do roku 2030 zakłada nieznaczny wzrost liczby mieszkańców do roku 2020, a następnie ich spadek, ale jednocześnie nieznaczny wzrost liczby grupy produkcyjnej (o około 0,5%), znaczny spadek liczby młodzieży w wieku szkolnym (o około 23,8 %).
21. Gmina należy do obszarów o niskim wskaźniku przedsiębiorczości w skali województwa, ale jednocześnie również o niezbyt korzystnym wskaźniku na tle powiatu Złotowskiego - 2,3% (93 podmioty wg. stanu z roku 2003) ogólnej liczby podmiotów gospodarczych 4049 w powiecie Złotowskim.
22. Na terenie gminy brak jest inwestycji zagranicznych.
23. W struktura działających firm w gminie najwięcej jest : handlowo usługowych oraz działających w przemyśle i wytwórstwie.
24. Gmina zajmuje marginalną lokatę w powiecie i województwie pod względem liczby miejsc noclegowych (50).
25. Na terenie gminy jest 60,5% liczby ludności w wieku produkcyjnym. Przeważa zatrudnienie w: rolnictwie (nie licząc rolnictwa indywidualnego), sferze budżetowej (edukacja, ochrona zdrowia, administracja), handlu, przemyśle i wytwórstwie.
26. Gmina notuje lepsze od przeciętnych wskaźniki bezrobocia. W końcu 2005 roku było 273 osób bez pracy, co stanowiło 14,0% ogółu zatrudnionych (1956 osób), a liczba bezrobotnych przypadająca na 1000 mieszkańców wynosiła 86 przy średniej w powiecie złotowskim wynoszącej 105,5.

27. W strukturze użytkowania gruntów około 44,6 % stanowią użytki rolne, a około 49,1% użytki leśne.
28. Ponad połowa (54,6%) ogólnej powierzchni gminy należy do gruntów Skarbu Państwa, a 41,1% do sektora indywidualnego.
29. Przeciętna wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego w gminie Tarnówka wynosi 17,6 ha i jest wyższa od średniej w województwie Wielkopolskim (9,9 ha) , w Polsce (6,6 ha) oraz jest znacznie zbliżona do średniej wielkości w UE wynoszącej 18,0 ha.
30. Na terenie gminy spotyka się niemal wszystkie kompleksy rolniczej przydatności gleb, ale największe powierzchnie zajmują kompleksy żytnie i pszenne.
31. Na terenie gminy przeważają gospodarstwa prowadzące produkcję mieszaną. W strukturze zasiewów zdecydowanie dominują, rzepak , pszenica, zboża oraz gryka.
32. Gmina charakteryzuje się bardzo niskimi wskaźnikami obsady zwierząt gospodarskich.
33. Według danych NSPL 2002, na tle innych gmin województwa, gospodarstwa indywidualne cechowały się dobrym wyposażeniem w maszyny i słabym w budynki gospodarskie.

Spośród zidentyfikowanych kilkudziesięciu determinant rozwoju gminy, obejmujących zarówno ocenę uwarunkowań wewnętrznych, jak i miejsca gminy w systemie społeczno-gospodarczym powiatu i województwa, część ma charakter poważnych barier - ograniczeń rozwoju (wpływających na spowolnienie tempa rozwoju na tle innych gmin lub nawet uniemożliwiających realizację pewnych zadań), natomiast część może być wykorzystana jako czynnik aktywizacji i stanowi mocną stronę gminy w rywalizacji z sąsiednimi obszarami.

Najważniejszymi słabymi stronami gminy, czyli uwarunkowaniami, które ograniczają (spowalniają lub uniemożliwiają) prawidłowy rozwój, lub też powodują obniżenie jej atrakcyjności w porównaniu z innymi gminami, są:

1. Niekorzystne uwarunkowania zewnętrzne związane z peryferyjnym położeniem gminy względem głównych ośrodków aktywizacji gospodarczej, tzw. „biegunów wzrostu” (zarówno w stosunku do ośrodków znaczenia wojewódzkiego - Poznań, Piła jak i powiatowego - Złotów), peryferyjnym położeniem względem głównych ciągów funkcjonalnych (korytarzy dyfuzji innowacji, pasm przyspieszonego rozwoju) oraz peryferyjnym położeniem administracyjnym - na skraju województwa. Wszystkie opisane aspekty peryferyjności wpływają na mniejszą atrakcyjność inwestycyjną gminy i ograniczają skalę zachodzących w gminie procesów gospodarczych. Dodatkowym

niekorzystnym uwarunkowaniem zewnętrznym, jest niewielkie znaczenie gminy w województwie i powiecie, będące pochodną małej powierzchni i małej liczby mieszkańców, a w skali powiatu także bardzo dużej dominacji gminy miasta Złotów.

2. Trudna obecnie i w pewnym zakresie nie przewidywana w przyszłości, sytuacja na rynku pracy, będąca wynikiem splotu kilku niekorzystnych uwarunkowań, wzajemnie potęgujących swe negatywne oddziaływanie:
 - względnie wysoka obecnie (obiektywnie oraz relatywnie - na tle średnich: wojewódzkiej (17,1%/2003) i powiatowej (28,8%/2003) stopa bezrobocia 18,6% ogółu osób w wieku produkcyjnym;
 - bardzo duży udział ludności związanej z rolnictwem, przy jednocześnie niekorzystnych uwarunkowaniach rozwoju rolnictwa, co powodować będzie dążenie do poszukiwania miejsc pracy poza rolnictwem; konieczność restrukturyzacji miejsc pracy w rolnictwie będzie, więc kolejnym czynnikiem zwiększającym popyt na pracę.
3. Konieczność restrukturyzacji rynku pracy w rolnictwie przy jednocześnie niezbyt korzystnych warunkach ekonomicznych rozwoju rolnictwa (niska efektywność gospodarowania w rolnictwie) i bardzo niekorzystnych strukturach ludności związanej z rolnictwem. Opisane czynniki powodują, że w okresie obowiązywania strategii bardzo mało realne jest spowodowanie znaczącego odpływu ludności do zajęć pozarolniczych, poprawy struktur agrarnych oraz znaczącego wzrostu efektywności gospodarstw.
4. Dobry dostęp siedziby powiatu w komunikacji publicznej, wpływający korzystnie na możliwości korzystania przez mieszkańców z usług znaczenia powiatowego zlokalizowanych w Złotowie.
5. Niski stan rozwoju przedsiębiorczości oraz mała liczba miejsc pracy. Sytuacja ta oprócz oczywistego wpływu na niskie dochody mieszkańców (i pośrednio niższe wpływy do budżetu gminy), świadczy także o małej aktywności i przedsiębiorczości ludności. Jednocześnie jednak stanowi swoistą rezerwę dla rozwoju przedsiębiorczości, możliwą do wykorzystania przy aktywizacji mieszkańców (przyjmuje się tu założenie, że jeżeli w innych obszarach z określonej liczby mieszkańców jest w stanie utrzymać się określona liczba firm, to podobny wskaźnik można osiągnąć także na terenie Gminy Tarnówka).

Do najważniejszych mocnych stron, które stanowią możliwości aktywizacji gospodarczej, a jednocześnie powodują, iż gmina jest bardziej konkurencyjna i atrakcyjna od innych, zaliczyć należy:

1. Priorytetowe traktowanie zagadnień rozwoju infrastruktury technicznej, zwłaszcza kanalizacyjnej, wodociągowej i teleinformatycznej, jak również wdrażania ekologicznych systemów grzewczych.

2. Wysokie walory środowiska przyrodniczego, potwierdzone włączeniem części gminy do strefy krajobrazu chronionego tzw. Puszczy nad Gwdą.
3. Właściwą realizację zadań oświatowych (optymalna sieć placówek, dobry poziom nauczania, nauka języka niemieckiego i informatyki, edukacja ekologiczna).
4. Dużą odpowiedzialność samorządu lokalnego za sprawy przyszłego rozwoju gminy, przejawiającą się dążeniem do wdrożenia zintegrowanego systemu zarządzania gminą w oparciu o system wieloletniego planowania rozwoju.
5. Potencjalnym korzystnym uwarunkowaniem rozwoju jest prowadzona na terenie gminy szeroko rozumiana edukacja ekologiczna, skierowana na wykształcenie proekologicznych postaw wśród społeczeństwa. Tego typu działania nie przynoszą wprawdzie szybkich i wymiernych korzyści (zwłaszcza ekonomicznych), jednak w kontekście walorów posiadanych przez gminę, są uzasadnione i w dłuższym okresie przyczynią się do zmiany mentalności mieszkańców i poprawy szeroko rozumianej atrakcyjności gminy.

Przeprowadzona kompleksowa analiza uwarunkowań wskazuje, iż gmina cechuje się kilkoma stosunkowo poważnymi i długotrwałymi (trudnymi, bądź niemożliwymi do zmiany) ograniczeniami (barierami) rozwoju.

Ponadto ograniczenia te mają charakter zarówno realny i bezpośredni (istnieją i oddziałują już obecnie) jak i potencjalny (jest prawdopodobne, iż zaistnieją w przyszłości), podczas gdy szanse mają w dużym stopniu charakter potencjalny (możliwe, że zaistnieją) lub nie bezpośredni (są katalizatorami zmian, które jednak muszą być uprzednio rozpoczęte - same w sobie nie spowodują poprawy sytuacji).

Oznacza to, iż istniejące ograniczenia stanowią duże i realne zagrożenie dla przyszłego rozwoju gminy i niepodejmowanie działań na rzecz ich eliminacji, może doprowadzić do znacznego pogorszenia stanu rozwoju społeczno-gospodarczego.

Niezbyt korzystną przesłanką rozwoju gminy jest fakt, że część ważnych pozytywnych uwarunkowań (szans rozwoju) jest obecna na terenie gminy już od dłuższego czasu, natomiast duża część zagrożeń rozwoju (szczególnie tych o poważnych konsekwencjach społecznych i ekonomicznych) może dopiero wystąpić (lub nasilić się) i w znacznym stopniu są one niezależne od polityki samorządu lokalnego.

Tak, więc ze względu na fakt, iż notowane w gminie ograniczenia rozwoju są poważnymi barierami, a jednocześnie ich charakter wskazuje, że w większości mają charakter bardzo trwałe i są trudne do zmiany, podstawową szansą zdynamizowania rozwoju gminy jest

wykształcenie nowych walorów i mocnych stron, które powodowałyby przewagi konkurencyjne w stosunku do obszarów sąsiednich, a które nie były notowane w gminie dotychczas.

„Nowymi” czynnikami atrakcyjności inwestycyjnej i przewagi konkurencyjnej gminy, które są możliwe do wykreowania na jej obszarze mogą być:

- wykształcenie kompleksowej oferty dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz produktu turystycznego, obejmującego oprócz turystyki pobytowej, także czynne formy spędzania wolnego czasu, turystykę kwalifikowaną, agroturystykę, edukację ekologiczną na bazie walorów rzeki Gwdy i innych oraz zbiorników zalewowych;
- maksymalny możliwy stan rozwoju infrastruktury technicznej dla poprawy poziomu jakości życia mieszkańców;
- przygotowanie mieszkańców do mobilności i aktywności na rynku pracy, przede wszystkim wskutek osiągnięcia właściwego stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców, poprzez właściwe kształcenie w szkołach podstawowych i gimnazjum, upowszechnienie wykształcenia średniego maturalnego wśród młodzieży oraz poprawę lub zmianę kwalifikacji ludności dorosłej;
- wykreowanie kompleksowej oferty dla potencjalnych inwestorów (przygotowanie i promocja terenów inwestycyjnych);
- poprawę efektywności rolnictwa, poprzez wprowadzanie nowych dochodowych rodzajów nie-tradycyjnej działalności rolniczej oraz kompleksowe przygotowanie tradycyjnych gospodarstw do funkcjonowania w warunkach Unii Europejskiej.

2.4 WIZJA ROZWOJU GMINY TARNÓWKA

Zapis celów i kierunków rozwoju oraz realizacja wyznaczonych zadań doprowadzi do poprawy szeroko rozumianego stanu rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Horyzont czasowy, w którym powinny zostać wykonane zadania i zrealizowane cele, sięga roku 2018. Zakłada się, że już w roku 2012 osiągnięte zostaną pozytywne rezultaty wdrażanej Strategii. Zamierzeniem lokalnego samorządu oraz mieszkańców jest doprowadzenie gminy do takiego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz warunków życia mieszkańców, które lokowałyby gminę w roku 2012 na poziomie powyżej średniej wojewódzkiej dla obszarów wiejskich w zakresie przedsiębiorczości oraz stanu rozwoju infrastruktury technicznej, jak również w zakresie ogólnego poziomu jakości życia mieszkańców. Obecnie niekorzystna sytuacja na rynku pracy powinna zostać sprowadzona do poziomu korzystniejszego od średniej. Gmina umocni swą pozycję w powiecie Złotowskim i województwie wielkopolskim.

Ustalenia strategii służą podnoszeniu szeroko rozumianego poziomu rozwoju gminy. Realizacja tych ustaleń, przy założeniu, iż nie wystąpią wyjątkowo niekorzystne uwarunkowania zewnętrzne, umożliwi osiągnięcie przedstawionej poniżej wizji rozwoju, czyli zakładanego stanu rozwoju gminy w roku 2012.

Gmina Tarnówka w roku 2012, będzie to:

gmina o dobrym poziomie rozwoju przedsiębiorczości

Liczba firm oraz liczba miejsc pracy na terenie gminy wzrosną. Sprzyjać temu będzie poprawa jakości wykształcenia oraz pomoc w zakresie tworzenia nowych firm, realizowana przez działający na terenie gminy i łatwo dostępny dla mieszkańców inkubator przedsiębiorczości. Wskaźnik bezrobocia będzie się wprawdzie utrzymywał na względnie wysokim poziomie, co jest nieuniknione w związku ze znacznym wzrostem liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, ale aktywna polityka władz lokalnych, wspierających rozwój przedsiębiorczości, między innymi poprzez inkubator przedsiębiorczości, przygotowanie uzbrojonych terenów inwestycyjnych oraz promocję gospodarczą sprawi, iż stopa bezrobocia będzie niższa, niż przeciętnie na obszarach wiejskich województwa oraz powiatu.

Miernikami właściwej realizacji ustaleń strategii w zakresie rozwoju przedsiębiorczości są:

- funkcjonowanie na terenie gminy inkubatora przedsiębiorczości;
- utrzymywanie wskaźnika przedsiębiorczości na poziomie wyższym od przeciętnej dla obszarów wiejskich województwa;

- utrzymanie wskaźnika bezrobocia na poziomie co najmniej 10% korzystniejszym od przeciętnej dla obszarów wiejskich województwa i powiatu.

gmina o dobrym stanie środowiska naturalnego

Zrealizowanie programów rozwoju infrastruktury technicznej skutkować będzie minimalizacją oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Dobry stan środowiska pośrednio podniesie atrakcyjność gminy, zarówno dla turystyki jak też atrakcyjność miejsca zamieszkania i rozwoju przedsiębiorczości.

Miernikami właściwej realizacji założeń strategii w zakresie utrzymania stanu środowiska, są:

- wskaźnik skanalizowanych mieszkań;
- sprawność (jakość oraz wydajność w stosunku do potrzeb) oczyszczalni ścieków;
- sprawność (jakość oraz wydajność w stosunku do potrzeb) składowisk odpadów oraz realizacja programu segregacji odpadów;
- liczba mieszkań, w których wprowadzono ekologiczne systemy grzewcze;
- wskaźniki stanu zanieczyszczeń wód na terenie gminy.

gmina o dobrych warunkach życia mieszkańców

Jakość życia mieszkańców będzie sukcesywnie wzrastała. Składać się będzie na to kilka czynników, w tym przede wszystkim:

- tworzenie nowych miejsc pracy,
- restrukturyzacja rolnictwa, połączona z poprawą jego efektywności, dobry poziom kształcenia w szkole podstawowej i gimnazjum,
- dobre funkcjonowanie infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy w obszarach atrakcyjnych krajobrazowo, dostępne będą tereny pod budownictwo mieszkaniowe-rezydencjalne.

Miernikiem właściwej realizacji ustaleń strategii w zakresie tak niemierzalnego zagadnienia jak poprawa jakości życia mieszkańców, może być lokata gminy w rankingach gmin według jakości życia mieszkańców, a zwłaszcza pozycja gminy na tle innych gmin powiatu oraz zmiany lokaty gminy w rankingu.

gmina o dużej atrakcyjności inwestycyjnej

Gmina prezentować będzie lepsze warunki dla potencjalnych inwestorów, niż gminy sąsiednie. Wynikać to będzie z posiadania terenów inwestycyjnych, prawidłowo wyposażonych w infrastrukturę techniczną, które będą znane dzięki właściwie prowadzonej promocji gospodarczej. Mieszkańcy gminy, dzięki organizowanym kursom umożliwiającym zmianę kwalifikacji zawodowych, będą w stanie sprostać wymaganiom stawianym przez potencjalnych pracodawców. Wzrost lokalnej przedsiębiorczości, między innymi wskutek działalności inkubatora przedsiębiorczości, będzie dodatkowym czynnikiem katalitycznym, przyciągającym inwestorów. Wysokiej jakości produkcja rolnicza może stanowić bazę dla rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego.

Ze względu na małą powierzchnię i małą liczbę mieszkańców (i wynikające z tych cech ogólnie małe znaczenie w funkcjonowaniu powiatu), podstawowym instrumentem budowania atrakcyjności gminy jest stosowanie zasady „nie ilość, ale jakość”, czyli takie sterowanie rozwojem, by gmina, jej mieszkańcy, skupione tu działalności i generowane zjawiska społeczno-gospodarcze cechowały się bardzo wysoką jakością, przewyższającą sąsiednie obszary. Czynnikiem przewagi konkurencyjnej w stosunku do większych sąsiadów, powinna, więc być wysoka atrakcyjność gminy.

Miernikami właściwej realizacji założeń strategii w zakresie podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej gminy w kolejnych latach będą:

- obecność na terenie gminy terenów inwestycyjnych - wyznaczonych w GZTI (Gminny Zasób Terenów Inwestycyjnych), wyposażonych w infrastrukturę techniczną, przeznaczonych pod różne rodzaje zainwestowania (różne rodzaje działalności);
- liczba nowopowstałych firm;
- liczba nowopowstałych miejsc pracy;
- wartości i dynamika podstawowych wskaźników makroekonomicznych na tle obszarów sąsiednich (jest to miernik, na ile gmina jest bardziej konkurencyjna od gmin sąsiednich);

- pozycja gminy w rankingach atrakcyjności inwestycyjnej (bezwzględnie oraz na tle gmin sąsiednich) oraz jej zmiany w okresie wieloletnim.

gmina znana jako nowe atrakcyjne miejsce dla różnego rodzaju wypoczynku i rekreacji

Gmina wykreuje się jako nowe atrakcyjne miejsce wypoczynku i rekreacji wprowadzając nowe rodzaje usług i zagospodarowania, umożliwiające rozwój turystyki specjalistycznej oraz agroturystyki. Na szerszą skalę rozwinięta zostanie edukacja ekologiczna na bazie walorów tzw. Puszczy nad Gdwą. W 2012 roku funkcja turystyczna obecna będzie na terenie całej gminy, a oferta turystyczna dostępna będzie przez cały rok (nie tylko w sezonie letnim). Zwiększy się liczba osób zajmujących się obsługą ruchu turystycznego.

Miernikami właściwej realizacji założeń strategii w zakresie rozwoju funkcji turystycznej w kolejnych latach będą:

- zmiany liczby miejsc noclegowych w gminie
- zmiany wielkości zatrudnienia w dziedzinach związanych z obsługą turystów,
- zmiany stanu ogólnodostępnego zagospodarowania turystycznego,
- zmiany liczby zabudowy letniskowej oraz liczby tzw. „drugich domów” (zabudowy rezydencjalnej czasowo zamieszkiwanej)
- zmiany liczby gospodarstw agroturystycznych,
- możliwość rozwoju na terenie gminy turystyki specjalistycznej (stan rozwoju infrastruktury temu służącej, np. długość ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, szlaków dla turystyki konnej, punktów widokowych, itp.).

gmina o wykształconym społeczeństwie

Jednym z ważniejszych atutów gminy w rywalizacji i konkurowaniu z innymi gminami, będzie dobry poziom wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców. Procesy edukacyjne mają charakter wieloletni, do roku 2012 nie zostanie więc zrealizowana całość zamierzeń, służących gruntownej poprawie poziomu wykształcenia. Niemniej jednak możliwe jest uruchomienie części zamierzeń, przynoszących efekty w kolejnych latach. W roku 2012 wszyscy uczniowie szkół objęci będą nauką 2 języków obcych, powszechna będzie też wśród młodzieży znajomość nowoczesnych technik informatycznych. Ludność dorosła uzyska szanse zdobycia lub zmiany kwalifikacji, co pozwoli z jednej strony znaleźć miejsce pracy poza rolnictwem, a jednocześnie umożliwi zmianę pracy na bardziej atrakcyjną oraz jej poszukiwanie w sąsiednich miastach, gdzie tylko wykwalifikowani pracownicy mają szanse powodzenia na rynku pracy.

Miernikami właściwej realizacji założeń strategii w zakresie poprawy poziomu wykształcenia są:

- objęcie wszystkich uczniów szkół nauką języków obcych;
- objęcie wszystkich uczniów szkół nauką informatyki;
- udział absolwentów gimnazjum, którzy kontynuują naukę na kierunkach maturalnych (należy dążyć do osiągnięcia wskaźnika 80%);
- liczba dorosłych, którzy podejmują naukę w szkołach średnich lub uczestniczą w kursach.

gmina o nowoczesnym i efektywnym rolnictwie

Liczba osób utrzymujących się z rolnictwa zmniejszy się. Rolnicy będą świadomymi gospodarzami, znającymi wymogi stawiane nowoczesnym producentom żywności sprzedającym swe produkty na rynkach Unii Europejskiej. Sprzyjać temu będzie rozbudowane doradztwo w zakresie nowoczesnych metod gospodarki rolnej, wspieranych pomocą UE. Jakość życia ludności związanej z rolnictwem poprawi się także wskutek wdrażania Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2007 – 2013.

Miernikami właściwej realizacji założeń strategii w zakresie poprawy efektywności rolnictwa, są:

- liczba szkoleń przeprowadzanych dla rolników z terenu gminy;
- liczba i udział rolników uczestniczących w szkoleniach;
- zmiany liczby osób utrzymujących się z rolnictwa;
- zmiany liczby i powierzchni gospodarstw indywidualnych;
- liczba gospodarstw, w których rozwijane są działalności pozarolnicze lub niekonwencjonalne formy gospodarki rolnej;
- zmiany poziomu wyposażenia gospodarstw w sprzęt i infrastrukturę;
- zmiany wskaźników towarowości rolnictwa;
- zmiany sytuacji materialnej rolników.

gmina przygotowana do wyzwań cywilizacji informatycznej i globalizacji gospodarki

Mieszkańcy gminy będą dobrze przygotowani do wdrażania nowych rozwiązań technologicznych. Służyć temu ma między innymi upowszechnienie nauki informatyki oraz języków zachodnich. Nowoczesne kwalifikacje sprzyjać będą nie tylko rozwojowi miejscowych firm i napływowi inwestycji, ale również spodziewanemu dynamicznemu rozwojowi usług typu e-commerce, czyli interesom prowadzonym za pośrednictwem Internetu.

Miernikami właściwej realizacji założeń strategii są w tym zakresie:

- liczba uczniów objętych nauką informatyki (zakłada się osiągnięcie wskaźnika 100%);
- liczba mieszkań posiadających linię telefoniczną;
- liczba kursów z zakresu informatyki dla dorosłych oraz liczba osób uczestniczących w kursach;
- stan połączeń teleinformatycznych (jakość przekazu);
- liczba firm działających w branżach nowoczesnych technologii.

2.5 Misja gminy

Osią prezentowanej Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka jest jej misja

MISJĄ GMINY TARNÓWKA
jest zapewnienie wysokiej jakości życia
mieszkańców oraz konkurencyjności
gospodarki gminy, poprzez aktywizację
gospodarczą, rozwój infrastruktury technicznej,
poprawę stanu wykształcenia i kwalifikacji
mieszkańców, w tym również wzmocnienie jej
funkcji turystycznej przy zachowaniu zasad
ekorozwoju.

Misja jest zwięzłym opisem docelowego, oczekiwanego stanu i zakresu funkcji spełnianych przez gminę wobec jej mieszkańców i otoczenia w dłuższym horyzoncie czasowym.

Stan opisany w misji ma charakter idealny, którego osiągnięcie powinno być zasadniczym celem wszystkich działań podejmowanych przez lokalną społeczność i władze, nie tylko w pierwszym okresie programowania Strategii Rozwoju Gminy, ale także w jego następnych fazach .

Zgodnie z powyższym postulatem wszystkie cele Strategii Rozwoju Gminy odwołują się do zadeklarowanej misji - zaproponowane w ich ramach programy operacyjne, projekty i zadania prowadzić będą do postulowanego w misji stanu.

Przystępując do skonstruowania celów i kierunków rozwoju gminy, które mają ścisły związek z realizacją misji gminy należy mieć na względzie, że ich realizacja będzie w znacznym stopniu zależeć od różnych czynników, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

Czynniki te mogą z jednej strony ułatwiać, a z drugiej utrudnić bądź wręcz uniemożliwić realizację poszczególnych celów strategicznych, a nawet misji.

Niezmiernie ważna jest tutaj postawa Rady Gminy i jej członków w stosunku do realizacji misji gminy, a także strategii, począwszy od woli konsekwentnego osiągnięcia celów i zadań strategicznych (m.in. akceptowania ofensywnych

proinwestycyjnych budżetów), poprzez stosowny nadzór nad realizacją zadań aż po aktywizowanie wokół nich społeczeństwa.

Zdolność osiągnięcia celów, wizji oraz misji gminy w zasadniczy sposób zależy będzie od tego w jaki sposób władze gminy zorganizują swą działalność od wewnątrz i jak umiejętnie podejmą działania wspólnie z innymi organami władzy, instytucjami, sektorem prywatnym. Ważne będą przy tym umiejętności wśród pracowników, dobór metod i narzędzi zarządzania i wreszcie środki, jakimi będzie zarządzający dysponować.

2.6 CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY TARNÓWKA 2006 -2018

Nadrzędnym celem rozwoju gminy oraz jednocześnie jej misją, powinno być dążenie do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców oraz konkurencyjności gospodarki gminy, poprzez aktywizację gospodarczą, rozwój infrastruktury technicznej, poprawę stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców, w tym również poprzez wzmocnienie jej funkcji turystycznej przy zachowaniu zasad ekorozwoju.

Głównymi celami służącymi realizacji celu nadrzędnego (misji) są:

- aktywizacja gospodarcza - rozwój przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych miejsc pracy, między innymi poprzez różnicowanie źródeł utrzymania ludności;
- rozwój infrastruktury technicznej, jako instrumentu poprawy stanu środowiska, poprawy jakości życia mieszkańców oraz poprawy atrakcyjności inwestycyjnej;
- poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców poprzez rozwój bazy oświatowej i zwiększenie oferty edukacyjnej i sportowej, jako podstawowy sposób osiągnięcia mobilności na rynku pracy, ograniczania bezrobocia i poprawy sytuacji materialnej ludności;
- wzrost efektywności rolnictwa,
- rozwój turystyki rozumiany jako szansa wykorzystania zasobów gminy w zakresie wzrost dochodów uzyskiwanych z turystyki poprzez zróżnicowanie oferty turystycznej,
- zwiększenie oferty i działań w zakresie służby zdrowia i opieki społecznej, w tym na rzecz bezpieczeństwa socjalnego poprzez między innymi budowę mieszkań socjalnych.

Szczegółowe **kierunki działań**, zmierzających do realizacji celu nadrzędnego i celów głównych, powinny obejmować następujące zadania:

1. W zakresie aktywizacji gospodarczej i tworzenia nowych miejsc pracy:

- 1.1. Utworzenie na terenie gminy Centrum Wspierania Przedsiębiorczości i Rolnictwa, które między innymi pełniłoby funkcję tzw. inkubatora przedsiębiorczości.
- 1.2. Wspieranie wszelkich przejawów aktywności gospodarczej zgodnej z zasadami ekorozwoju.
- 1.3. Przygotowanie terenów inwestycyjnych (ofertowych).
- 1.4. Kompleksowa promocja gospodarcza gminy.
- 1.5. Wspieranie inicjatyw na rzecz poprawy atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

2. W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej:

- 2.1. Właściwa gospodarka wodno-ściekowa gwarantująca spełnienie standardów ekologicznych polskich i europejskich, w tym dalszy rozwój sieci kanalizacyjnej, budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Sokolna oraz Płytnica, Plecemin i Ptusza z uwzględnieniem najbardziej optymalnego rozwiązania,
- 2.2. Zapewnienie właściwego stanu technicznego sieci drogowej w gminie.
- 2.3. Upowszechnianie ekologicznych systemów grzewczych.
- 2.4. Zapewnienie właściwych standardów usług telekomunikacyjnych i informatycznych oraz związanych z uruchomieniem systemu TV kablowej.
- 2.5. Partycypacja w kosztach budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w odległych od sieci kanalizacyjnej gospodarstwach domowych
- 2.6. Budowa zastawek wodnych do 80 cm na rowach melioracyjnych
- 2.7. Zapewnienie rozwoju infrastruktury technicznej dla osób niepełnosprawnych,

3. W zakresie poprawy poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców:

- 3.1. Rozwój bazy oświatowej, w tym wybudowanie hali sportowej pełnowymiarowej przy szkołach, unowocześnienie pracowni komputerowych,
- 3.2. Upowszechnienie nauki informatyki oraz języków obcych w szkole podstawowej i gimnazjum - minimum dwóch języków obcych (niemiecki i angielski) w sposób ciągły od zerówki
- 3.3. Wdrożenie zintegrowanego systemu komputerowej obsługi bibliotek w gminie (szkolnych i publicznych)
- 3.4. Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej (szkolnej i ogólnodostępnej)
- 3.5. Powołanie na terenie gminy „Zielonej Szkoły”,
- 3.6. Tworzenie bezpiecznych placów zabaw dla dzieci,
- 3.7. Poprawa dostępności placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych dla osób niepełnosprawnych

4. W zakresie poprawy efektywności gospodarki rolnej:

- 4.1. Rozwój doradztwa rolniczego, obejmującego również obsługę rolników w zakresie rozwiązań niezbędnych dla integracji z UE, w zakresie pozyskiwania środków pomocowych oraz związanych ze zmianą kwalifikacji rolników.
- 4.2. Poprawa warunków prowadzenia gospodarki rolnej (rozwój infrastruktury dla rolnictwa, poprawa wyposażenia gospodarstw, wsparcie dla grup producenckich oraz spółdzielni).
- 4.3. Wsparcie rozwoju niekonwencjonalnych (nie-tradycyjnych) kierunków działalności rolniczych łącznie z edukacją ekologiczną.
- 4.4. Wsparcie rozwoju agroturystyki i ekoturystyki.
- 4.5. Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego.
- 4.6. Wspieranie rozwoju bazy serwisowej dla rolnictwa

5. W zakresie rozwoju funkcji turystycznej:

- 5.1. Opracowanie oferty turystycznej gminy (wykreowanie atrakcji turystycznych i sposobów aktywnego spędzania wolnego czasu, w tym rozwój turystyki

specjalistycznej: rowerowej, konnej, spływy kajakowe, wędkarstwo, podglądanie ptaków i zwierząt (birdswatching) itp.)

5.2. Rozwój agroturystyki.

5.3. Rozwój działalności turystycznych i edukacji ekologicznej na bazie tzw Puszczy nad Gwdą.

5.4. Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, w tym dla osób niepełnosprawnych,

5.5. Promocja turystyczna gminy.

Zakłada się, iż realizacja poszczególnych **kierunków działań** (grup zadań) przyniesie następujące korzyści:

1. Aktywizacja gospodarcza i tworzenie nowych miejsc pracy:

- zwiększy się liczba firm zakładanych przez mieszkańców gminy, a pośrednio wzrośnie liczba miejsc pracy oraz poprawi się sytuacja materialna ludności;
- gmina zyska miejsca pracy oraz lepsze warunki podejmowania działalności gospodarczej dla licznych roczników wchodzących w wiek produkcyjny;
- gmina posiadać będzie ofertę terenową dla potencjalnych inwestorów;
- gmina będzie skutecznie promowana, wskutek czego będzie znana jako atrakcyjne miejsce dla inwestowania, zamieszkania i wypoczynku;
- rozwój zagospodarowania turystycznego zwiększy ruch turystyczny, co przyczyni się do uzyskiwania przez mieszkańców dodatkowych dochodów;
- rozwinię się przetwórstwo rolno-spożywcze na bazie lokalnej produkcji płodów rolnych;
- powołanie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Rolnictwa i Edukacji, które pełniłoby funkcję tzw. inkubatora przedsiębiorczości przyniesie następujące korzyści:
 - mieszkańcy gminy zyskają wiedzę z zakresu podstaw funkcjonowania firm, marketingu, prawa gospodarczego, zasad funkcjonowania gospodarki wolnorynkowej, itp.;
 - właściciele małych i średnich firm zyskają fachową pomoc instytucjonalną w prowadzeniu własnych firm (rozpoczynając działalność gospodarczą nie muszą znać zagadnień finansowo-księgowych - będą obsługiwani przez Centrum);
 - rozwinię się doradztwo dla firm z zakresu pożądaných kierunków działalności.

2. Rozwój infrastruktury technicznej:

- poprawią się warunki zamieszkania ludności;
- rozwój infrastruktury poprawi atrakcyjność inwestycyjną gminy (stwarza lepsze warunki do lokowania nowych inwestycji);
- zmniejszy się uciążliwość oddziaływania na środowisko (inwestycje w zakresie infrastruktury mają charakter proekologiczny);
- zwiększy się atrakcyjność turystyczna gminy (zarówno poprzez ochronę walorów jak też poprawę dostępności).

3. Poprawa poziomu wykształcenia:

- upowszechnienie nauki informatyki oraz języków obcych w szkołach na terenie gminy, pozwoli młodzieży na nabycie umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie informatycznym oraz globalnym (w tym w Unii Europejskiej) a także

zwiększy szanse na uzyskanie atrakcyjnego zatrudnienia;

- rozwój obiektów infrastruktury edukacyjnej na terenie gminy (zwiększenie dostępności młodzieży do szkół oraz poprawa poziomu kształcenia) pozwoli na upowszechnienie wykształcenia średniego maturalnego, stworzy możliwości dalszego kształcenia, wpłynie na poprawę sytuacji na rynku pracy, umożliwi szybszy rozwój gospodarczy poprzez łatwiejszą absorpcję nowych technologii;
- wzrost jakości usług edukacyjnych w perspektywie edukacji ustawicznej, która pozwoli na uzyskanie nowych kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy lub jej zmianę na bardziej atrakcyjną; ludność związana z rolnictwem może uzyskać kwalifikacje umożliwiające zmianę źródeł utrzymania - podjęcie pracy poza rolnictwem lub też efektywniejsze prowadzenie gospodarstwa rolnego;
- zwiększenie dostępności placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych dla osób niepełnosprawnych

4. Poprawa efektywności rolnictwa:

- rozwój nowoczesnego doradztwa rolniczego stworzy rolnikom, oprócz dotychczasowych korzyści wynikających z funkcjonowania doradztwa, możliwość uzyskania wiedzy o koniecznych działaniach dostosowawczych w zakresie gospodarki rolnej, w związku z integracją ze strukturami UE; pośrednio stworzy to możliwości produkcji na rynki zagraniczne; ponadto rolnicy zyskają wiedzę oraz obsługę w zakresie pozyskiwania środków pomocowych;
- wprowadzanie nie-tradycyjnych kierunków produkcji rolnej łącznie z edukacją ekologiczną pozwoli na uzyskiwanie dodatkowych dochodów i stwarza ochronę przed wahaniami koniunkturalnymi w zakresie tradycyjnej produkcji;
- poprawa warunków prowadzenia gospodarki rolnej poprzez rozwój infrastruktury dla rolnictwa, poprawę wyposażenia gospodarstw, wsparcie dla grup producenckich, spółdzielni, zwiększy efektywność rolnictwa, a jednocześnie przyczyni się do poprawy warunków życia ludności rolniczej.

5. Rozwój funkcji turystycznej (rozumiana jako szansa wykorzystania zasobów gminy w zakresie wzrost dochodów uzyskiwanych z turystyki poprzez zróżnicowanie oferty turystycznej):

- na terenie gminy powstaną nowe miejsca pracy w obszarach związanych z turystyką;
- opracowanie i wdrożenie oferty turystycznej gminy wpłynie na zwiększenie dochodów z turystyki;
- wypoczynkiem na terenie gminy zainteresują się także osoby preferujące turystykę specjalistyczną i agraturystykę (obecnie na terenie gminy brak oferty dla tej grupy);
- szersza oferta turystyczna stanowi zabezpieczenie przed wahaniami koniunkturalnymi;
- część z oferowanych nowych usług turystycznych może być rozwijana także poza sezonem letnim.

KOMENTARZ I ZAŁOŻENIA REALIZACJI KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

1. Aktywizacja gospodarcza i tworzenie nowych miejsc pracy

Podstawowym uwarunkowaniem, które w najbliższych latach wyznaczać będzie możliwości rozwoju gminy, jest realne niebezpieczeństwo znacznego zwiększenia liczby osób bez pracy w przypadku niepodjęcia działań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy.

- Istnieją 3 przesłanki pozwalające uznać to uwarunkowanie rozwoju za najistotniejsze: wysoka obecnie liczba osób bez pracy, przewidywany znaczny wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym (wejście wyżu demograficznego do grupy produkcyjnej) oraz konieczność restrukturyzacji rynku pracy w rolnictwie, (czyli odpływu nadwyżek siły roboczej z działalności rolniczych).

Jednym ze sposobów aktywizacji gospodarczej (tworzenia nowych firm oraz zwiększania zatrudnienia w firmach istniejących), jest powołanie inkubatora przedsiębiorczości, który prowadziłby działalność w zakresie wspierania rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Podstawową ideą powołania inkubatora jest stworzenie warunków dla początkujących przedsiębiorców, którym nie zawsze znane są podstawy prawne i finansowe prowadzenia działalności gospodarczej. Część potencjalnych małych przedsiębiorców wstrzymuje się od podejmowania działalności gospodarczej właśnie ze względu na nieznaną tych zasad, nieznaną potencjalnego rynku, czy też brak kapitału na uruchomienie profesjonalnego systemu promocji swojej firmy, udziału w targach, czy pozyskiwania kontrahentów. W szczególności wsparcie dla przedsiębiorców ze strony inkubatora, realizowane byłoby poprzez:

- udzielanie konsultacji i porad z zakresu działalności gospodarczej,
- prowadzenie obsługi finansowo-prawno-księgowej początkujących firm,
- przygotowywanie biznes-planów, wniosków kredytowych, itp.,
- monitorowanie i przygotowywanie informacji o partnerach z innych obszarów,
- udzielanie informacji na temat możliwych do uzyskania funduszy (kredytów, itp.),
- prowadzenie szkoleń w zakresie organizacji i zarządzania własną firmą,
- prowadzenie kursów komputerowych,
- prowadzenie kursów dla właścicieli małych firm z zakresu obowiązującego prawa finansowego,
- prowadzenie działalności promocyjnych, zarówno promocji gminy - jako atrakcyjnego miejsca inwestowania, jak też promocji zainteresowanych firm,
- stworzenie i prowadzenie internetowej strony gminy, umożliwiającej darmową i bardzo szeroką promocję gminy.

Działalność tego typu instytucji powinna mieć charakter non-profit, czyli charakter przedsięwzięć użyteczności publicznej, nie nastawionych na wypracowywanie zysku, inkubator świadczyłby usługi bezpłatnie bądź za symboliczną opłatę), co ułatwia mieszkańcom korzystanie z oferty.

Inkubator powinien być przedsięwzięciem prowadzonym przez samorząd gminny, co gwarantuje pełną kontrolę i koordynację działań urzędu gminy i inkubatora.

W warunkach Gminy Tarnówka optymalnym rozwiązaniem byłoby nastawienie działalności inkubatora na następujące specjalizacje branżowe:

- wsparcie różnego rodzaju działalności związanych z obsługą turystyki, w tym wsparcie dla rozwoju agroturystyki (wprowadzania funkcji turystycznej do gospodarstw rolnych, poprzez udzielanie przez gospodarzy noclegów i świadczenie na rzecz turystów usług, typu zaopatrzenie w żywność, wypożyczanie sprzętu, organizacja różnych form spędzania wolnego czasu, itp.);
- wsparcie dla przetwórstwa rolno-spożywczego;
- wsparcie dla rozwoju usług obsługi rolnictwa;

Zasadne byłoby także prowadzenie ogółu zadań związanych z promocją gospodarczą gminy oraz koordynacją turystyki (organizacją produktu turystycznego).

Jedną z podstawowych cech inkubatorów, warunkujących ich właściwe wykorzystanie przez mieszkańców, jest łatwa dostępność umożliwiająca codzienne kontakty zainteresowanych przedsiębiorców z kadrą doradczą. Z tego względu obszar obsługi inkubatora nie powinien być duży. Jednocześnie jednak prawidłowe funkcjonowanie wymaga wystarczająco dużego popytu na oferowane usługi, stąd należy rozważyć możliwość zawiązania związku międzygminnego z jedną z gmin powiatu, w celu wspólnego prowadzenia inkubatora. Taka inwestycja miałaby szanse na wsparcie ze strony Starostwa Powiatowego, które jest odpowiedzialne za poprawę sytuacji na rynku pracy. Obsługę przedsiębiorców z terenu gminy, mógłby także realizować „powiatowy” inkubator, (który prawdopodobnie powstałby w Złotowie), choć istnieją uzasadnione obawy, iż ze względu na małe znaczenie gminy Tarnówka w powiecie i trudniejszy dostęp do Złotowa, interesy gminy nie byłyby tu realizowane w stopniu satysfakcjonującym.

Wyznaczenie, przygotowanie i promocja terenów inwestycyjnych jest elementem szerszych działań w ramach proinwestycyjnej polityki gruntami. Niezbędnym warunkiem pozyskania inwestorów jest oferta gruntów o określonej lokalizacji, powierzchni, przeznaczeniu inwestycyjnym (w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego), najlepiej będących własnością komunalną i uzbrojonych (lub mających taką możliwość) w urządzenia infrastruktury technicznej. Jak się wydaje podstawą jakichkolwiek działań w kierunku przyciągnięcia inwestycji, powinna być oferta terenu. Ważnym zagadnieniem jest także stworzenie bazy informacji o terenach przydatnych (i możliwych) do różnych form zagospodarowania. Temu celowi powinien służyć Gminny Zasób Terenów Inwestycyjnych (GZTI).

Atrakcyjność inwestycyjna gminy wzrośnie także poprzez wyznaczenie w miejscach atrakcyjnych krajobrazowo, terenów pod budownictwo mieszkaniowe - rezydencjalne (o dużej powierzchni działki), stanowiące ofertę dla zamożniejszych mieszkańców dużych miast. W Polsce rozwija się moda na pracę w dużych ośrodkach miejskich, a mieszkanie na wsi lub posiadanie tzw. „drugich domów”, służących rekreacji, ale coraz częściej

zamieszkiwanych przez okres kilku miesięcy w roku. Stworzenie warunków pod rozwój tego typu osadnictwa, pośrednio tworzy „atrakcyjny klimat inwestycyjny” na terenie gminy, kształtuje, bowiem jej pozytywny wizerunek, jako obszaru godnego zainteresowania, zapewnia reklamę gminy w środowiskach opiniotwórczych, przynosi dodatkowe dochody do budżetu gminy, zwiększa popyt na oferowane usługi i dobra, pobudza ruch budowlany, a może także przyczynić się do zlokalizowania na terenie gminy nowych przedsięwzięć gospodarczych.

Jednym z instrumentów aktywizacji gospodarczej jest działalność promocyjna. Jej znaczenie w pozyskiwaniu kapitału spoza gminy trudno przecenić, a prowadzone działania zależne są tylko od możliwości budżetowych oraz zaangażowania lokalnego samorządu.

Promocja gospodarcza Gminy Tarnówka powinna dotyczyć przede wszystkim „przyciągnięcia” na teren gminy inwestorów oferujących miejsce zatrudnienia dla mieszkańców gminy - te działania powinny być realizowane w sposób ciągły i skorelowane z przygotowywaniem terenów pod inwestycje, a wspierane powinny być zwłaszcza inwestycje w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego oraz turystyki.

Podkreślić należy, iż w zakresie organizacji promocji gospodarczej gminy, samorząd lokalny jest podmiotem odpowiedzialnym w największym stopniu za realizację zadania. Forma, zakres, miejsce i sposób prowadzenia promocji oraz wielkość nakładów na nią przeznaczanych, zależne są praktycznie wyłącznie od decyzji i zaangażowania władz gminy.

Możliwości działań samorządu gminnego w zakresie aktywizacji gospodarczej:

Samorząd gminy ma stosunkowo małe kompetencje w zakresie stymulowania rozwoju gospodarczego gminy. Niemniej jednak, jest kilka grup działań, w których może aktywnie uczestniczyć, tworząc „przyjazny klimat inwestycyjny” i przyczyniając się do poprawy sytuacji na rynku pracy. Spośród zaproponowanych kierunków działań, najważniejsze zadania, które zgodnie z posiadanymi kompetencjami może realizować (lub bezpośrednio koordynować) samorząd gminy, to:

- stworzenie inkubatora przedsiębiorczości jako przedsięwzięcia funkcjonującego np. w strukturach urzędu gminy lub na zasadzie firmy komunalnej;
- stworzenie centrum doradztwa rolniczego jako przedsięwzięcia funkcjonującego np. w strukturach urzędu gminy lub na zasadzie firmy komunalnej;
- prowadzenie proinwestycyjnej polityki gruntami - wprowadzać odpowiednie ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (wyznaczać tereny pod inwestycje pożądanego rodzaju), wyposażać tereny przeznaczone na cele inwestycyjne w infrastrukturę techniczną, skupować (w zasób komunalny) tereny atrakcyjne dla potencjalnych inwestorów;
- prowadzenie szeroko rozumianej promocji gospodarczej;
- podejmowanie wszelkich działań zmierzających do podnoszenia rangi gminy w powiecie m;

- zawiązywanie związków międzygminnych w celu realizacji zadań istotnych dla rozwoju gminy, a niemożliwych lub nieuzasadnionych do realizacji własnymi siłami.

2. Rozwój infrastruktury technicznej

Rozwój infrastruktury technicznej wiąże się w dużym stopniu z realizacją zadań ustawowo przypisanych samorządowi gminnemu. W związku z powyższym, ustalenia strategii rozwoju gminy, praktycznie nie wykraczają poza właściwą realizację tych zadań.

Realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej służy trzem podstawowym celom:

- poprawie warunków życia mieszkańców,
- minimalizacji szkodliwego oddziaływania na środowisko oraz
- tworzeniu korzystnego klimatu inwestycyjnego, gdyż znaczna część inwestycji, zwłaszcza preferowane kierunki: przetwórstwo rolno-spożywcze i turystyka, wymaga uzbrojenia w zakresie infrastruktury.

Dla okresu obowiązywania strategii zakłada się pełną realizację (do poziomu zakładanego w planach rozwoju) budowy sieci gazowniczej, nowych oczyszczalni w miejscowości Sokolna oraz Ptusza, Płytnica i Plecemin łącznie z rozbudową w całej gminie sieci kanalizacyjnej, modernizację infrastruktury wodociągowej w celu poprawy jakości dostarczanej wody.

Bardzo ważnym zadaniem jest poprawa stanu dróg lokalnych, mających bezpośredni wpływ także na możliwości aktywizacji gospodarczej i penetracji turystycznej gminy.

Zakładać należy także dalszy rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej, który uwzględni przyszłe potrzeby w tym zakresie. Przy rozwoju sieci należy zwracać uwagę na utrzymywanie parametrów umożliwiających rozwój usług teleinformatycznych na bazie sieci. Niezbędna jest modernizacja części sieci w celu dostosowania do pożądaných standardów.

Samorząd gminny będzie wspierał rozwój ekologicznych systemów grzewczych oraz modernizację istniejących źródeł ogrzewania (przede wszystkim poprzez pozyskiwanie środków pomocowych na modernizację systemów istniejących i ewentualną pomoc instytucjonalną inwestorom prywatnym)

Bardzo istotnym zagadnieniem jest również zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, poprzez właściwą dostawę energii do istniejących odbiorców (zapewnienie wystarczającej mocy transformatorów oraz właściwego stanu technicznego linii energetycznych), jak również potencjalnych przyszłych. Jest to szczególnie ważne w kontekście dążeń do pozyskania inwestorów. Część pożądaných rodzajów inwestycji (np. przetwórstwo rolno-spożywcze i magazynowanie żywności), ma charakter energochłonny.

Dla zapewnienia właściwej dostępności gminy należy także wywierać nacisk na właścicieli dróg powiatowych i wojewódzkich, w celu utrzymywania ich we właściwym stanie technicznym.

Możliwości działań samorządu gminnego w zakresie realizacji celu:

Większość zaproponowanych kierunków działań należy do kompetencji samorządu gminnego, a możliwości realizacji są zależne wyłącznie od możliwości budżetu gminy. Oprócz finansowania inwestycji z własnych środków, należy także dążyć do pozyskania pomocy zewnętrznej, zwłaszcza, iż duża część programów UE jest skierowana na rozwój lokalnej infrastruktury. Należy także rozwijać współpracę z sąsiednimi gminami w celu rozwiązywania problemów o znaczeniu ponad lokalnym.

3 Poprawa poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców

Poziom wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców ma bezpośredni wpływ na możliwości powodzenia na rynku pracy, a więc znajduje bezpośrednie przełożenie na ekonomiczne warunki życia mieszkańców. Poprawa poziomu kształcenia wymaga działań na każdym szczeblu edukacji. Na poziomie szkoły podstawowej oprócz ogólnego poziomu kształcenia, bezpośredni wpływ na możliwości dalszego kształcenia ma nauka języków obcych, (która na terenie gminy realizowana jest w stopniu nie wystarczającym - uczniowie uczą się jedynie języka niemieckiego) oraz nauka informatyki. Znajomość podstaw technologii informatycznych i obsługi komputera jest coraz częściej niezbędnym warunkiem znalezienia jakiegokolwiek pracy. Jednocześnie rozwój usług teleinformatycznych (np. na bazie Internetu) umożliwia podjęcie atrakcyjnej pracy w dziedzinach o wysokim zaangażowaniu technologicznym, nawet w obszarach nie mających dotąd tradycji w zakresie *high-tech*. Szacuje się, iż w ciągu kilku lat znacznie wzrośnie ranga tzw. *e-commerce*, czyli interesów załatwianych za pośrednictwem Internetu, co stworzy możliwości tworzenia nowych miejsc pracy, także poza tradycyjnymi ośrodkami przemysłowymi i usługowymi. Podkreślić należy, że wraz z postępującą globalizacją gospodarki i rozwojem technologii informatycznych, przewartościowaniu ulegają czynniki świadczące o stanie rozwoju i atrakcyjności inwestycyjnej. Zgodnie z nowymi trendami, bardzo atrakcyjne mogą być również tereny dotychczas nie posiadające przemysłowych tradycji - warunkiem jest jednak bardzo dobrze przygotowana kadra i dobry stan infrastruktury technicznej, w tym informatycznej.

Bardzo ważnym aspektem procesu edukacji na terenie gminy jest edukacja ekologiczna, szczególnie istotna w obszarze o tak dużych walorach przyrodniczych, a jednocześnie tak istotnym wpływie stanu środowiska na możliwości dalszego rozwoju (jakość środowiska jest podstawowym walorem dla rozwoju turystyki). Należy rozwijać realizowane w szkołach i przedszkolach programy edukacji ekologicznej, jak również na możliwie szeroka skalę propagować proekologiczne postawy wśród ludności dorosłej, np. kontynuując przedsięwzięcia w tym kierunku na prowadzone łamach lokalnej prasy.

Ogół działań w zakresie szkolnictwa na poziomie podstawowym i gimnazjalnym zmierza do zapewnienia młodzieży z terenu gminy równych szans startu do dalszych szczebli edukacji z rówieśnikami z dużych miast, mających obecnie znacznie lepsze możliwości nauki „nowoczesnych” przedmiotów, zapewniających szersze możliwości wyboru ofert na rynku pracy.

Niezwykle istotnym elementem systemu kształcenia jest szkolnictwo na poziomie średnim. Gmina nie posiada szkoły tego typu, a młodzież korzysta głównie ze szkół zlokalizowanych w

innych miejscowościach, pomimo iż odległość i związane z nią koszty i uciążliwość, jest znaczna. Organizacja szkolnictwa na poziomie średnim jest zadaniem powiatowym, jednak obowiązkiem gminy jest dokonywanie lobbingu na rzecz upowszechnienia tego typu wykształcenia w gminie, jak też do poprawy jakości kształcenia. Ze względu na charakter gmin powiatu Złotowskiego i związane z nim uwarunkowania rynku pracy, postuluje się uzupełnianie i poszerzanie programu nauczania szkół o przedmioty bezpośrednio związane z funkcjonowaniem podmiotów gospodarczych, przygotowując absolwentów do prowadzenia działalności gospodarczej, przedmioty związane z agrobiznesem, agroturystyką, nowoczesnym przetwórstwem spożywczym, organizacją ruchu turystycznego, inżynierią środowiska i inne, pozwalające z jednej strony na rozwój nowoczesnego rolnictwa, a jednocześnie na wprowadzanie funkcji pozarolniczych na obszary wiejskie gminy.

Bardzo istotne znaczenie ma także organizacja kształcenia dorosłych. Na poziomie gminnym należy stworzyć system szkoleń i kursów (o cyklu kształcenia znacznie krótszym, niż w tradycyjnych szkołach), umożliwiających zdobycie lub poszerzenie kwalifikacji, gwarantujących większą mobilność i lepszą pozycję na rynku pracy. W organizacji tego typu przedsięwzięć konieczna jest stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Złotowie, w celu dostosowywania kierunków kształcenia do zapotrzebowania na rynku pracy. Należy promować wśród mieszkańców nawyk ciągłego doskonalenia swych umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Istotnym zagadnieniem jest także rozwój opieki przedszkolnej. Podkreślić należy, że utrzymywanie przedszkoli stanowi wyraz nie tylko prorodzinnej polityki samorządu gminnego, ale także ma realny wpływ na możliwości aktywizacji gospodarczej, zwłaszcza wśród młodych kobiet, dla których konieczność opieki nad dzieckiem, stanowi często barierę na drodze do podejmowania pracy zawodowej, a kilkuletni okres tej opieki powoduje utratę (osłabienie) kwalifikacji zawodowych. Postuluje się, więc dążenie do utrzymania funkcjonowania przedszkola (bez względu na formę organizacyjną). Należy też wspierać ewentualne inicjatywy prywatne w zakresie tworzenia nowych placówek.

Możliwości działań samorządu gminnego w zakresie realizacji celu:

Samorząd gminny ma bardzo duże możliwości (ograniczone praktycznie tylko możliwościami budżetowymi) w zakresie wpływu na jakość kształcenia w szkole podstawowej i gimnazjum, których prowadzenie jest jego zadaniem własnym. Podobnie w zakresie prowadzenia opieki przedszkolnej. Praktycznie wszystkie zapisane kierunki dotyczące funkcjonowania tych szczebli edukacji (opieka przedszkolna, szkoła podstawowa i gimnazjum) leżą w kompetencjach samorządu gminnego.

Dla uzyskania właściwego poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców gminy, niezbędna jest jednak współpraca z samorządem powiatowym oraz instytucjami mu podległymi (np. Powiatowym Urzędem Pracy w Złotowie).

4. Poprawa efektywności rolnictwa

Ogół działań skierowanych dla gospodarstw rolnych służyć ma podniesieniu ich efektywności, tak by w połączeniu z odchodzeniem nadmiaru siły roboczej z rolnictwa, osoby pozostające w rolnictwie mogły osiągnąć wystarczający poziom dochodów zapewniający dobre warunki życia. Podnoszeniu efektywności sprzyjać ma:

- podnoszenie kwalifikacji rolników (poprzez rozwinięcie systemu doradztwa);
- poprawa struktury agrarnej (zwiększanie przeciętnej powierzchni gospodarstw);
- poprawa wyposażenia gospodarstw;
- rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, będącego miejscem odpływu siły roboczej z rolnictwa, a jednocześnie zapewniającego zbyt na płody rolne;
- wprowadzanie niekonwencjonalnych kierunków w produkcji rolnej, np. rolnictwa ekologicznego, wąskiej specjalizacji (zgodnie z zaleceniami ośrodków doradztwa), produkcji na rynki dużych miast, lub nawet na eksport;
- wsparcie dla grup producenckich oraz spółdzielni;
- pomoc instytucjonalna ze strony administracji gminnej w zakresie pozyskania środków UE oraz szybszego wdrożenia zasad wymaganych w UE;
- poprawa warunków życia na wsi poprzez rozwój infrastruktury technicznej.

Jednym z ważniejszych warunków poprawy efektywności rolnictwa jest rozwój nowoczesnego doradztwa rolniczego, które łączyłoby zadania tradycyjnego doradztwa (powszechnego dotąd i realizowanego zarówno przez ODR-y, jak też samorządy gminne), z dostosowaniem gospodarstw do zasad funkcjonowania rolnictwa w Unii Europejskiej. Przeprowadzenie szerokiej akcji informacyjnej w zakresie zarówno pożądanego kierunku produkcji, jak też wymaganych norm jakościowych, zasad prowadzenia niezbędnej dokumentacji produkcji, możliwości uzyskania pomocy finansowej i niezbędnych warunków jej uzyskania, pozwoli z jednej strony na zlikwidowanie powszechnej luki informacyjnej, a jednocześnie stworzy rolnikom z terenu gminy przewagę w postaci znajomości obowiązujących reguł rynku i polityki rolnej. Nawet przy uwzględnieniu krytycznego stosunku znacznej części ludności wiejskiej do UE, znajomość zasad funkcjonowania rolnictwa i oczekiwań stawianych polskim rolnikom, jest czynnikiem podnoszącym konkurencyjność rolnictwa w gminie.

Opisane powyżej doradztwo rolnicze, może być realizowane poprzez ośrodek (lokalne centrum informacji europejskiej) doradztwa, które jako wspólne przedsięwzięcie kilku gmin, mogłoby obsługiwać część lub całość powiatu ego.

Możliwości działań samorządu gminnego w zakresie realizacji powyższego kierunku:

Przełamanie podstawowych barier rozwoju rolnictwa, wzrost jego efektywności i poprawa jakości życia ludności rolniczej, możliwe są jedynie na drodze kompleksowej polityki państwa, obejmującej, co najmniej kilkanaście aspektów funkcjonowania obszarów wiejskich. Działania samorządów lokalnych mogą mieć tylko bardzo pośredni wpływ na poprawę efektywności rolnictwa i warunków życia na wsi. Wśród możliwych działań wymienić należy:

- prawidłową realizację zadań własnych w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej (pośredni wpływ na warunki życia ludności rolniczej);
- organizację doradztwa rolniczego (ew. powołanie związku gminnego na rzecz wspólnej kompleksowej organizacji centrum nowoczesnego doradztwa);
- udzielanie pomocy instytucjonalnej rolnikom oraz przedsiębiorcom (zwłaszcza działającym w branżach związanych z rolnictwem, np. w przetwórstwie) ubiegającym się o dofinansowanie podejmowanych przedsięwzięć;
- wywieranie presji (tworzenie lobbingu) oraz obsługę instytucjonalną działań w zakresie pozyskania środków UE na rozwój przedsiębiorczości i modernizację rolnictwa lub infrastrukturalne wyposażanie terenów wiejskich.

5. Rozwój funkcji turystycznej

Strategia rozwoju gminy przewiduje, iż funkcja turystyczna w kolejnych latach ulegnie wzmocnieniu, stając się docelowo jedną z ważnych dziedzin gospodarki gminy, pod względem przynoszonych dochodów. Gmina Tarnówka powinna stać się w kolejnych latach atrakcyjnym miejscem wypoczynku i rekreacji. Realizacja tego zamierzenia opiera się na przygotowaniu i pełnej realizacji oferty produktu turystycznego wykorzystującego lokalne zasoby, a zwłaszcza atrakcyjne tereny rzeki Gwdy, zbiorników zalewowych oraz inne.

Na terenie gminy istnieje potencjalna możliwość rozwoju różnych form turystyki specjalistycznej, np.: rowerowej, konnej, kajakowej, wędrówkowej, motorowej, a także działalności kierowanych do poszczególnych grup odbiorców, np.: młodzieży szkolnej, wędkarzy, grzybiarzy, grup zorganizowanych, itp.

Potencjalnym obszarem rozwoju funkcji turystycznej, choć obecnie ze względu na uregulowania prawne trudnym do wykorzystania, jest obszar krajobrazu chronionego tzw. Puszczy nad Gwdą, gdzie istnieją doskonałe predyspozycje do rozwoju edukacji ekologicznej, rozwoju turystyki krajoznawczej oraz np. przygotowania programów pobytu dla grup szkolnych (wypoczynek połączony z edukacją ekologiczną).

Potencjalną szansą aktywizacji gospodarczej gminy (oraz restrukturyzacji rynku pracy w rolnictwie) jest rozwój agroturystyki. Gmina ze względów przyrodniczych i krajobrazowych, posiada predyspozycje dla rozwoju tej formy turystyki. Podkreślić jednak należy, że jest to działalność wymagająca znacznych nakładów finansowych związanych z zapewnieniem odpowiedniego standardu wypoczynku, a okres zwrotu zainwestowanych środków jest długi. Niemniej jednak, należy wspierać rozwój tego typu gospodarstw jako dodatkowego źródła dochodów gospodarstw rolnych. Jedną z form wsparcia jest np. przyśpieszenie inwestycji infrastrukturalnych (np. wodno-kanalizacyjnych, oświetlenie ulic, poprawa stanu dróg) lub wykonanie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (np. kąpieliska, boiska, place zabaw) w miejscowościach skupiających większą liczbę gospodarstw zainteresowanych taką działalnością. Samorząd gminny deklaruje pomoc instytucjonalną dla gospodarstw zainteresowanych wprowadzaniem tego rodzaju działalności.

Niezbędnymi warunkami wzmocnienia i rozprzestrzeniania funkcji turystycznej w gminie, są:

- tworzenie miejsc noclegowych, o różnym standardzie oferowanych usług (skierowanych zarówno do klientów mało zamożnych, jak i bardzo wymagających); rozwój bazy całorocznej;
- monitoring zainteresowania i ruchu turystycznego, pozwalający na ocenę popytu na usługi turystyczne (wraz z oceną zróżnicowania zainteresowania) oraz podaży oferty turystycznej;
- przygotowywanie ofert usług turystycznych, skierowanych do konkretnych grup odbiorców;
- urządzenie i utrzymanie w stanie wysokiej atrakcyjności ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, np.: kąpielisk, szlaków, punktów widokowych, wypożyczalni sprzętu, punktów biwakowania i obozowania, oznakowania i informacji o atrakcjach turystycznych, obiektów dla turystyki specjalistycznej (np. przystani, pomostów, miejsc obsługi rowerzystów, ścieżek rowerowych);
- zachowanie (lub zaprowadzenie) ładu przestrzennego poprzez bezwzględne przestrzeganie ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego i innych aktów normujących warunki zagospodarowania przestrzennego;
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego w rejonach koncentracji turystów;
- kompleksowa i profesjonalna promocja turystyki.
- dostosowanie infrastruktury turystycznej dla osób niepełnosprawnych

Możliwości działań samorządu gminnego w zakresie rozwoju turystyki:

Większość działań zmierzających do rozwoju funkcji turystycznej leży w kompetencjach inwestorów prywatnych, odpowiedzialnych za rozbudowę bazy, podnoszenie standardu wypoczynku, tworzenie nowych obiektów turystycznych. Działania samorządu skierowane mogą być na:

- zadania zmierzające do rozwoju bazy ogólnodostępnej;
- tworzenia korzystnego klimatu dla działalności inwestorów prywatnych w branży turystycznej (działania sprzyjające pozyskiwaniu klientów).

W kompetencjach samorządu gminnego leżą następujące zadania:

- urządzenie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej (szlaki, kąpieliska, punkty widokowe, ścieżki rowerowe, ścieżki konne, punkty informacyjne, itp.);
- stworzenie systemu informacji i promocji turystycznej oraz koordynacji wypoczynku na terenie gminy (zadanie to powinno zostać ulokowane w strukturach urzędu gminy lub inkubatora przedsiębiorczości);
- pomoc instytucjonalna dla inwestorów prywatnych w zakresie pozyskiwania środków UE na inwestycje w turystyce;
- pomoc instytucjonalna dla rolników rozpoczynających działalność agroturystyczną (pomoc w uzyskaniu środków, wsparcie dla organizacji i stowarzyszeń agroturystycznych, organizacja szkoleń i kursów) oraz szybsza realizacja inwestycji infrastrukturalnych w rejonach większego zainteresowania agroturystyką;

- organizację promocji turystyki w ramach szeroko rozumianej promocji gospodarczej gminy.

2.7 POWIĄZANIA CELÓW Z OBSZARAMI PROBLEMOWYMI GMINY TARNÓWKA

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	<i>Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa</i>

Cele strategiczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój upraw, hodowli oraz przetwórstwa produktów rolnych 2. Poprawa jakości edukacji i integracji rolniczej 3. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej 4. Tworzenie przyjaznych warunków dla inwestorów zewnętrznych oraz firm kreujących nowe miejsca pracy.
--------------------------	---

Zasadniczy obszar problemowy	<i>II Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie</i>
Cel generalny:	<i>Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji</i>

Cele strategiczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost szans rozwojowych dla dzieci oraz młodzieży, szczególnie wiejskiej 2. Zahamowanie odpływu młodych ludzi 3. Rozwój współpracy pomiędzy sektorem usług publicznych a biznesem
--------------------------	---

Zasadniczy obszar problemowy	<i>III Wzrost poziomu jakości życia mieszkańców</i>
Cel generalny:	<i>Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej</i>

Cele strategiczne	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja inwestycji publicznych w gminie2. Zwiększenie oferty kulturalnej gminy3. Zwiększenie oferty w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa4. Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki lokalnej, sportu i rekreacji
--------------------------	---

Schemat celów strategicznych i programów operacyjnych

I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie

Cel generalny: Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa			
Cel 1: Rozwój upraw, hodowli oraz przetwórstwa płodów rolnych	Cel 2: Poprawa jakości edukacji i integracji rolniczej	Cel 3: Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej	Cel 4: Tworzenie przyjaznych warunków dla inwestorów zewnętrznych i firm kreujących nowe miejsca pracy
Program 1/1 Pomoc w rozwijaniu ekologicznej produkcji rolnej i przetwórstwa rolno spożywczego	Program 2/1 Pomoc w przygotowaniu programu edukacji rolników z uwzględnieniem wymogów Wspólnej Polityki Rolnej UE	Program 3/1 Stworzenie organizacji wspierania przedsiębiorczości lokalnej (Lokalne Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej - Inkubator	Program 4/1 Stworzenie Gminnego Zasobu Terenów Inwestycyjnych (GZTI) oraz systemu udostępniania danych nt. gruntów, lokali, siły rob., przetargów.
Program 1/2 Pomoc we wdrożeniu programu różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych	Program 2 / 2 Pomoc w wdrożeniu systemu organizacji grup producentów, spółdzielni rolnych, warzyw i owoców przetwórców i handlow.	Program 3 / 2 Nawiązanie kontaktów z instytucjami i doradcami w celu wspierania uczestnictwa MSP w programach UE	Program 4/2 Identyfikacja podstawowych barier i problemów we współpracy firm z instytucjami publicznymi oraz planu działań dla ich usunięcia.
Program 1/3 Współpraca w zakresie usprawnienia systemu doradztwa rolniczego	Program 2 / 3 Współpraca w przygotowaniu programu szkoleń, praktyk i wymian doświadczeń dla rolników oraz osób zainteresowanych agroturystyką	Program 3 / 3 Pomoc w ułatwieniu dostępu do kapitału rolnikom i firmom przez stworzenie funduszu poręczeniowego	Program 4/3 Stworzenie systemu preferencji dla inwestorów oraz firm kreujących nowe miejsca pracy (w zakresie zobowiązań, podatków i obsługi)
Program 1/4 Pomoc we wdrażaniu programu zalesień i zadrzewień w gminie		Program 3/4 Pomoc w przygotowaniu programu szkoleń, praktyk i wymiany doświadczeń dla firm	Program 4/4 Stworzenie programu promocji opartego na systemie preferencji i GZTI

II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie

Cel generalny: Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji

Cel 1:

Wzrost szans rozwojowych dzieci i młodzieży, szczególnie wiejskiej.

Cel 2:

Zahamowanie odpływu młodych ludzi z gminy

Cel 3:

Rozwój współpracy pomiędzy sektorem usług publicznych a biznesem

Program 1/1

Zagospodarowanie wolnego czasu w dziedzinie kultury i oświaty

Program 2/1

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego (pomoc w tworzeniu małych spółdzielni)

Program 3/1

Przygotowanie projektu „Alternatywnych form edukacji przedszkolnej” w gminie

Program 1/2

Zwiększenie konkurencyjności szkolnictwa w gminie

Program 2 / 2

Budowa pozytywnego wizerunku gminy w świadomości młodzieży

Program 3 / 2

Zorganizowanie Gminnego Forum Organizacji Społecznych

Program 1/3

Wspieranie i upowszechnianie wśród mieszkańców idei samorządowej

Program 2 / 3

Przygotowanie projektu stypendiów dla dzieci i młodzieży wiejskiej

Program 3 / 3

Pomoc w przygotowaniu projektu Poradni Planowania Kariery Zawodowej Uczniów

III. Wzrost jakości życia mieszkańców w gminie

Cel generalny: Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej i turystycznej

Cel 1:
Realizacja inwestycji publicznych w gminie

Program 1/1
Budowa oczyszczalni oraz rozbudowa sieci sanitarnej w gminie

Program 1/2
Budowa sieci gazowej w gminie

Program 1/3
Budowa i remonty sieci dróg w gminie

Program 1/4
Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczej w gminie

Program 1/5
Uzupełnienie oświetlenia oraz rozbudowa systemu energetycznego w gminie

Program 1/6
Wdrożenie segregacji odpadów w gminie

Program 1/7
Budowa obiektów dla potrzeb społeczności lokalnej w gminie, w tym dla osób niepełnosprawnych

Cel 2:
Zwiększenie oferty kulturalnej gminy

Program 2/1
Pomoc we wdrożeniu menadżerskiego systemu zarządzania kulturą w gminie

Program 2 / 2
Wdrożenie zintegrowanego systemu obsługi bibliotek

Program 2 / 3
Opracowanie projektu zachowania gminnego dziedzictwa kulturowego

Cel 3:
Zwiększenie oferty w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa

Program 3/1
Pomoc w zwiększeniu jakości i dostępności usług zdrowotnych w gminie

Program 3 / 2
Pomoc w zwiększeniu oferty w zakresie opieki społecznej i kryzysowej w gminie

Program 3 / 3
Pomoc w opracowaniu zintegrowanego systemu bezpieczeństwa w gminie

Program 3/4
Opracowanie programu polityki prorodzinnej w gminie

Cel 4:
Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki lokalnej, sportu i rekreacji

Program 4/1
Budowa placów zabaw, ścieżek rowerowych oraz dla turystyki konnej

Program 4/2
Budowa hali sportowej oraz uzupełnienie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gm.

Program 4/3
Opracowanie systemu promocji gminy ukierunkowanej na odbiorców

Program 4/4
Rozwój agroturystyki i ekoturystyki w gminie

2.8 Opis programów operacyjnych i projektów (dla poszczególnych celów strategii rozwoju gminy w ramach zasadniczych obszarów problemowych

I ZASADNICZY OBSZAR PROBLEMOWY

ROZWÓJ ROLNICTWA I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI PROGRAMY OPERACYJNE

STRATEGIA

ROZWOJU GMINY TARNÓWKA

NA LATA 2006 -2018

ZESPÓŁ PROGRAMOWY DS. STRATEGII ROZWOJU ROLNICTWA I EKOLOGII

Wiśniewski Tadeusz – Przewodniczący Zespołu

Stawiszyński Dariusz

Nowacki Mirosław

Nita Jan

ZESPÓŁ PROGRAMOWY DS. STRATEGII INFRASTRUKTURY I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Buryń Wojciech – Przewodniczący Zespołu

Muszyński Marian

Bednarek Henryk

Kowalik Zbigniew

Zasadniczy obszar problemowy	I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 1	Rozwój upraw, hodowli oraz przetwórstwa produktów rolnych
Program 1/1	Pomoc w rozwijaniu ekologicznej produkcji rolnej i przetwórstwa rolno spożywczego

Opis programu 1/1

Rolnictwo ekologiczne to sposób gospodarowania, który wykorzystuje możliwości przyrody, zapewnia trwałą żyzność gleby i zdrowotność roślin i zwierząt.

Jest to system gospodarowania o zrównoważonej produkcji roślinnej i zwierzęcej z zastosowaniem naturalnych środków produkcji.

Dzięki wykluczeniu pestycydów i nawozów wytworzonych przemysłowo („sztucznych”) rolnictwo ekologiczne nie powoduje zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych, ogranicza wypłukiwanie składników pokarmowych z gleby, sprzyja rozwojowi życia w glebie, wytwarza żywność wysokiej jakości, cenioną przez konsumentów.

Zadaniem rolnictwa ekologicznego jest produkcja żywności o wysokich parametrach jakościowych, w zrównoważonym środowisku przyrodniczym, w którym skażenie nie przekracza przyjętych norm, a technologie produkcyjne degradujące środowisko nie mogą mieć zastosowania.

Powierzchnia użytków rolnych wykorzystywanych przez gospodarstwa ekologiczne w państwach UE zwiększyła się z niespełna 200-tys. ha w roku 1986 do 3.8 mln ha w 2000 r.

Oznacza to, że w ciągu 15 lat wzrosła ona 20-krotnie. W sumie w UE w 2000 r. gospodarstwa ekologiczne obejmowały 2,8% ogółu użytków rolnych Wspólnoty.

W UE gospodarstwa ekologiczne są objęte wsparciem finansowym w postaci dotacji (rozporządzenie o metodach produkcji rolnej przyjaznej dla środowiska i chroniącej naturalne przestrzenie życia – 2078/92).

Mają one także ewidentne korzyści finansowe w wyniku wzrastającego zapotrzebowania na produkty ekologiczne.

Udział żywności ekologicznej w obrotach branży spożywczej wynosi w Europie 1,5%, przy corocznej tendencji wzrostowej od 5 do 40%.

W Polsce przepisy prawne dotyczące produkcji ekologicznej są zawarte w Ustawie z dnia 16 marca 2001 roku o rolnictwie ekologicznym (DZ.U. nr 38, poz. 452 z dnia 2 maja 2001 roku).

W perspektywie integracji Polski z UE, produkcja ekologiczna jest szansą dla wielu mniejszych, nie specjalistycznych gospodarstw. Można także spodziewać się, że w miarę wzrostu zamożności społeczeństwa będzie wzrastał krajowy popyt na produkty ekologiczne.

Produkty te oznakowane znakiem „produkt rolnictwa ekologicznego” i ich produkcja podlegają stałej kontroli.

Podkreślić należy, że w wielu regionach, w tym także w Powiecie Złotowskim, ze względu na trudne warunki ekonomiczne, produkcja rolna jest bliska ekologicznej.

Jest więc pilną potrzebą społeczną, udzielenie wszechstronnej pomocy zarówno finansowej, organizacyjnej jak i edukacyjnej dla produkcji ekologicznej, a także poprawy zbytu produktów ekologicznych.

W dużej mierze potrzeby te powinny być spełnione poprzez działalność powstającego w Radomiu Krajowego Centrum Rolnictwa Ekologicznego.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy Tarnówka we współpracy z specjalistami terenowego ODR oraz Krajowego Centrum Rolnictwa Ekologicznego w Radomiu.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt programu który oszacowano na poziomie 24.000 zł obejmuje jedynie organizację cyklu sześciu warsztatów szkoleniowych w Gminie Tarnówka dla rolników zainteresowanych rolnictwem ekologicznym i przetwórstwem rolno – spożywczym płodów z tych gospodarstw.

Źródła finansowania programu:

Program powinien być finansowany przede wszystkim z dotacji celowej w wysokości 20.000 zł dla terenowego ODR-u z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub Krajowego Centrum Rolnictwa Ekologicznego z Radomia na realizację szkoleń rolników w gminie Tarnówka zainteresowanych rolnictwem ekologicznym.

Możliwe jest uzyskanie dotacji z innych źródeł, a szczególnie z odpowiedniego programu UE.

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

Udział Gminy Tarnówka w realizacji tego programu oszacowano w wysokości 4.000 zł, głównie jako zabezpieczenie udziału własnego w przypadku występowania o dotację z programu UE na ten cel.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

01.03.2007 – 31.12.2007 /wariant optymistyczny/, **01.10.2007 – 31.03.2008** /wariant realistyczny/, 01.10.2007 – 30.06.2008 /wariant pesymistyczny/.

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu będzie przygotowanie minimum 15 rolników Gminy Tarnówka do stosowania zasad rolnictwa ekologicznego lub uzyskanie 1.5% udziału tego rolnictwa w ogólnej produkcji rolnej gminy w okresie trzech lat.

Zadania do realizacji w programie:

Zadanie 1/1/1 - przygotowanie akcji promocyjnej (wspólnie z terenowym ODR-em) lub Krajowym Centrum Rolnictwa Ekologicznego z Radomia wśród rolników gminy Tarnówka nt. rolnictwa ekologicznego i cyklu szkoleń związanych z tym tematem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 do 15.12.2007**

Zadanie 1/1/2 - przygotowanie, organizacja i realizacja cyklu sześciu warsztatów szkoleniowych nt. rolnictwa ekologicznego dla rolników gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 do 31.03.2008**.

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 1	Rozwój upraw, hodowli oraz przetwórstwa płodów rolnych
Program 1/2	Pomoc we wdrożeniu programu różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych

Opis program 1/2:

Proces integracji Polski z Unią Europejską stwarza nowe warunki dla rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej, stawiając również wobec rolników Gminy Tarnówka wiele wyzwań, którym należy sprostać.

Rolnictwo Unii Europejskiej wyróżnia się: wysokim stopniem intensyfikacji produkcji, wysoką wydajnością i jakością produkcji oraz szybko postępującą koncentracją i specjalizacją produkcji.

Rolnictwo polskie, wskutek odmiennego rozwoju historycznego, jest kilkakrotnie mniej wydajne i wolniej przebiegają w nim procesy modernizacyjne.

W Polsce jest ponad dwa miliony gospodarstw rolnych, zaś średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi około 8 hektarów. Liczba gospodarstw w ostatnich latach maleje, a średni areal gospodarstw rośnie.

Tą tendencję można również zauważyć w Gminie Tarnówka. Jest to proces korzystny, ale przebiega powoli.

W Gminie Tarnówka ludność wiejska związana z indywidualnymi gospodarstwami rolnymi (powyżej 1 ha) utrzymuje się głównie lub wyłącznie z pracy we własnym gospodarstwie.

W przypadku gospodarstw drobnych (do 1 ha) wskaźnik ten jest wyższy, ponieważ większość produkuje na własne potrzeby i nie sprzedaje na rynek.

Przekształcenia strukturalne w sferze wsi i rolnictwa w Gminie Tarnówka powinny być związane z realizacją dwóch równoległych procesów:

- modernizacją lokalnego rolnictwa, skierowaną na poprawę struktury agrarnej i społeczno – zawodowej oraz wzrostu jego konkurencyjności,
- wielofunkcyjnością rozwoju poszczególnych sołectw Gminy Tarnówka, umożliwiającą odpływ ludności do zawodów pozarolniczych,
- wspieraniem alternatywnych źródeł zarobkowania przy jednoczesnym intensywnym rozwoju technicznej i społecznej infrastruktury wiejskiej.

Program zwiększenia różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych Gminy Tarnówka wiąże się ściśle z tymi procesami.

Każde gospodarstwo w gminie może uzyskać z programu UE pomoc do 50 tys. zł. na inwestycje w bardzo szerokim zakresie, dotyczące produkcji poza tradycyjną produkcją rolną: zbóż i kukurydzy na ziarno i kiszonkę, buraków cukrowych i pastewnych, ziemniaków, rzepaku, uprawą roślin pastewnych, a także chowem i hodowlą bydła, trzody chlewnej, owiec, kur, kaczek, gęsi i indyków.

Inwestycje w gospodarstwach rolnych Gminy Tarnówka mogą dotyczyć zarówno budynków, ich budowy, modernizacji, wyposażenia, jak i zakupu maszyn i urządzeń do produkcji rolnej, przechowywania, wstępnego przetwórstwa czy przygotowania produktów do sprzedaży.

Skala przetwórstwa powinna być taka, aby przetwarzać produkty danego gospodarstwa, a nie świadczyć usługi czy prowadzić skup z innych gospodarstw.

Przetwórstwo może dotyczyć także tradycyjnych dziedzin produkcji rolnej.

Na przykład dla produkcji ogrodniczej, w tym ziół możliwe jest m.in. dofinansowanie nawadniania, instalacji przeciw przymrozkowych, a także zakładanie plantacji wieloletnich np. wierzby.

Ze środków tych może być także dofinansowany zakup stada podstawowego (poza sektorami tradycyjnymi) np. stada kóz

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy we współpracy z specjalistami terenowego ODR-u oraz Regionalnego Oddziału ARiMR.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt organizacji warsztatu szkoleniowego w Gminie Tarnówka dla rolników zainteresowanych zwiększeniem różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych oszacowano na poziomie 5.000 zł.

Źródła finansowania programu:

Program powinien być finansowany przede wszystkim z dotacji celowej w wysokości 4.000 zł dla terenowego ODR-u z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na realizację szkolenia rolników w Gminie Tarnówka zainteresowanych zwiększeniem różnorodności produkcji. Możliwe jest uzyskanie dotacji z innych źródeł, a szczególnie z odpowiedniego programu UE.

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

Udział Gminy Tarnówka w realizacji tego programu oszacowano w wysokości 1.000 zł, głównie jako zabezpieczenie udziału własnego w przypadku występowania o dotację z programu UE na ten cel.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

01.10.2006 – 31.03.2007/wariant optymistyczny/, **01.10.2007 – 31.03.2008/wariant realistyczny**/,01.10.2008 – 31.03.2009/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Kończącym efektem programu będzie przygotowanie minimum 15 rolników gminy Tarnówka do zwiększenia różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych.

Zadania do realizacji w programie:

Zadanie 1/2/1- przygotowanie akcji promocyjnej (wspólnie z terenowym ODR -em lub ARiMR) wśród rolników Gminy Tarnówka nt. zwiększenia różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych i szkolenia związanego z tym tematem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 do 15.12.2007**

Zadanie 1/2/2 - przygotowanie, organizacja i realizacja warsztatu szkoleniowego nt. zwiększenia różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych dla rolników Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 do 31.03.2008**.

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 1	Rozwój upraw, hodowli oraz przetwórstwa produktów rolnych
Program 1/3	Współpraca w zakresie usprawnienia systemu doradztwa rolniczego

Opis program 1/3:

Realizacja tego programu ma na celu usprawnienie systemu doradztwa rolniczego w gminie poprzez poprawę przepływu informacji między rolnikami a specjalistami terenowego ODR-u. Pierwszym etapem realizacji programu będzie przeprowadzenie badań sondażowych wśród rolników Gminy Tarnówka nt. struktury potrzeb w zakresie doradztwa rolniczego, która przyczyni się do przygotowania odpowiedniego planu działań przy udziale UG.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego UG we współpracy z specjalistami terenowego ODR-u oraz Regionalnego Oddziału ARiMR.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt organizacji badań sondażowych oraz opracowania planu działania w Gminie Tarnówka wśród rolników nt. poprawy systemu doradztwa rolniczego oszacowano na poziomie 4.000,-.

Źródła finansowania programu:

Program powinien być finansowany przede wszystkim z budżetu gminy w pełnej wysokości. Przy realizacji badań sondażowych należy rozważyć możliwość włączenia młodzieży szkolnej pod kierunkiem nauczyciela lub specjalisty z ODR-u

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

01.05.2007 –30.06.2007 /wariant realistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu będzie przygotowanie planu działań usprawnienia doradztwa rolniczego w gminie .

Zadania do realizacji w programie:

Zadanie 1/3/1 - przygotowanie akcji promocyjnej (wspólnie z terenowym ODR-em) oraz ankiet badań sondażowych wśród rolników Gminy Tarnówka nt. usprawnienia doradztwa rolniczego.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 do 31.05.2007**

Zadanie 1/3/2 - przygotowanie, organizacja i realizacja badań sondażowych wśród rolników nt. usprawnienia doradztwa rolniczego w Gminie Tarnówka oraz planu działania.

↓Zadanie to będzie realizowane od **10.06.2007 do 30.06.2007**.

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 1	Rozwój upraw, hodowli oraz przetwórstwa produktów rolnych
Program 1 / 4	Wdrożenie programu zalesień i zadrzewień w gminie

Opis program 1/4:

W Gminie Tarnówka powierzchnia lasów, gruntów leśnych i zadrzewionych wynosi ogółem 6498 ha i stanowi 49,14 % powierzchni gminy. Z ogólnej powierzchni gminy, grunty zadrzewione stanowią zaledwie 39 ha, czyli nikły procent (0,29 %).

Prowadzone przez wiele lat akcje zadrzewiania nie przynosiły w gminie spodziewanych rezultatów głównie z powodu braku zainteresowania na wsi dla odgórnie planowanych działań.

Mając na uwadze czynniki ekologiczne i estetyczne, określoną ilość użytków rolnych o słabej bonitacji (V i VI klasa), której ogólna powierzchnia wynosi około 950 ha, w tym 129 ha nieużytków możliwość powiększenia obszarów zalesionych oraz uzyskania pomocy finansowej na działania związane z założeniem uprawy, utrzymaniem nowej uprawy leśnej przez pierwszych 5 lat po nasadzeniu, gmina zdecydowała o wdrożeniu kompleksowego programu zalesień i zadrzewień.

Warunkiem uzyskania pomocy będzie spełnienie następujących warunków:

- zalesienia mogą być wykonane na gruntach rolnych nie stanowiących własności Skarbu Państwa, które na podstawie ewidencji gruntów rolnych zostały zakwalifikowane do:
 - gruntów ornych, trwałych użytków zielonych, sadów i plantacji owocowych,
 - do zalesienia powinny być przeznaczone grunty, które są w stałym użytkowaniu rolniczym i przewidziane są do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego gminy lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego,
- minimalna łączna powierzchnia zalesienia wynosi 0,5 ha, przy minimalnej szerokości zalesionej działki – 20 m. W przypadku wniosku składanego przez grupę rolników łączna powierzchnia zakwalifikowana do zalesienia musi wynosić co najmniej 5 ha,
 - do nowych zalesień wykorzystywane będą jedynie rodzime gatunki drzew i krzewów, określone w ustawie o leśnym materiale rozmnożeniowym,
 - ustalając skład gatunkowy należy brać pod uwagę rolniczą kwalifikację gruntów rolnych oraz regionalizację przyrodniczo – leśną w celu dostosowania zalesień do lokalnych warunków siedliskowych,
 - należy przestrzegać zasad hodowli lasu w zakresie norm określających proporcję gatunków na różnych typach siedliskowych lasu, liczbę drzew na hektar i więźbę,
 - materiał sadzeniowy musi spełniać wymagania jakościowe określone w ustawie o leśnym materiale rozmnożeniowym,
 - plantacje choinek świątecznych oraz drzew szybko rosnących nie będą objęte dotacjami.

Program ma charakter jednorazowy, ciągła natomiast powinna być działalność w zakresie jego realizacji w gminie.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego UG we współpracy z Leśnictwem, Starostwem Powiatowym w Złotowie oraz siecią lokalnych szkół.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt programu zalesień i zadrzewień (1.200.000 drzewek i krzewów na powierzchni 945 ha) oszacowano na poziomie 1.800.000 zł.

Źródła finansowania programu:

Program powinien być finansowany głównie z dotacji celowej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, Dyrekcji Lasów Państwowych oraz z programu UE/RPO na rozwój obszarów wiejskich.

Łączne finansowanie programu z budżetu gminy:

15% ogólnych kosztów tj. 270.000 zł, głównie jako zabezpieczenie udziału własnego w przypadku występowania o dotację z programu UE na ten cel.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

01.03.2007 – 31.10.2013 /wariant realistyczny/ (przez zakończenie realizacji programu rozumie się posadzenie w Gminie Tarnówka 1.200.000 drzewek i krzewów na powierzchni około 945 ha)

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem realizacji programu powinien być wzrost o 7,15% wskaźnika lesistości gminy do poziomu 56,29% w roku 2013. Rozmieszczone równomierne w krajobrazie gminy zadrzewienia będą przeciwdziałać erozji wietrznej i wodnej, przez co korzystnie poprawią bilans wodny i wietrzny oraz klimat lokalny. W dłuższej perspektywie czasu zadrzewienia stworzą ostoję dla zwierząt i ptaków oraz dostarczą drewna, owoców i pożytków pszczelarskich. Program stanie się podstawą uzyskiwania pomocy w formie premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej dla rolników indywidualnych i grup (min. 10 rolników) w Gminie Tarnówka.

Zadania do realizacji w programie:

Zadanie 1/2/1 -- ogłoszenie przetargu na wykonanie programu zadrzewień dla Gminy Tarnówka, który powinien określać m.in. obszary przeznaczone na pasy wiatrochronne i zadrzewienia śródpolne oraz harmonogram rzeczowo – finansowy nasadzeń.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 do 30.06.2007**

Zadanie 1/2/2 - wykonanie programu zadrzewień dla Gminy Tarnówka przez wyłonioną w przetargu firmę.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 do 31.12.2007**

Zadanie 1/2/3 - przygotowanie i realizacja akcji promocyjnej (wspólnie z terenowym ODR-em) lub Leśnictwem wśród rolników Gminy Tarnówka nt. zadrzewień, szkoleń i wizyty w szkółce leśnej.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 do 31.01.2008**

Zadanie 1/2/4 - przygotowanie, organizacja i realizacja warsztatu szkoleniowego nt. zadrzewień dla rolników Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.02.2008 – 28.02.2008**

Zadanie 1/2/5 - składanie przez rolników wniosków do UG ws. zapotrzebowania na sadzonki, realizacja zamówienia gminy, bezpłatna dystrybucja sadzonek wśród rolników z dokonaniem nasadzeń i komisyjnym ich odbiorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2008 – 31.10.2013**

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 2	Poprawa jakości edukacji i integracji rolniczej
Program 2/1	Pomoc w przygotowaniu programu edukacji rolników z uwzględnieniem Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej

Opis program 2/1:

Wejście Polski do Unii Europejskiej jest obecnie jedyną realną szansą na odbudowanie silnego polskiego rolnictwa, które w niedalekiej przyszłości będzie mogło na lepszych zasadach konkurować na rynku europejskim i światowym.

Polscy rolnicy, w tym również z Gminy Tarnówka poprzez akcesję zostali włączeni w system i zasady europejskiej Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), funkcjonującej już z powodzeniem od ponad czterdziestu lat.

To dzięki niej stworzono w Europie nowoczesny sektor rolny oraz konkurencyjną gospodarkę żywnościową na najwyższym światowym poziomie.

Na jej realizację przeznaczona jest ok. 50% całego budżetu UE (blisko 50 miliardów euro), a rolnicy są jedyną grupą zawodową w Unii, której działalność jest dotowana.

Dla wspierania WPR został stworzony Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji dla Rolnictwa (FEOGA), który składa się z dwóch części: większa (ok. 90% funduszu) to Sekcja Gwarancji służąca do utrzymania podstawowych cen produktów rolnych na poziomie zapewniającym rolnikom stały, odpowiednio wysoki dochód.

Mniejsza to Sekcja Orientacji, z której pochodzą fundusze przeznaczone na modernizację i postęp rolnictwa.

Celem niniejszego programu jest zapewnienie rolnikom Gminy Tarnówka pełnego dostępu do szkoleń organizowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które dotyczą:

- pomocy finansowej w ramach zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli (IACS),
- dopłat do zbóż i dopłat powierzchniowych,
- dopłat do mleka,
- dopłat do wołowiny, cielęciny, wieprzowiny i drobiu,
- dopłat za ograniczanie produkcji rolnej i zwierzęcej do wyznaczonych kwot,
- rent strukturalnych,
- odszkodowań za odłogowanie (ugorowanie) ziemi,
- pomocy dla obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania,
- pomocy na realizację inwestycji w gospodarstwach,
- pomocy na inwestycje w dziedzinie handlu i przetwórstwa produktów rolnych,

- pomocy w zalesianiu ziemi
- pomocy dla młodych rolników oraz
- pomocy na realizację szkoleń.

Dzięki Wspólnej Polityce Rolnej polscy rolnicy, w tym z Gminy Tarnówka mogą liczyć na poprawę i stabilizację koniunktury w rolnictwie, opłacalność produkcji i zwiększoną zdolność gospodarstw rolnych do finansowania swojego rozwoju.

Realizację programu powierza się Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Gminie Tarnówka (patrz program I/3/1). Program ma charakter cykliczny, powtarzalny corocznie.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego UG we współpracy z Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce, z specjalistami terenowego ODR-u oraz Regionalnego Oddziału ARiMR.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt udziału w szkoleniach ARiMR, materiałów informacyjnych związany będzie z działalnością Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej (patrz program I/3/1)

Źródła finansowania programu:

Program powinien być finansowany przede wszystkim z dotacji UE na realizację edukacji europejskiej lokalnych społeczności.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

10.01.2007 – 30.06.2009 /wariant optymistyczny/, **10.01.2007 – 31.12.2012/wariant realistyczny/**

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu będzie przygotowanie społeczności lokalnej do pełnej integracji z Unią Europejską oraz wzrost udziału środków pomocowych UE w przeobrażeniach gospodarczych w gminie Tarnówka.

Zadania do realizacji w programie:

Zadanie 2/1/1- przygotowanie akcji promocyjnej (wspólnie z ARiMR) wśród rolników Gminy Tarnówka nt. Wspólnej Polityki Rolnej UE.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2007 do 28.02.2007**

Zadanie 2/1/2 - przygotowanie, organizacja i realizacja planu szkoleń na rok 2007 dla rolników Gminy Tarnówka ws. WPR/ UE.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 do 31.12.2012**

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 2	Poprawa jakości edukacji i integracji rolniczej
Program 2/2	Pomoc w wdrożeniu systemu organizacji grup producentów, spółdzielni rolnych, warzyw i owoców, przetwórców i handlowców

Opis program 2/2:

W Unii Europejskiej funkcjonuje system organizacji zrzeszającej rolników (nazwanych producentami rolnymi), przetwórców, handlowców.

To, co ich łączy, to efektywne gospodarowanie, dzięki czemu mogą konkurować na rynkach światowych.

Kwestie prawne regulujące problematykę grup producenckich w UE zawarte są w rozporządzeniu nr 952/97.

Polskie przepisy regulujące organizację i funkcjonowanie grup producenckich wzorowane są na rozwiązaniach przyjętych w Unii Europejskiej i zostały określone w ustawie o grupach producenckich i ich związkach z dnia 15 września 2000 r.

Grupa producencka prowadzi działalność jako przedsiębiorca mający osobowość prawną (zrzeszenie, spółdzielnia, spółka z.o.o., spółka akcyjna) pod warunkiem, że:

- jest utworzona przez minimum 5 producentów jednego produktu lub grupy produktów,
- działa na podstawie aktu założycielskiego,
- osiąga minimalną wielkość rocznej produkcji towarowej w wysokości 200.000 zł.,
- została formalnie uznana, tzn. wpisana do rejestru, ze względu na miejsce siedziby grupy.

Grupy producenckie mogą otrzymywać pomoc finansową:

- na pokrycie kosztów organizacji i rocznej działalności administracyjnej,
- w formie preferencyjnych kredytów inwestycyjnych,
- w formie zwolnień z podatków i opłat lokalnych od budynków wykorzystywanych przez grupę na działalność.

Dla producentów świeżych owoców i warzyw, którzy podejmą działalność w grupie podstawowe uregulowania dotyczące funkcjonowania, udzielania pomocy finansowej oraz ustalania warunków wycofania z obrotu owoców i warzyw zawarto w ustawie dotyczącej organizacji rynku owoców i warzyw.

Aby uzyskać pomoc finansową, grupa musi między innymi:

- być utworzona na podstawie przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach,
- osiągać minimalną wielkość rocznej produkcji towarowej w wysokości: grupa wstępnie uznana – 50.000 euro, grupa uznana – 100.000 euro
- zostać wpisana do rejestru

Program ma na celu utworzenie w Gminie Tarnówka systemu grup producenckich: producentów rolnych, producentów owoców i warzyw, grup przetwórców i handlowców.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Stanowisko ds. rolnictwa i gospodarki gruntami UG we współpracy z Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce ze specjalistami terenowego ODR-u oraz Regionalnego Oddziału ARiMR.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt udziału w szkoleniach ARiMR, materiałów informacyjnych związany będzie z działalnością Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej (patrz program I/3/1)

Źródła finansowania programu:

Program powinien być finansowany przede wszystkim z dotacji UE na realizację edukacji europejskiej lokalnych społeczności lub grup producenckich.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

10.01.2007 – 31.12.2013/wariant optymistyczny/, **10.01.2007 – 31.12.2012/wariant realistyczny/**, 10.01.2008 – 31.12.2013 / wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Kończym efektem programu będzie organizowanie co najmniej jednej grupy producenckiej rocznie oraz wzrost udziału środków pomocowych UE w przeobrażeniach gospodarczych w gminie Tarnówka poprzez. działalności grup producenckich oraz spółdzielni w gminie.

Zadania do realizacji w programie:

Zadanie 2/2/1 - przygotowanie akcji promocyjnej (wspólnie z ARiMR) wśród rolników Gminy Tarnówka nt. grup producenckich, spółdzielni.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2007 do 28.02.2007**

Zadanie 2/2/2 - przygotowanie, organizacja i realizacja planu szkoleń na rok 2007 dla rolników Gminy Tarnówka ws. grup producenckich, spółdzielni

▼ Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 do 31.12.2012**

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 2	Poprawa jakości edukacji i integracji rolniczej
Program 2/3	Współpraca w przygotowaniu programu szkoleń, praktyk i wymian doświadczeń dla rolników oraz osób zainteresowanych agroturystyką

Opis program 2/3:

Program szkoleń, praktyk i wymiany doświadczeń jest niezwykle ważny dla rolników oraz osób zainteresowanych agroturystyką ze względu na konieczność poznania przez tę grupę zawodową szczegółów systemu i zasad Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

Dla przykładu, w krajach Unii Europejskiej działalność pozarolniczą podjęło 40% właścicieli gospodarstw rolnych, z tego od 3 do 10% gospodarstw (w zależności od kraju i regionu) zajęło się agroturystyką.

Wiele z tych przedsięwzięć było dofinansowanych z budżetu Unii i z budżetów narodowych. Szacuje się, że w Polsce jest już kilka tysięcy małych obiektów noclegowych na wsi (z czego ok. 30% mieści się w gospodarstwach rolnych).

Zainteresowanie wypoczynkiem na wsi jest coraz większe, a oferta coraz bardziej rozbudowana i dostosowana do oczekiwań gości.

Aby zachęcić rolników do uzyskiwania dodatkowych dochodów przez świadczenie usług agroturystycznych, przewidziano różnorodne zachęty i ulgi (DZ.U. nr 5 z 1995, pozycja 25, punkt 43 - wolne od podatku dochodowego są dochody z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w gospodarstwach rolnych osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody pochodzące z żywienia tych osób, jeżeli wynajmowanych jest nie więcej niż pięć pokoi).

W krajach Unii Europejskiej od wielu lat dotuje się inwestycje turystyczne na wsi. Najbardziej znany jest program LEADER Plus . W Polsce rozwój turystyki na terenach wiejskich był wspomagany z funduszu PHARE, z którego finansowano m.in. bezpłatne szkolenia, informację turystyczną, a także małe inwestycje.

Celem programu jest organizacja szkoleń, praktyk i wymiany doświadczeń, aby przygotować zainteresowanych rolników Gminy Tarnówka do prowadzenia przez nich działalności gospodarczej w standardach Unii Europejskiej, w tym również w zakresie agroturystyki.

Przykładowo, przygotowanie rolników do świadczenia usług agroturystycznych ma polegać na ich udziale w cyklu warsztatów edukacyjnych, których zakres obejmować będzie (obsługę turystów, przygotowanie kalkulacji kosztów, estetyczne urządzenie zagrody, naukę języków obcych) oraz organizację praktyk i wymiany doświadczeń w zakresie świadczenia usług turystycznych.

Główne zadanie w tym zakresie należy powierzyć specjalistom terenowego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, którzy są organizatorami i promotorami przemian na obszarach wiejskich Powiatu Złotowskiego.

Każdego roku przewiduje się opracowanie planu praktyk i wymiany doświadczeń w oparciu o zgromadzone dane Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy we współpracy z Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce, specjalistami terenowego ODR-u oraz Regionalnego Oddziału ARiMR i stowarzyszeń agroturystycznych w Polsce

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt udziału w szkoleniach, praktykach i wymianach doświadczeń związany będzie z działalnością Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej (patrz program I/3/1). Natomiast koszt organizacji cyklu sześciu warsztatów szkoleniowych w Gminie Tarnówka dla rolników zainteresowanych usługami agroturystycznymi oszacowano na poziomie 24.000 zł.

Źródła finansowania programu:

Program powinien być finansowany przede wszystkim z dotacji UE na realizację praktyk i wymian doświadczeń rolników.

Natomiast program na realizację szkoleń rolników w Gminie Tarnówka zainteresowanych agroturystyką powinien być finansowany przede wszystkim z dotacji celowej w wysokości 20.000 zł dla terenowego ODR-u z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Możliwe jest uzyskanie dotacji z innych źródeł, a szczególnie z odpowiedniego programu UE.

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

Udział Gminy Tarnówka w realizacji tego programu oszacowano w wysokości 4.000 zł, głównie jako zabezpieczenie udziału własnego w przypadku występowania o dotację z programu UE na ten cel.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

10.01.2007 – 30.06.2007/wariant optymistyczny/,**01.10.2007 – 31.03.2008/wariant realistyczny**/,01.10.2008 – 31.03.2009/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu będzie zorganizowanie co najmniej dwóch szkoleń, praktyk oraz wymian doświadczeń w skali każdego roku dla grupy 20 –u rolników z Gminy Tarnówka

Poza tym końcowym efektem programu będzie również przygotowanie minimum 15 rolników w Gminie Tarnówka do świadczenia usług agroturystycznych w ich gospodarstwach rolnych.

Zadania do realizacji w programie:

Zadanie 2/3/1 - przygotowanie akcji promocyjnej (wspólnie z terenowym ODR-em) wśród rolników Gminy Tarnówka nt. praktyk, wymian doświadczeń oraz cyklu szkoleń.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 do 15.12.2007**

Zadanie 2/3/2 - przygotowanie, organizacja i realizacja cyklu warsztatów szkoleniowych, praktyk i wymian doświadczeń dla rolników Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 do 31.03.2008**.

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 3	Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej
Program 3/1	Stworzenie organizacji wspierania przedsiębiorczości lokalnej (Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej) - Inkubator

Opis program 3/1:

W Tarnówce obecnie nie istnieje jakakolwiek organizacja, która zrzeszałaby rolników oraz przedsiębiorców .

Szczegółowa formuła prawna, założyciele takiej organizacji, jak i źródła jej finansowania, powinny zostać pilnie określone, aby sprostać konkurencji wzrastającej na rynku Unii Europejskiej.

Celem stworzenia takiej organizacji jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia doradczego, informacyjnego i edukacyjnego rolnikom i przedsiębiorcom z Gminy Tarnówka, a także osobom podejmującym działalność gospodarczą.

Ideą tego programu jest stworzenie niewielkiej organizacji, ściśle współpracującej z Urzędem Gminy, władzami powiatowymi, rolnikami i przedsiębiorcami, która koordynowałaby i inicjowała działania na rzecz rozwoju rolnictwa oraz małych i średnich firm w Tarnówce z zapewnieniem rzetelnej wiedzy poświęconej Unii Europejskiej, integracji Polski z jej strukturami oraz na temat funduszy pomocowych i różnego rodzaju szkoleń, z których można by korzystać na poziomie lokalnym.

Program ma charakter jednorazowy, ciągła natomiast powinna być działalność Centrum w tym zakresie.

W Polsce większość takich lokalnych organizacji działa w ramach tzw. Krajowego Systemu Usług koordynowanego przez Polską Fundację Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw i zapewnia odpowiednie doradztwo, mając ponadto dostęp do najnowszych informacji o programach pomocowych i innych wydarzeniach ważnych dla lokalnej gospodarki.

Centrum to w zakresie edukacji będzie nie tylko miejscem gromadzenia dostępnych materiałów informacyjnych, promocyjnych, ale również inicjatorem i organizatorem różnego rodzaju szkoleń dla młodzieży, rolników, przedsiębiorców oraz mieszkańców.

Przy realizacji tego programu istotną kwestią będzie określenie formy prawnej i źródeł finansowania Centrum.

Decyzja co do formy prawnej powinna zostać podjęta przez osoby i organizacje zaangażowane w proces tworzenia z uwzględnieniem:

- dostosowania formy prawnej do celów jakie Centrum będzie realizować
- łatwości założenia, rejestracji i działania Centrum w określonej formule i poziomie kosztów
- dostępności różnych źródeł finansowania dla rozmaitych form prawnych
- wpływu założycieli (przede wszystkim UG) na działanie Centrum w zależności od wybranej formy prawnej.
- lokalizacji Centrum
- źródeł finansowania Centrum

Przy realizacji tego programu istotną kwestią będzie określenie formy prawnej i źródeł finansowania Centrum.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego UG we współpracy z lokalną organizacją rolników i przedsiębiorców oraz inspektor ds. oświatowych Urzędu Gminy we współpracy z Starostwem Powiatowym w Złotowie, Kuratorium Oświaty w Pile i dyrektorami szkół w Gminie Tarnówka.

Program będzie koordynował Sekretarz Gminy Tarnówka

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu do roku 2013 należy oszacować na poziomie 350.000 zł, z czego 50.000 zł będzie pochodzić ze środków własnych, a 300.000 zł ze środków pomocowych Unii Europejskiej przy współpracy z terenowym ODR-em, Polską Fundacją Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Ministerstwem Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Departament Wdrażania programów Rozwoju Regionalnego) oraz innych instytucji publicznych.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków pomocowych Unii Europejskiej, budżetu Województwa Wielkopolskiego i starosty Złotowskiego, Polskiej Fundacji Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz w minimalnej wysokości z budżetu gminy.

Średnioroczne koszty realizacji programu szacuje się na poziomie około 50.000 zł.

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

14,29% kosztów programu, tj. 50.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.03.2007 do 31.12.2012/wariant optymistyczny/,**01.03.2007–31.12.2013/wariant realistyczny/**,01.03.2008–31.12.2014 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu powinno być utworzenie sprawnie funkcjonującej organizacji, będącej w stanie zapewnić, w ramach posiadanych możliwości, niezbędne doradztwo, gromadzenie dostępnych materiałów informacyjnych, promocyjnych nt. Unii Europejskiej oraz szkoleń dla młodzieży, rolników, przedsiębiorców oraz mieszkańców Gminy Tarnówka.

Przez zakończenie realizacji programu rozumie się osiągnięcie pełnych zdolności operacyjnych przez Centrum oraz wzrost aktywizacji gospodarczej w Gminie Tarnówka.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 3/1/1 - powołanie zespołu inicjatywnego koordynującego prace związane z procesem założycielskim Centrum.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 - 30.04.2007 r.**

Zadanie 3/1/2 - Forma prawna i źródła finansowania Centrum

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.06.2007 r.**

Zadanie 3/1/3 - podjęcie decyzji o lokalizacji Centrum i jego wyposażeniu biurowym.

Zadanie to będzie wykonane od **01.07.2007 - 30.07.2007 r.**

Zadanie 3/1/4 - prawna rejestracja Centrum i rozpoczęcie działalności.

Faktyczny czas realizacji tego zadania istotnie zależy od wybranej formy prawnej Centrum.

Zadanie to będzie wykonane od **01.08.2007 - 31.10.2007 r.**

Zadanie 3/1/5 - Realizacja działalności Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce.

Zadanie to będzie wykonane od **01.11.2008 - 31.12.2013 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 3	Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej
Program 3/2	Nawiązanie kontaktów z instytucjami i doradcami w celu wspierania uczestnictwa MSP w programach UE

Opis program 3/2:

Realizacja tego programu ma na celu nawiązanie i utrzymywanie kontaktów z kluczowymi dla rozwoju rolnictwa i lokalnej przedsiębiorczości instytucjami i profesjonalnymi doradcami.

Chodzi tutaj o instytucje związane z ogólnopolskimi działaniami, które wspierają rolnictwo oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (Polska Fundacja Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Polska Agencja Rozwoju Regionalnego, indywidualni konsultanci itp).

Współpraca z tymi instytucjami powinna umożliwić lepszy dostęp rolników oraz lokalnych przedsiębiorców do aktualnych informacji o różnych instrumentach i programach pomocowych UE.

Nawiązanie kontaktów z odpowiednią liczbą profesjonalnych doradców powinno natomiast ułatwić szybki dostęp do porad przedsiębiorcom poszukującym specyficznych konsultacji, czy opracowań..

Niniejszy program ma też charakter ciągły i będzie również realizowany przez Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce, stąd też okres jego realizacji jest uzależniony od terminu powstania Centrum.

W pierwszym etapie celowe będzie określenie popytu na doradztwo i informacje (na programy i usługi doradcze dostosowane do rodzaju potrzeb przedsiębiorców i innych zainteresowanych osób) w konkretnej sytuacji przedsiębiorstw w Gminie Tarnówka.

Efektywna realizacja tego programu będzie zależeć od dobrej współpracy z rolnikami, lokalnymi przedsiębiorcami, osobami i instytucjami zewnętrznymi oraz rozpoznania potrzeb lokalnego rynku pracy .

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce przy współpracy z Sekretarzem Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 20.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy. Należy dążyć również do pozyskania wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych np Polskiej Fundacji Promocji MSP.

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

60% kosztów programu, tj. 12.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.10.2007-30.09.2010 r./wariant optymistyczny/, **01.10.2008-30.09.2011/wariant realistyczny/**, 01.10.2009-30.09.2012/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

W Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce dostępne będą aktualne informacje o programach pomocowych na rzecz wspierania rozwoju rolnictwa oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

W Centrum możliwe będzie także uzyskanie informacji na temat usług doradczych, świadczonych zainteresowanym na temat określonej działalności gospodarczej oraz uzyskania pomocy w tym zakresie.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 3/2/1 - określenie zakresu popytu na doradztwo i informacje oraz wielkości podaży zewnętrznych informacji i programów.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2008 do 30.03.2009 r.**

Zadanie 3/2/2 - Nawiązanie odpowiednich kontaktów i gromadzenie informacji przydatnych dla rolników oraz lokalnych przedsiębiorców.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2008 do 30.09.2011 r.**

Zadanie 3/2/3 - promocja usług doradczych i informacyjnych, pośrednictwo w doradztwie informacyjnym.

↓ Zadanie to będzie wykonane od **01.10.2008 do 30.09.2011 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 3	Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej
Program 3/3	Pomoc w ułatwieniu dostępu do kapitału rolnikom i firmom przez stworzenie funduszu pożyczkowego lub poręczeniowego

Opis program 3/3:

Celem tego programu jest zmniejszenie trudności rolników i przedsiębiorców lub innych osób (uruchamiającym działalność gospodarczą) w dostępie do kapitału inwestycyjnego i obrotowego poprzez stworzenie funduszu pożyczkowego bądź też funduszu poręczeń kredytowych.

Decyzja, który z funduszy będzie bardziej przydatny powinna zostać podjęta na podstawie odpowiedniej analizy potrzeb rolników i przedsiębiorców. Niezależnie od ostatecznego wyboru (fundusz poręczeniowy czy pożyczkowy) program ten ma charakter ciągły.

Doświadczenia, zarówno polskie, jak i zagraniczne pokazują, że lokalne fundusze pożyczkowe lub poręczeniowy mogą być efektywnym narzędziem wspierania lokalnej przedsiębiorczości.

Fundusze pożyczkowe uzupełniają ofertę banków, docierając do grup osób, które z różnych powodów nie są w stanie skorzystać z finansowania banków (osoby bezrobotne, osoby rozpoczynające działalność gospodarczą).

Fundusze poręczeniowy pełnią nieco inną rolę, mianowicie ułatwiają one dostęp do finansowania bankowego (lub funduszy pożyczkowych), oferując zabezpieczenie części (na ogół około 60-70%) kredytu lub pożyczki.

Są zatem, w odróżnieniu od funduszy pożyczkowych, instrumentem o charakterze wtórnym. Pierwszym etapem działań zmierzających do utworzenia funduszy powinno być powołanie zespołu koordynującego działania na rzecz ich utworzenia.

W skład tego zespołu powinni wchodzić przedstawiciele Urzędu Gminy w Tarnówce, Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie, a także lokalnego banku lub banków.

Inną ważną kwestią będzie zbadanie warunków potrzebnych do utworzenia tego typu funduszy w Tarnówce, a szczególnie w zakresie personelu, wielkości kapitału, nastawienia kluczowych lokalnych instytucji, banków, urzędu pracy oraz ich rzeczywistego wpływu na lokalną gospodarkę i rynek pracy.

W kolejnym etapie działań należy dokonać analizy potrzeb rolników, przedsiębiorców i bezrobotnych oraz potencjalnego popytu na poręczenia i/lub pożyczki.

W powyższej analizie można skorzystać z doświadczeń Centrum Organizacji Mikropożyczkowych (COM) z siedzibą w Warszawie, Poznańskim Funduszem Poręczeń Kredytowych oraz Funduszem Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego. Na podstawie powyższych analiz powinna zostać podjęta decyzja o utworzeniu funduszu pożyczkowego i/lub poręczeniowego w Tarnówce.

Przy podejmowaniu takiej decyzji powinny być brane pod uwagę następujące elementy:

- potencjalny popyt na określony rodzaj wsparcia,
- dostępność alternatywnych źródeł wspomaganie (oferta Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie,
- fundusze pożyczkowe i poręczeniowy o zasięgu ponadlokalnym) środki finansowe niezbędne do stworzenia danego typu funduszu w zestawieniu ze środkami realnie lub potencjalnie dostępnymi.

W celu uruchomienia funduszu niezbędne będzie opracowanie zasad jego działania, które powinny uwzględniać najlepsze doświadczenia i wzory dostosowane do potrzeb lokalnych przedsiębiorców, jak i dostępnych środków finansowych, jak również struktury instytucjonalnej Gminy Tarnówka i Powiatu Złotowskiego.

Po zakończeniu wszystkich działań przygotowawczych możliwe będzie uruchomienie funduszu (ów). W obu przypadkach warunkiem ich uruchomienia będzie naturalnie spełnienie podstawowych warunków, w szczególności zdobycie odpowiednich środków finansowych na ich działalność.

W przypadku obu funduszy kluczowa będzie promocja ich działalności, aby dotrzeć do wszystkich potencjalnych klientów.

W przypadku funduszu poręczeniowego dodatkowo bardzo ważną kwestią będzie nawiązanie współpracy z lokalnymi bankami.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Stanowisko ds. zamówień publicznych we współpracy z lokalną organizacją rolników i przedsiębiorców lub po jego utworzeniu z Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce (patrz program I/3/1).

Zdobycie środków finansowych na działanie funduszu (funduszy) powinno być koordynowane przez Sekretarza Gminy Tarnówka.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Budżet programu zależy oczywiście od tego, czy będzie tworzony jeden fundusz, czy też oba fundusze(i to który?). Zakłada się, że przy założeniu tylko funduszu poręczeniowego koszt wyniesie 200.000 zł., funduszu pożyczkowego 300.000 zł., zaś obu funduszy ok. 500.000 zł.

Źródło finansowania programu:

Program powinien być finansowany z różnych źródeł.

Oprócz wkładu ze strony Urzędu Gminy w Tarnówce, potencjalne źródła finansowania to: Polska Fundacja Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Krajowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Banku Gospodarstwa Krajowego (KSFP), Ministerstwo Skarbu (w kierunkach polityki rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw zapisano na cele wspomaganie tworzenia funduszy poręczeniowych dziesiątki milionów złotych).

Łączne finansowanie z budżetu UG Tarnówka:

Koszt udziału budżetu gminy to ok. 60.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.10.2007 - 31.12.2009 r./wariant optymistyczny/, **01.10.2008- 31.12.2010** /wariant realistyczny/, 01.10.2009-31.12.2011 /wariant pesymistyczny/

Przez zakończenie realizacji programu rozumiemy tutaj osiągnięcie pełnych zdolności operacyjnych i niezależności finansowej przez powołany fundusz.

Planowany efekt końcowy:

Kończym efektem programu powinno być zapewnienie (w okresie działania funduszu do końca 2010 roku) finansowania (pożyczki i/lub poręczenia) co najmniej 20 rolników ,lokalnych (małych i średnich) przedsiębiorców lub osób rozpoczynających działalność gospodarczą np. w Inkubatorze Przedsiębiorczości

Zadania do zrealizowania w programie:

Zadanie 3/3/1 - powołanie zespołu inicjatywnego koordynującego prace zmierzające do stworzenia funduszu(y)

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2008 do 30.03.2009**.

Zadanie 3/3/2 - analiza dobrych wzorów w zakresie działalności lokalnych funduszy pożyczkowych i poręczeniowych, analiza potrzeb rolników, lokalnych przedsiębiorców i bezrobotnych, a także analiza dostępnych środków finansowych przy współpracy z takimi organizacjami jak KSFP, COM.

Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2009 - 31.10.2009 r.**

Zadanie 3/3/3 - podjęcie decyzji o utworzeniu jednego lub obu funduszy oraz o kształcie ich działania.

Zadanie to będzie wykonane od **01.11.2009 do 31.12.2009 r.**

Zadanie 3/3/4- opracowanie zasad działania funduszu(y), identyfikacja i szkolenie osoby(ów) obsługującej fundusz(e).

Zadanie to będzie wykonane od **01.01.2010 do 30.04.2010 r.**

Zadanie 3/3/5- uruchomienie funduszu(y), promocja działalności w skali lokalnej, gromadzenie kapitału.

Realizacja zadanie rozpocznie się **01.05.2010 - 31.12.2010 r.**, czyli do momentu osiągnięcia przez fundusz pełnej operatywności i niezależności finansowej.

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 3	Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej
Program 3/ 4	Pomoc w przygotowaniu programu szkoleń, praktyk i wymian doświadczeń dla firm

Opis program 3/4:

W Unii Europejskiej około 99% istniejących przedsiębiorstw stanowią małe i średnie przedsiębiorstwa. Dokonują one około 65% obrotu w UE.

W ponad 15 mln MŚP zatrudnionych jest około 66% siły roboczej, a przyrost zatrudnienia w tych firmach był większy niż w firmach dużych.

Odgrywają one największą rolę w harmonijnym rozwoju lokalnym i regionalnym i są najbardziej elastyczne pod względem dostosowań do zmieniających się warunków rynkowych.

Z tego też względu uważa się je za główną siłę promującą konkurencyjność przemysłu wspólnotowego i jego zdolność do penetrowania rynków europejskich.

Polski rząd przygotował w ramach programów o charakterze strategicznym dla państwa i gospodarki dokument pt. „Przede wszystkim przedsiębiorczość”.

W programie tym rząd przedstawia działania na rzecz likwidacji formalnych utrudnień w tworzeniu nowych przedsiębiorstw, ułatwianiu działalności przedsiębiorstw istniejących oraz zwiększaniu zatrudnienia w sektorze wytwórczym i usługowym.

Służyć temu będą rozwiązania polepszające kondycję finansową jednostek gospodarczych, przede wszystkim małych i średnich firm.

W ramach pakietu rząd przygotowuje nowelizację blisko 40 ustaw oraz opracowuje lub zmodyfikuje wiele aktów prawnych niższego rzędu.

Regulacje te dotyczyć będą całego obszaru działalności przedsiębiorstw, począwszy od procedury rejestracji, poprzez nowe uregulowania dotyczące prowadzenia działalności, zmiany w prawie pracy, skończywszy na znacznym uproszczeniu i uelastycznieniu rozliczeń podatkowych i ubezpieczeniowych, sprawozdawczości i kontroli ze strony organów zewnętrznych.

W czerwcu 2000 r. na spotkaniu Rady Europejskiej w Portugalii przyjęto dokument Europejską Kartę Małych Przedsiębiorstw (European Charter for Small Enterprises), która określa główne zasady polityki UE wobec małych i średnich przedsiębiorstw na najbliższe lata.

Dokument ten określa również dziesięć głównych kierunków planowanych działań:

- rozwój edukacji i szkoleń z zakresu przedsiębiorczości,
- tańszy i szybszy proces rejestracji firm,
- uproszczenie regulacji prawnych,
- rozwój kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- poprawa dostępności usług elektronicznych,
- polepszenie funkcjonowania firm na jednolitym rynku Unii Europejskiej,
- uproszczenie systemu podatkowego i poprawa dostępu do finansowania,
- poprawa systemu do nowych technologii,
- promocja skuteczności przykładów zastosowań e-biznesu i wysokiej jakości systemów wspierania firm,
- lepsza reprezentacja interesów przedsiębiorców na szczeblu krajowym i unijnym.

Celem program jest organizacja szkoleń, praktyk i wymiany doświadczeń, aby przygotować zainteresowanych w Gminie Tarnówka do prowadzenia przez nich samodzielnej działalności gospodarczej, zwłaszcza w sferze usług, przetwórstwa i produkcji, które są wspierane konkretnymi działaniami rządu oraz Unii Europejskiej poprzez dostęp do programów pomocowych przeznaczonych dla tego sektora

Przygotowanie osób ma polegać na ich udziale w cyklu warsztatów edukacyjnych z zakresu przedsiębiorczości oraz w organizowanych praktykach i wymianach doświadczeń.

Główne zadanie w tym zakresie należy powierzyć specjalistom Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, przy udziale Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce i innych instytucji z Powiatu Złotowskiego .

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego UG we współpracy z specjalistami Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, przedstawicielami Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt organizacji cyklu sześciu warsztatów szkoleniowych w Gminie Tarnówce dla osób zainteresowanych podjęciem inicjatywy własnej w ramach działalności gospodarczej oszacowano na poziomie 24.000 zł.

Źródła finansowania programu:

Program powinien być finansowany przede wszystkim z dotacji celowej w wysokości 20.000 zł z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na realizację szkoleń osób w Gminie Tarnówka zainteresowanych rozwojem przedsiębiorczości.

Możliwe jest uzyskanie dotacji z innych źródeł, a szczególnie z odpowiedniego programu UE.

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

Udział Gminy Tarnówka w realizacji tego programu oszacowano w wysokości 4.000 zł, głównie jako zabezpieczenie udziału własnego w przypadku występowania o dotację z programu UE na ten cel.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

10.01.2007 – 30.06.2007 r/wariant optymistyczny/, **10.01.2008-30.06.2008/wariant realistyczny/**, 10.01.2009-30.06.2009/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Kończącym efektem programu będzie przygotowanie minimum 20 osób w Gminie Tarnówka do podjęcia inicjatywy własnej w ramach działalności gospodarczej w Gminie Tarnówka np. w Inkubatorze Przedsiębiorczości

Zadania do realizacji w programie:

Zadanie 3/4/1 - przygotowanie akcji promocyjnej (wspólnie z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości) wśród osób gminy Tarnówka nt. prowadzenia własnej działalności gospodarczej i cyklu szkoleń związanych z tym tematem.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 do 28.02.2008**

Zadanie 3/4/2 - przygotowanie, organizacja i realizacja cyklu sześciu warsztatów szkoleniowych nt. prowadzenia własnej działalności gospodarczej dla osób z Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2008 do 30.06.2008**.

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 4	Tworzenie przyjaznych warunków dla inwestorów zewnętrznych i firm kreujących nowe miejsca pracy
Program 4/1	Stworzenie Gminnego Zasobu Terenów Inwestycyjnych (GZTI) oraz systemu udostępnień danych nt. gruntów, lokali, siły roboczej, przetargów

Opis program 4/1:

Dynamiczny rozwój gospodarczy Gminy Tarnówka może być się ograniczony, gdy będzie się opierać wyłącznie o zasoby lokalne. Stąd też pojawia się potrzeba podjęcia kompleksowych działań mających na celu przyciąganie inwestorów zewnętrznych.

Proces pozyskiwania inwestorów zewnętrznych jest skomplikowany i zazwyczaj długotrwały, poza tym występuje ostra konkurencja, ponieważ ich pozyskanie jest przedmiotem zainteresowania innych gmin.

Stąd konieczność przygotowania i szybkiego wdrożenia całego zestawu instrumentów, który wyróżni propozycję Gminy Tarnówka od innych konkurencyjnych ofert.

Niniejszy program jest elementem składowym działań, które mają doprowadzić do stworzenia sprzyjających warunków, umożliwiających efektywne przyciąganie inwestorów zewnętrznych.

Program, który ma charakter ciągły, ma na celu zinwentaryzowanie oraz wydzielenie terenów pod inwestycje w Gminie Tarnówka (utworzenie tzw. Gminnego Zasobu Terenów Inwestycyjnych – GZTI), wraz z ich profesjonalnym opisem, w postaci bazy danych dla inwestorów (w trakcie realizacji programu dane te będą aktualizowane i analizowane).

Niezmiernie istotną sprawą jest uruchomienie w gminie systemu gromadzenia i udostępniania podstawowych danych ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej nt.: gruntów, lokali, siły roboczej i przetargów.

Zakres gromadzonych informacji powinien być możliwy do zebrania i co bardzo ważne powinien ulegać okresowej weryfikacji. Zasadniczą sprawą jest również, aby zbierane dane były łatwo dostępne dla potencjalnych użytkowników i aby były one aktualne i przejrzyste.

Informacje o GZTI muszą zostać wzmocnione ofertą Gminy Tarnówka wyraźnie określonych preferencji w zakresie uzbrojenia terenów, podatków lokalnych i pomocy organizacyjnej przewidzianych w ramach programu I/4/3

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Program realizowany będzie przy udziale Sekretarza UG oraz Kierownika referatu komunalnego Urzędu Gminy oraz w współpracy z Centrum Wspierania Rolnictwa,

Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej w Tarnówce, a także z Powiatowym Urzędem Pracy w Złotowie. Realizację programu będzie koordynował Sekretarz Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 20.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu gminy. Nie powoduje on konieczności ponoszenia dużych nakładów na usługi zewnętrzne – wydatki dotyczyć będą przede wszystkim przygotowania szczegółowej bazy danych dla inwestorów. Należy dążyć również do pozyskania wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych np Polskiej Fundacji Promocji MŚP.

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

100% kosztów programu, tj. 20.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.10.2006 - 30.10.2007 r./ wariant optymistyczny/, **01.10.2007-30.10.2008/wariant realistyczny/**, 10.01.2008 – 31.12.2009/wariant pesymistyczny/.

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu powinno być udzielenie lokalnym przedsiębiorcom i innym zainteresowanym osobom w okresie działania programu co najmniej 50 porad / informacji w skali roku. W Gminie Tarnówka potencjalni inwestorzy uzyskają dostęp do aktualnych danych i informacji, które zaprezentowane w profesjonalny sposób mogą być niezbędnych w procesie przygotowania decyzji inwestycyjnych. Istnienie GZTI docelowo umożliwi realizację kilku inwestycji firmom oraz wykorzystanie przez nie lokalnych zasobów.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 4/1/1 - powołanie w Urzędzie Gminy zespołu ds. opracowania szczegółowej koncepcji utworzenia GZTI oraz systemu preferencji dla inwestorów (Wójt, Sekretarz, Radca prawny).

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 - 31.10.2007 r.**

Zadanie 4/1/2 - dokonanie przeglądu terenów pod kątem możliwości włączenia w skład GZTI wraz z określeniem szacunkowych nakładów inwestycyjnych na dozbrojenie (do wykorzystania w przypadku pojawienia się ofert inwestycyjnych)

Zadanie to będzie realizowane od **01.11.2007 - 30.01.2008 r.**

Zadanie 4/1/3 - budowa szczegółowej bazy danych o terenach włączonych w skład GZTI, bieżąca aktualizacja bazy danych (analiza możliwości pozyskiwania nowych terenów pod inwestycje).

Zadanie to będzie wykonane od **01.02.2008 - 30.04.2008 r.**

Zadanie 4/1/4 - ostateczne dopracowanie koncepcji organizacyjnej GZTI (w tym uwzględniającej problem pozyskiwania nowych terenów)

Zadanie to będzie wykonane od **01.05.2008 do 30.10.2008 r.**(następnie dalsza, ciągła działalność GZTI)

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 4	Tworzenie przyjaznych warunków dla inwestorów zewnętrznych i firm kreujących nowe miejsca pracy
Program 4/2	Identyfikacja podstawowych barier i problemów we współpracy firm z instytucjami publicznymi oraz planu działań dla ich usunięcia.

Opis program 4/2:

Program jest związany z szeregiem barier i utrudnień, które napotykają rolnicy oraz przedsiębiorcy Gminy Tarnówka w kontaktach z różnymi instytucjami publicznymi (Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe w Złotowie, ZUS, Urząd Skarbowy, Banki itd).

Program ten ma charakter jednorazowy natomiast niewykluczone jest, że po kilku latach niezbędne będzie jego powtórzenie.

Celem programu jest identyfikacja występujących barier i problemów oraz podjęcie działań zmierzających do ich usunięcia, głównie na poziomie lokalnym, poprzez np. zapewnienie dostępu do lepszej informacji, ustalenie korzystniejszych godzin przyjęć interesantów, uproszczenie procedur, itd. .

Realizacja tego programu powinna być dobrze skoordynowana z programami dotyczącymi obsługi inwestorów (patrz programy I/4/1 i I/4/3).

Program ten zostanie zapoczątkowany poprzez przeprowadzenie szerokiej akcji zbierania informacji i opinii wśród rolników, lokalnych przedsiębiorców na temat najważniejszych barier i problemów napotkanych w kontaktach z instytucjami publicznymi.

Informacje będą zbierane za pomocą odpowiednio przygotowanej ankiety oraz wywiadów.

Głównym problemem związanym z wdrożeniem programu będzie promocja całego przedsięwzięcia, tak aby dotrzeć do największej liczby rolników oraz przedsiębiorców i uzyskać od nich szczerą odpowiedź.

Zebrane informacje zostaną gruntownie przeanalizowane i opublikowane w lokalnych mediach.

W programie największą uwagę należy poświęcić problemom, na które społeczność lokalna może mieć znaczący wpływ.

Po wypracowaniu konkretnych zaleceń dotyczących sposobu usuwania podstawowych barier i problemów rolników, lokalnych firm w ich kontaktach z instytucjami publicznymi konieczna będzie realizacja programu.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Stanowisko ds. zamówień publicznych we współpracy Sekretarzem Urzędu Gminy w Tarnówce, przy udziale Starostwa Powiatowego w Złotowie.

W ramach realizacji programu niezbędna będzie również bliska współpraca z szeregiem różnych instytucji np. w których będą udoskonalane procedury oraz organizacjami rolników i przedsiębiorców.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Program ten nie jest w zasadzie kosztowny.

Zakłada się, że jego koszt nie powinien przekroczyć kwoty 10.000 zł., co będzie głównie obejmować koszty przygotowania druku, dystrybucji, zebrania i opracowania ankiet.

Źródło finansowania programu:

Zakłada się, że program w 80% (8.000 zł) będzie finansowany przez Urząd Gminy w Tarnówce, pozostałe 20% (2.000 zł) zostanie sfinansowane przez lokalną organizację rolników i przedsiębiorców.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 10.01.2007 - 31.12.2007 r./wariant optymistyczny/, **10.01.2007 - 31.12.2007/wariant realistyczny/**, 10.01.2008 - 31.12.2008/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy:

Praktyczne zrealizowanie co najmniej 60% zaleceń programu.

Zadania do zrealizowania w programie:

Zadanie 4/2/1 - zebranie danych o podstawowych barierach i problemach rolników oraz lokalnych przedsiębiorców w kontaktach z instytucjami publicznymi. Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2007 - 28.02.2007** i będzie polegać na zbieraniu i analizie opinii rolników oraz lokalnych przedsiębiorców na temat podstawowych barier i problemów.

Zadanie 4/2/2 - analiza uzyskanych informacji i zaproponowanie realistycznych rozwiązań w celu usunięcia podstawowych problemów i barier.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 - 30.04.2007 r.**

Zadanie 4/2/3 - realizacja zaleceń wypracowanych w ramach zadania 4/2/2.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.12.2007 r.** zebranie danych o podstawowych barierach i problemach rolników oraz przedsiębiorców w kontaktach z instytucjami publicznymi.

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 4	Tworzenie przyjaznych warunków dla inwestorów zewnętrznych i firm kreujących nowe miejsca pracy
Program 4/3	Stworzenie systemu preferencji dla inwestorów oraz firm kreujących nowe miejsca pracy (w zakresie zobowiązań, podatków i obsługi)

Opis program 4/3:

Program 4/3 stanowi niezbędne uzupełnienie poprzedniego programu I/4/1.

Gminny Zasób Terenów Inwestycyjnych (GZTI) musi zostać wzmocniony ofertą, która wyraźnie określa preferencje dla inwestorów.

Celem niniejszego programu jest więc budowa systemu preferencji dla inwestorów, którzy gotowi będą realizować inwestycje na obszarze GZTI.

Planowany system preferencji powinien objąć trzy sfery:

- zobowiązania ze strony władz Gminy Tarnówka w zakresie uzbrojenia (dozbrojenia) wybranych terenów inwestycyjnych w ramach GZTI (z włączeniem mediów energii elektrycznej), w przypadku pojawienia się podmiotów zainteresowanych inwestowaniem w Tarnówce.
- preferencji podatkowych (podatki lokalne), w zakresie uzależnionym od oferowanych nakładów inwestycyjnych i/lub liczby tworzonych miejsc pracy
- pomocy ze strony Gminy Tarnówka w procesie inwestycyjnym (obsługa uzgodnień formalnych), tzw. obsługa inwestorska.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Program będzie realizowany przy udziale Kierownika referatu komunalnego Urzędu Gminy w Tarnówce (we współpracy z doradcami zewnętrznymi oraz Radcą Prawnym i Starostwem Powiatowym w Złotowie)

Sekretarz Gminy Tarnówka będzie koordynował realizację programu.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 5.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany ze środków budżetu Gminy.

Nie powoduje on konieczności ponoszenia dużych nakładów na usługi zewnętrzne analiz prawnych / finansowych.

Łączne finansowanie z budżetu Gminy:

100% kosztów programu, tj. 5.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.10.2007 - 30.10.2008 r./wariant optymistyczny/, **01.10.2008 – 30.10.2009**/wariant realistyczny/, 10.01.2009 – 31.12.2009/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

W Tarnówce zostanie stworzony (obiektywny) system preferencji dla inwestorów zewnętrznych realizujących inwestycje w ramach GZTI.

System preferencji przybierze postać dokumentu prawnego (uchwały RG), z którego wynikać będą zobowiązania Gminy Tarnówka w zakresie określonych preferencji, stosowanych jedynie w konkretnych umowach inwestycyjnych.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 4/3/1 - przeprowadzenie analizy prawnych uwarunkowań do udzielania przez władze Gminy Tarnówka preferencji (w podatkach lokalnych) dla inwestorów, w tym analiza doświadczeń innych gmin

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2008 - 31.12.2008 r.**

Zadanie 4/3/2 - przygotowanie propozycji dotyczących zakresu i procedury realizacji zobowiązań władz Gminy Tarnówka w zakresie dozbierania terenów pod inwestycje w ramach GZTI oraz w zakresie pomocy w procesie inwestycyjnym (obsługa uzgodnień formalnych)

Zadanie to będzie realizowane od **01.01.2009 - 28.02.2009 r.** (równoległe z zadaniem 4/3/1)

Zadanie 4/3/3 - opracowanie systemu preferencji w formie oficjalnego dokumentu preferencje w zamian za tworzone nowe miejsca pracy i /lub realizowane nakłady inwestycyjne w ramach GZTI, potwierdzane w ramach umów inwestycyjnych.

Zadanie to będzie wykonane od **01.03.2009 do 31.05.2009 r.**

Zadanie 4/3/4 - przyjęcie systemu preferencji i jego promocja ukierunkowana na potencjalnych inwestorów (patrz program I/4/4).

▼ Zadanie to będzie wykonane od **01.06.2009 - 30.10.2009**

Zasadniczy obszar problemowy	<i>I. Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie</i>
Cel generalny:	Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa
Cel strategiczny 4	Tworzenie przyjaznych warunków dla inwestorów zewnętrznych i firm kreujących nowe miejsca pracy
Program 4/4	Stworzenie programu promocji gminy opartego na systemie preferencji i GZTI

Opis program 4/4:

Niezbędnym uzupełnieniem programów 4/1i 4/3 jest ich promocja ukierunkowana na potencjalnych inwestorów.

Utworzenie GZTI oraz przyjęcie systemu preferencji stwarzać będą dogodne warunki do promocji Gminy Tarnówka jako miejsca przyjaznego wobec inwestorów zewnętrznych.

Informacja ta musi dotrzeć do jak najszerszej grupy odbiorców (potencjalnych inwestorów), tak w kraju, jak i poza jej granicami.

W tym celu konieczne będzie zastosowanie rozmaitych, nowoczesnych technik i nośników informacji. Program promocji musi zostać dobrze przemyślany i zaplanowany.

Jak już zaznaczono jego kluczowymi elementami będą GZTI i system preferencji.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Za realizację programu odpowiedzialne Sekretarz Urzędu Gminy w Tarnówce (we współpracy z Kierownikiem referatu komunalnego)

Sekretarz Gminy Tarnówka będzie koordynował realizację programu.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 20.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany ze środków budżetu Gminy.

Wydatki dotyczyć będą przede wszystkim przygotowania materiałów promocyjnych dla potencjalnych inwestorów

Łączne finansowanie z budżetu Gminy:

100% kosztów programu, tj. 20.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.04.2007 - 31.10.2008 r./wariant optymistyczny/,01.05.2007-31.10.2009/wariant realistyczny/,01.04.2008-31.10.2010/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

W wyniku prowadzonej promocji uda się nawiązać kontakt z grupą kilkunastu inwestorów zainteresowanych inwestycjami w Gminie Tarnówka. Ostatecznym efektem programu powinno być uruchomienie kilku małych i średnich przedsiębiorstw w Gminie Tarnówka

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 4/4/1 - wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za opracowanie programu, określenie operacyjnych zasad promocji opartego na systemie preferencji oraz GZTI

Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 4/4/2 - zorganizowanie dwóch wizyt studialnych w gminach, które uruchomiły tzw. gminne strefy inwestycyjne, gromadzenie doświadczeń w zakresie marketingu – przyciągania inwestorów.

Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2007 - 30.06.2007 r.** (równoległe z zadaniem 4/4/1)

Zadanie 4/4/3 - zaktualizowanie strony internetowej Gminy Tarnówka z informacjami kierowanymi bezpośrednio do inwestorów, szczególnie na temat systemu preferencji i GZTI (kompleksowa rozbudowa strony www pod kątem potrzeb potencjalnych inwestorów, ankieta, zapytanie ofertowe, ect).

Zadanie to będzie wykonane od **01.07.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 4/4/4 - włączenie informacji o systemie preferencji i GZTI do wszystkich publikacji / materiałów o Gminie Tarnówka oraz imprez promocyjnych, w których gmina uczestniczy

Zadanie to będzie wykonane od **01.07.2007 - 31.12.2007 r.**

Zadanie 4/4/5 - rozpowszechnianie informacji z uwzględnieniem wyników bieżącej aktualizacji stanu GZTI (bazy danych) oraz realizowanych preferencji (prezentacja pozytywnych doświadczeń).

▼ Zadanie to będzie wykonane od **01.07.2007 do 31.10.2009 r.**

II
ZASADNICZY OBSZAR PROBLEMOWY

**ROZWÓJ PODMIOTOWOŚCI
INDYWIDUALNEJ I WSPÓLNOTOWEJ**

PROGRAMY OPERACYJNE

STRATEGIA ROZWOJU GMINY TARNÓWKA

NA LATA 2006-2018

**ZESPÓŁ PROGRAMOWY DS. STRATEGII ROZWOJU
OŚWIATY I KULTURY**

Stupkiewicz Zofia – Przewodnicząca Zespołu
Stawiszyńska Joanna
Palimowski Eugeniusz
Grzybek Eugeniusz

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 1	Wzrost szans rozwojowych dzieci i młodzieży, szczególnie wiejskiej
Program 1/1	Zagospodarowanie wolnego czasu w dziedzinie kultury i oświaty

Opis program 1/1:

Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży, szczególnie w poszczególnych sołectwach Gminy Tarnówka będzie odgrywać dużą rolę w procesie rozwoju podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej .

Przed wszystkim program zapewni młodzieży szerszy kontakt z kulturą, Internetem i sportem w poszczególnych sołectwach Gminy Tarnówka.

Niniejszy program ma na celu stworzenie systemu nowoczesnych funkcjonujących wiejskich ośrodków kultury, pełniących jednocześnie funkcję sołectw punktów bibliotecznych, klubów internetowych, zainteresowań, dyskotek, kawiarenek, nauki języków obcych, spotkań organizacji społecznych i biznesowych.

Program ma również na celu motywowanie dyrektorów jednostek oświatowych zlokalizowanych w Tarnówce do tworzenia zajęć pozalekcyjnych w poszczególnych sołectwach z szerokim wykorzystaniem zaplecza dla rozwoju kultury fizycznej, sportu i rekreacji (plac zabaw dla dzieci, boiska itd).

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Inspektor ds. oświatowych Urzędu Gminy we współpracy z biblioteką i jej filiami w sołectwach Gminy Tarnówka (tworzone w zależności od potrzeb i możliwości lokalowych w okresie realizacji strategii), sołtysami, mieszkańcami oraz dyrektorami szkół.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 75.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, którego średnioroczne koszty szacuje się na poziomie 25.000 zł.

Należy dążyć również do pozyskania wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej np. programu Tempus.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.09.2006 - 30.06.2007/wariant optymistyczny/, **01.09.2007 – 30.06.2009/wariant realistyczny/**, 01.09.2007 – 30.06.2010 wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Miernikami realizacji programu będzie: liczba imprez kulturalnych lub suma wydatków na ich realizację, liczba uczestników, ilość zajęć pozalekcyjnych w poszczególnych sołectwach Gminy Tarnówka.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 1/1/1- stworzenie w Gminie Tarnówka systemu nowocześnie funkcjonujących wiejskich ośrodków kultury, pełniących jednocześnie funkcję sołeckich punktów bibliotecznych, klubów internetowych, zainteresowań, dyskotek, kawiarenek, nauki języków obcych, spotkań organizacji społecznych i biznesowych.

Zadanie to będzie realizowane od **01.09.2007 - 30.06.2009 r.**

Zadanie 1/1/2- motywowanie dyrektorów jednostek oświatowych zlokalizowanych w Tarnówce do tworzenia zajęć pozalekcyjnych w poszczególnych sołectwach z szerokim wykorzystaniem zaplecza dla rozwoju kultury fizycznej, sportu i rekreacji (place zabaw dla dzieci, boiska itd.).

Zadanie to będzie realizowane od **01.09.2007 - 30.06.2009 r.**

Zadanie 1/1/3 - promocja i wykorzystanie systemu dotowania imprez organizowanych w wiejskich ośrodkach kultury oraz w czasie zajęć pozalekcyjnych na terenie poszczególnych sołectw.

Zadanie to będzie realizowane od **01.09.2007 - 30.06.2009 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 1	Wzrost szans rozwojowych dzieci i młodzieży, szczególnie wiejskiej
Program 1/2	Zwiększenie konkurencyjności szkolnictwa w gminie

Opis program 1/2:

Zwiększenie konkurencyjności szkolnictwa w Gminie Tarnówka jest bardzo ważne dla zapewnienia dzieciom i młodzieży, szczególnie wiejskiej lepszego startu zawodowego.

Niniejszy program ma na celu wzmocnienie bazy edukacyjnej w Gminie Tarnówka oraz efektywniejsze wykorzystanie środków przekazanych przez budżet państwa na prowadzenie działalności oświatowej.

W programie przewiduje się realizację zadań, które przyczynią się do racjonalizacji sieci szkół w gminie, poprawy warunków kształcenia poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej szkół, rozwój bazy oświatowej, oferty edukacyjnej i sportowej oraz podwyższenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli.

Program ma również na celu dostosowanie transportu do wymagań warunków kształcenia w strukturze sieci szkół w Gminie Tarnówka.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Inspektor ds. oświatowych Urzędu Gminy we współpracy z Starostwem Powiatowym w Złotowie, Kuratorium Oświaty w Pile oraz dyrektorami szkół w Gminie Tarnówka.

Program będzie koordynował Sekretarz Gminy Tarnówka

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu do roku 2013 należy oszacować na poziomie 3.500.000 zł, a do roku 2018 na poziomie 750.000 zł. Łączne nakłady wyniosą 4.250.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, budżetu wojewody Województwa Wielkopolskiego i starosty Złotowskiego.

Średnioroczne koszty realizacji programu szacuje się na poziomie 450.000 zł.

Należy dążyć również do pozyskania wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej np. Leader Plus, programu Tempus lub Leonardo.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.06.2006 - 31.12.2018/wariant optymistyczny/, **01.05.2007 – 31.12.2018 /wariant realistyczny/,** 01.05.2008 – 31.12.2018/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Miernikami realizacji programu będzie: liczba dzieci na oddział, liczba pracowni tematycznych i przedmiotowych w gminie, liczba zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań w poszczególnych sołectwach, liczba dzieci objętych dożywianiem w gminie, liczba dzieci dowożonych do szkół w gminie, a także procent gimnazjalistów zdających egzaminy do liceum ogólnokształcącego lub procent uczniów uzyskujących najwyższą punktację w testach kompetencyjnych.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 1/2/1 - modernizacja szkół w Gminie Tarnówka, w tym budowa hali sportowej

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.12.2018 r.**

Zadanie 1/2/2 - opracowanie i wdrożenie programu podwyższania kwalifikacji nauczycieli.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.12.2018 r.**

Zadanie 1/2/3 - zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych dla szkół w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 do 31.12.2018 r.**

Zadanie 1/2/4 - organizacja transportu dostosowanego do wymagań warunków kształcenia w strukturze sieci szkół w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 do 31.12.2018 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 1	Wzrost szans rozwojowych dzieci i młodzieży, szczególnie wiejskiej
Program 1/3	Wspieranie i upowszechnianie wśród mieszkańców idei samorządowej

Opis program 1/3:

Spółeczności lokalne stanowią jedną z zasadniczych podstaw ustroju demokratycznego, a prawo mieszkańców do uczestniczenia w zarządzaniu sprawami publicznymi wchodzi w zakres demokratycznych zasad, wspólnych dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej.

W efekcie funkcjonowania samorządu przekształceniu uległ sektor życia publicznego. Samorząd stał się:

- istotnym czynnikiem rozwoju ekonomicznego
- istotnym czynnikiem rozwoju społecznego szkołą demokracji
- czynnikiem, który spowodował przełamanie barier odziedziczonych z okresu władzy totalitarnej
- polem dla rozwoju inicjatyw i organizacji obywatelskich

Jednakże proces rozwoju samorządności, jak każdy inny proces przekształceń społecznych i ustrojowych przebiega na różnych płaszczyznach i musi pokonywać różnorodne bariery.

Przeszkody wynikają zarówno z przyczyn zewnętrznych, gdyż cały nasz kraj, w tym każda gmina podlega dynamicznym przemianom we wszystkich dziedzinach życia, jak i wewnętrznych – działania władz lokalnych muszą się zmieniać, aby sprostać coraz to nowym wyzwaniom.

Zmiany polityczne 1989 r. pozwoliły na stworzenie w Polsce demokracji reprezentatywnej, w której społeczeństwo uzyskało możliwość powierzania władzy wybranym reprezentantom.

Natomiast nie powstała jeszcze demokracja partycypacyjna, gdyż ludzie nie nauczyli się jeszcze sposobu uczestniczenia w sprawowaniu władzy.

Budowa społeczeństwa obywatelskiego, demokracji lokalnej wymaga programu, który by wyznaczył cele i formy działalności, takiej aby każdy mieszkaniec działający aktywnie, każda organizacja, nawet ta najmniejsza, miały świadomość, że przez swą pracę, przyczynia(ją) się do realizacji celu dla całej gminy.

Poparcie społeczne jest warunkiem funkcjonowania samorządności.

Trzeba więc inicjować wszelkie formy dialogu nawet pomiędzy organizacjami reprezentującymi różne światopoglądy, czy podejścia do sposobu rozwiązywania konkretnych problemów lokalnych.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Program będzie koordynował Sekretarz Gminy Tarnówka

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu do roku 2011 należy oszacować na poziomie 35.000 zł /5000 zł rocznie/, z czego 14.000 zł będzie pochodzić ze środków własnych, a 21.000 zł ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków pomocowych Unii Europejskiej oraz w minimalnej wysokości z budżetu gminy.

Średnioroczne koszty realizacji programu szacuje się na poziomie około 5000 zł

Data rozpoczęcia /zakończenia/ realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.06.2006 – 31.12.2012/wariant optymistyczny/, **01.06.2007 – 31.12.2013** /wariant realistyczny/, 01.06.2008 – 31.12.2014 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu powinno być większe uczestnictwo społeczności lokalnej w procesie decyzyjnym gminy wyrażone współdecydowaniem, wzrostem akceptacji i odpowiedzialności dla podejmowanych działań oraz poprawą stanu komunikacji społecznej w gminie.

Zadania do zrealizowania w programie:

Zadanie 1/3/1 - powołanie zespołu inicjatywnego, koordynującego prace związane z opracowaniem programu budowy społeczeństwa obywatelskiego

Zadanie to będzie realizowane od **01.06.2007 – 30.06.2007 r**

Zadanie 1/3/2 - przygotowanie projektu uchwały Rady Gminy Tarnówka w sprawie budowy społeczeństwa obywatelskiego w gminie

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 – 31.12.2007 r.**

Zadanie 1/3/3 - realizacja programu budowy społeczeństwa obywatelskiego w gminie Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 – 31.12.2013 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 2	Zahamowanie odpływu młodych ludzi z gminy
Program 2/1	Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego (pomoc w tworzeniu małych spółdzielni)

Opis program 2/1:

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego powinno stać się jednym z ważnych elementów przeciwdziałania wzrostowi bezrobocia, odpływu młodzieży z gminy i przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości z wykorzystaniem lokalnych zasobów ludzkich w Gminie Tarnówka.

Program ma na celu rozwijanie budownictwa mieszkaniowego w Gminie Tarnówka w oparciu o umowę publiczno – prywatną, która będzie zawarta pomiędzy Urzędem Gminy w Tarnówce a lokalną Spółdzielnią Mieszkaniową lub TBS-em.

Gmina uwzględni w projektach zagospodarowania przestrzennego potrzeby budownictwa mieszkaniowego w formie małych spółdzielni, TBS-u i budownictwa indywidualnego oraz deklaruje wsparcie i systematyczne uzbrajanie terenów budowlanych

Na podstawie takiej umowy Gmina Tarnówka przekaże spółdzielni lub TBS-owi w wieczystą dzierżawę 5 ha ziemi i zobowiąże się do jej uzbrojenia.

Dodatkowo gmina zadeklaruje, że poręczy nisko oprocentowane kredyty (program I/3/3) dla ludzi, którzy w ramach spółdzielni lub TBS-u wybudują własne M i zobowiążą się mieszkać na tym terenie przez dłuższy czas.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy we współpracy z lokalną Spółdzielnią Mieszkaniową lub TBS-em. Program będzie koordynował Sekretarz Gminy Tarnówka

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 600.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu gminy oraz prywatnych inwestorów. Średnioroczne koszty realizacji programu szacuje się na poziomie 50.000 zł.

Należy dążyć również do pozyskania wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 - 31.12.2018/wariant optymistyczny/,**01.05.2007 – 31.12.2018/wariant realistyczny**/,01.05.2007 – 31.12.2018 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Miernikami realizacji programu będzie: liczba mieszkań w gminie, liczba udzielonych pożyczek mieszkaniowych, wielkość uzbrojonego terenu na realizację inwestycji mieszkaniowych, usprawnienie procedur decyzyjnych związanych z rozpoczęciem inwestycji budowlanych.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 2/1/1 - zbrojenie terenów pod budownictwo w Gminie Tarnówka i ujęcie tego zadania w wieloletnim planie inwestycyjnym.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.12.2018 r.**

Zadanie 2/1/2 - pomoc dla małych spółdzielni mieszkaniowym lub TBS-u poprzez rozwijanie infrastruktury wokół terenu mieszkaniowego.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.12.2018 r.**

Zadanie 2/1/3 - opracowanie wspólnie z wytypowanym wykonawcą regulaminu określającego warunki udzielania pożyczek mieszkaniowych.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.12.2007 r.**

Zadanie 2/1/4 - udzielanie pomoc w stworzeniu organizacyjnych podstaw funkcjonowania spółdzielni, TBS-u.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.12.2007 r.**

Zadanie 2/1/5 - udzielanie pomocy w pozyskaniu odpowiednich terenów inwestycyjnych.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 do 31.12.2018 r.**

Zadanie 2/1/6 - usprawnienie procedur decyzyjnych w UG związanych z rozpoczęciem inwestycji budowlanych.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 do 31.12.2018 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 2	Zahamowanie odpływu młodych ludzi z gminy
Program 2/2	Budowa pozytywnego wizerunku gminy w świadomości młodzieży

Opis program 2/2:

Program służy budowie pozytywnego wizerunku gminy w świadomości młodzieży. Sposób postrzegania Gminy Tarnówka oraz jej ocena kształtują pozytywny bądź negatywny stosunek mieszkańców, w tym młodzieży do gminy.

Pozytywne nastawienie do gminy może wpływać na poczucie satysfakcji z faktu zamieszkiwania w gminie, na poczucie przynależności do społeczności gminy, na tworzeniu się trwałych więzi pomiędzy członkami społeczności gminy.

Mieszkańcy, w tym również młodzież identyfikujący się z gminą, integrują się z jego społecznością, stają się bardziej aktywni w działaniach na rzecz gminy, są bardziej przedsiębiorczy, mogą uczestniczyć w procesie przekształcania gminy i kreować procesy innowacyjne w gminie.

Negatywne oceny gminy, które są wynikiem frustracji i poczucia obcości prowadzą do dezintegracji i inercji społecznej, jak również do odpływu młodzieży z gminy.

Praca nad wizerunkiem gminy powinna angażować różnych uczestników lokalnego życia publicznego, których łączy wspólna wizja, cele i dyskontowanie zbiorowej aktywności.

Koordinacja ich działań promocyjnych, rzutujących na wspólny wizerunek gminy, przyczyni się do wyrazistego odbioru wiarygodnego obrazu gminy przez środowisko zewnętrzne, ułatwi też poszukiwanie możliwości wspólnych przedsięwzięć samorządu lokalnego z komercyjnie działającymi firmami, by osiągnąć większe efekty i korzyści publiczne.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Sekretarz Urzędu Gminy

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 60.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu gminy Średnioroczne koszty realizacji programu szacuje się na poziomie 5.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 - 31.12.2018/wariant optymistyczny/, **01.05.2007 – 31.12.2018/wariant realistyczny/**, 01.05.2007 – 31.12.2018 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Miernikami realizacji programu będzie: wzrost liczby młodzieży zaangażowanej w życie publiczne gminy, zahamowanie odpływu młodzieży z gminy, wzrost możliwości promocji gminy w środowisku młodzieży poza gminą, poczucie dumy z bycia mieszkańcem gminy.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 2/2/1 - stworzenie systemu przekazywania informacji nt. działalności komórek organizacyjnych wewnątrz Urzędu Gminy.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.09.2007 r.**

Zadanie 2/2/2 - opracowanie katalogu usług świadczonych przez gminę (w formie drukowanej na stronach WWW)

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 - 31.03.2008 r.**

Zadanie 2/2/3 - usprawnienie kontaktów bezpośrednich władz gminy z mieszkańcami, w tym z młodzieżą

Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2008 - 30.09.2008 r.**

Zadanie 2/2/4 - usprawnienie współpracy gminy z mediami

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2008 - 31.12.2018 r**

Zadanie 2/2/5 - promocja gminy na zewnątrz oraz intensyfikacja współpracy władz gminy z organizacjami społecznymi, biznesowymi i młodzieżą.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2008 do 31.12.2018 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 2	Zahamowanie odpływu młodych ludzi z gminy
Program 2/3	Przygotowanie projektu stypendiów dla dzieci i młodzieży wiejskiej

Opis program 2/3:

Planowanie świadczenia usług w zakresie promocji przedsiębiorczości i informacji gospodarczej (program: I/4/4), które między innymi przyczynią się do ożywienia gospodarki lokalnej, nie może być traktowane jako jedyne rozwiązanie wielu problemów społecznych w Gminie Tarnówka.

Realizacja pomysłu utworzenia funduszu stypendialnego dla uzdolnionych dzieci i młodzieży spowoduje integrację lokalnego środowiska wokół szczytnego celu i co najważniejsze wpłynie na zahamowanie odpływu młodzieży z gminy.

Z pomocy funduszu będą mogli korzystać absolwenci szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich oraz wyższych, którzy spełnią określone w regulaminie funduszu warunki.

Ogólnie pomoc kierowana będzie do osób osiągających bardzo dobre wyniki w nauce, do uczestników olimpiad lub tych, którzy mają udokumentowane szczególne osiągnięcia w innych dziedzinach i znajdują się w trudnej sytuacji materialnej.

Pomoc będzie przyznawana przez Komisję Kwalifikacyjną wybraną przez Radę Funduszu, która będzie sprawować nadzór nad jego działalnością.

Po opracowaniu regulaminu funduszu i ustaleniu harmonogramu prac związanych z pozyskiwaniem środków finansowych na ten cel, będą one ciągle gromadzone i lokowane w banku, a na potrzeby edukacyjne wykorzystywane będą jedynie odsetki od nich.

Przewiduje się, że Rada Funduszu będzie co roku organizatorem lokalnego balu charytatywnego, z którego dochód przekazywany będzie w całości na stypendia.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Sekretarz Urzędu Gminy

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 50.000 zł. w okresie od 2007 do 2010 roku

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków różnych instytucji: publicznych i prywatnych. Średnioroczne koszty realizacji programu szacuje się na poziomie 12.500 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 do 30.06.2010./wariant optymistyczny/,**01.05.2007–30.06.2010/ wariant realistyczny/**, 01.05.2007 – 30.06.2010 /wariant pesymistyczny/ Przewiduje się również możliwość dalszej kontynuacji programu.

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Miernikami realizacji programu będzie: udzielenie wsparcia finansowego co najmniej 30 osobom (10 średnio w każdym roku szkolnym) ,wzrost liczby młodzieży zaangażowanej w życie publiczne gminy, zahamowanie odpływu młodzieży z gminy, wzrost możliwości promocji gminy w środowisku młodzieży poza gminą.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 2/3/1 - zorganizowanie spotkania założycielskiego ws. funduszu stypendialnego dla dzieci i młodzieży z Gminy Tarnówka, wybór Rady Funduszu i Komisji Kwalifikacyjnej.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 2/3/2 - opracowanie regulaminu funduszu, wzoru wniosków, ustalenie harmonogramu prac ws. pozyskiwania środków finansowych oraz uzyskanie deklaracji wpłat od instytucji publicznych oraz prywatnych

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 - 31.09.2007 r.**

Zadanie 2/3/3 - organizacja balów charytatywnych przez Radę Funduszu w celu pozyskania środków na stypendia.

Zadanie to będzie realizowane od **01.09.2006 - 30.06.2010 r.**

Zadanie 2/3/4 - udzielanie stypendiów w Gminie Tarnówka zgodnie z ustaleniami Komisji Kwalifikacyjnej i Rady Funduszu

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 - 30.06.2010 r**

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 3	Rozwój współpracy pomiędzy sektorem usług publicznych a biznesem
Program 3/1	Przygotowanie projektu „Alternatywnych form edukacji przedszkolnej gminie

Opis program 3/1:

Rozwój gospodarczy jest rezultatem wspólnych działań sektora publicznego i prywatnego.

Samorząd lokalny dysponuje wieloma narzędziami animowania i wspierania tego rozwoju, w tym usługami komunalnymi, infrastrukturą, finansami oraz działaniami marketingowymi.

Władze Gminy Tarnówka mogą współpracować i powinny wspierać sektor prywatny poprzez efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów i zarządzanie dochodami publicznymi.

Gmina Tarnówka w systemie oświaty uwzględnia funkcjonowanie przedszkola gminnego, szkoły podstawowej, gimnazjum oraz placówek niepublicznych tworzonych w celu poszerzenia oferty działalności oświatowej i konkurencyjności w tej dziedzinie

Celem niniejszego programu jest bardziej efektywne wykorzystanie środków publicznych, które są w dyspozycji władz gminy, poprzez stworzenie warunków dla kontraktowania usług opiekuńczych w zakresie oświaty (przedszkole gminne, oddziały w szkole podstawowej, przedszkola społeczne w Gminie Tarnówka).

Program ma za zadanie również wsparcie idei konkurencji, opieki przedszkolnej w gminie w celu wzrostu szans rozwojowych dzieci z terenu Gminy Tarnówka (program II/1 / 2).

Nowelizacja ustawy o systemie oświaty stworzyła możliwości tworzenia przedszkoli społecznych jako placówek niepublicznych i uzyskania określonych efektów z realizacji niniejszego programu.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Inspektor ds. oświatowych Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 700.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego „Rozwój Zasobów Ludzkich” – Projekt : Edukacja przedszkolna (wdrożenie pilotażu: Bezpieczny start) .

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 - 30.06.2009/wariant optymistyczny/, **01.05.2008 – 30.06.2010 /wariant realistyczny/**, 01.05.2009 – 30.06.2010 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Tworzenie przedszkoli społecznych w Gminie Tarnówka funkcjonujących jako placówki niepubliczne będzie sprzyjać podniesieniu standardów świadczonych usług i zaangażowaniu personelu w wykonywana prace, pełniejszej i bardziej różnorodnej oferty zajęć dla dzieci, która również będzie dostosowana do wymagań rodziców („ruchomy” czas pracy przedszkola i oddziałów).

Program służy również wyrównywaniu szans rozwojowych dzieci z Gminy Tarnówka.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 3/1/1 - ogłoszenie przetargu na świadczenie prywatnych usług oświatowych w przedszkolach społecznych w Gminie Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2008- 31.05.2008r.**

Zadanie 3/1/2 - opracowanie i podpisanie umów na świadczenie prywatnych usług oświatowych w przedszkolach społecznych w Gminie Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.06.2008- 30.06.2008r.**

Zadanie 3/1/3 - opracowanie systemu finansowania przedszkoli społecznych w Gminie Tarnówka oraz kalkulacji kosztów, przygotowanie programu „Bezpieczny start” wspierający opiekę przedszkolną gminną i społeczną w Gminie Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2008- 30.06.2010**

Zadanie 3/1/4 - realizacja programu „Bezpieczny start” w przedszkolach Gminy Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2008 - 30.06.2010 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 3	Rozwój współpracy pomiędzy sektorem usług publicznych a biznesem
Program 3/2	Zorganizowanie Gminnego Forum Organizacji Społecznych

Opis programu 3/2

Jednym z kluczowych elementów zwiększenia udziału mieszkańców w życiu społecznym jest budowanie i wzmacnianie współpracy między trzema sektorami: publicznym (samorządowym, rynkowym (instytucje komercyjne) oraz pozarządowymi (non-profit).

Istotą niniejszego programu jest nawiązanie i organizacja platformy współpracy między tymi sektorami w strukturze Gminnego Forum Organizacji Gminy Tarnówka.

Celem takiej współpracy jest m.in. uczestniczenie w określaniu i realizacji celów i priorytetów polityki lokalnej, lepsze zaspakajanie potrzeb mieszkańców gminy czy realizacja zadań społeczności lokalnej.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Sekretarz Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 2.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 - 31.12.2007/wariant optymistyczny/, **01.05.2007 – 31.12.2007/wariant realistyczny/**, 01.05.2008 – 31.12.2009 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Utworzenie w gminie Tarnówka –Gminnego Forum Organizacji Społecznych przyczyni się do podniesienia poziomu zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy gminy, do bardziej efektywnego uczestniczącego procesu decyzyjnego w procesie wydawania środków publicznych.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 3/2/1 - opracowanie porozumienia o współpracy między działającymi na terenie Gminy Tarnówka organizacjami.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 do 31.12.2007 r.**

Zadanie 3/2/2 - opracowanie zasad współpracy pomiędzy forum organizacji a władzami Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 do 31.12.2007 r.**

Zadanie 3/2/3 - opracowanie i podpisanie umowy w celu instytucjonalizacji zasad współpracy.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 do 31.12.2007 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	II. Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie
Cel generalny	Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji
Cel strategiczny 3	Rozwój współpracy pomiędzy sektorem usług publicznych a biznesem
Program 3/3	Pomoc w przygotowaniu projektu Poradni Planowania Kariery Zawodowej Uczniów

Opis programu 3/3

W sytuacji ogólnych trudności związanych ze znalezieniem pracy, uruchamianiem własnej działalności gospodarczej, konieczności ustawicznego kształcenia oraz dostosowania się do wymogów rynkowych, coraz większe znaczenie mają:

- badania przygotowania sześciolatków do edukacji szkolnej,
- badania uczniów i młodzieży pod kątem ich predyspozycji i zdolności
- komputeryzacja poradni i wyposażenie jej w programy do planowania kariery zawodowej
- materiały do planowania kariery zawodowej uczniów

Celem niniejszego programu jest utworzenie w Gminie Tarnówka, Gminnej Poradni Planowania Kariery Zawodowej Uczniów, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, która zapewni im dokonanie wyboru takich kierunków ich przyszłej aktywności zawodowej, aby były one najlepiej dopasowane do wymogów rynku i ich własnych predyspozycji i zdolności.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Inspektor ds. oświatowych Urzędu Gminy

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 250.000zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego „Rozwój Zasobów Ludzkich” – Projekt : Poradnia Planowania Kariery Zawodowej Uczniów (wdrożenie pilotażu: Przyszła Praca)

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 - 30.06.2009/wariant optymistyczny/, **01.05.2008 – 30.06.2010 /wariant realistyczny/,** 01.05.2009 – 30.06.2011/wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Dokonanie badań przygotowania sześciolatków do edukacji szkolnej, predyspozycji i zdolności uczniów i młodzieży Gminy Tarnówka pod kątem ich przyszłej kariery zawodowej.

Podniesienie standardów świadczonych usług edukacyjnych z uwzględnieniem wyników badań , przygotowanie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym dla niepełnosprawnych z trudnościami w nauce w celu wyrównania ich szans rozwojowych.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 3/3/1 - ogłoszenie przetargu na świadczenie prywatnych usług w Gminnej Poradni Planowania Kariery Zawodowej Uczniów Gminy Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2008 - 31.05.2008 r.**

Zadanie 3/3/2 - opracowanie i podpisanie umowy na świadczenie prywatnych usług w Gminnej Poradni Planowania Kariery Zawodowej Uczniów Gminy Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.06.2008 - 30.06.2008 r.**

Zadanie 3/3/3 - opracowanie systemu finansowania Gminnej Poradni Planowania Kariery Zawodowej Uczniów gminy Tarnówka i kalkulacji kosztów, przygotowanie programu „Przyszła praca” wspierający rozwój uczniów i młodzieży w Gminie Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2008 - 30.06.2010r.**

Zadanie 3/3/4 - realizacja programu „Przyszła praca” w gminie Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2008 - 30.06.2010 r.**

III
ZASADNICZY OBSZAR PROBLEMOWY
WZROST JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW
GMINY
PROGRAMY OPERACYJNE

STRATEGIA
ROZWOJU GMINY TARNÓWKA
NA LATA 2006 -2018

ZESPÓŁ PROGRAMOWY DS. STRATEGII
INFRASTRUKTURY I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Buryń Wojciech – Przewodniczący Zespołu

Muszyński Marian

Bednarek Henryk

Kowalik Zbigniew

ZESPÓŁ PROGRAMOW DS. STRATEGII
ROZWOJU ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

Górka Irena – Przewodnicząca Zespołu

Malicka Alicja

Jędryka Krystyna

Urbański Andrzej

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel szczegółowy 1	Realizacja inwestycji publicznych w gminie
Program 1/1	Budowa oczyszczalni oraz rozbudowa sieci sanitarnej w gminie

Opis programu 1/1

W Gminie Tarnówka wg. stanu z roku 2005 funkcjonują dwie nowoczesne oczyszczalnie ścieków mechaniczno-biologiczne w miejscowości Bartoszkowo „OSA” ($Q=100 \text{ m}^3/\text{d}$) oraz Tarnówka „LEMMA” ($Q = 180 \text{ m}^3/\text{d}$). Ogólna ilość $37,7 \text{ dam}^3$ odprowadzanych ścieków w roku 2005 zabezpiecza w 59,9% wykorzystanie przepustowości oczyszczalni. Poważnym problemem w gospodarce wodno ściekowej gminy jest sieć kanalizacji sanitarnej, której długość wynosi 14,8 km, a liczba przyłączy 454. W kolejnych latach zakłada się dociążenie oczyszczalni poprzez rozbudowę kanalizacji sanitarnej i podłączenie do sieci pozostałych posesji (wschodniej części gminy) lub rozwiązanie tego problemu poprzez dowóz ścieków wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni. Uwzględnia się również wybudowanie kolejnych oczyszczalni w miejscowości Sokolna oraz Płytnica, Plecemin i Ptusza (zachodnia część Gminy Tarnówka za rzeką Gwdą) z uwzględnieniem najbardziej optymalnego rozwiązania.

Celem niniejszego programu jest pełne zabezpieczenie potrzeb w tym zakresie w Gminie Tarnówka na podstawie opracowanego programu gospodarki wodno ściekowej na lata 2004-2015 oraz ograniczenie w perspektywie wieloletniej do minimum uciążliwości, jaką stanowią dla środowiska nieczyszczone ścieki bytowe odprowadzane do dołów gnilnych lub w sposób niekontrolowany do okolicznych cieków wodnych.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 16.800.000 zł.do roku 2013

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu gminy, kredytów bankowych, dotacji celowych z Narodowego Funduszy Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu, środków z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, wybranego inwestora (przetarg na wykonanie i zarządzanie), mieszkańców oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z programu Regionalnego Programu Operacyjnego).

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.06.2006 do 31.12.2013/wariant optymistyczny/,
01.07.2006 – 31.12.2013/wariant realistyczny/, 01.06.2006 – 31.12.2013 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia mieszkańców gminy Tarnówka oraz stanu jakości środowiska przyrodniczego w gminie.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 1/1/1 - aktualizacja koncepcji budowy oczyszczalni ścieków (część zachodnia gminy) oraz rozbudowy sieci sanitarnej w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2006 - 30.09.2006 r.**

Zadanie 1/1/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora na budowę oczyszczalni ścieków (część zachodnia gminy) oraz rozbudowę sieci sanitarnej w Gminie Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2006 do 31.12.2006 r.**

Zadanie 1/1/3 - opracowanie programu budowy oczyszczalni ścieków (część zachodnia gminy) oraz rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Tarnówka oraz podpisanie umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.01.2007 - 31.03.2007 r.**

Zadanie 1/1/4 - realizacja inwestycji zgodnie z programem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2007 - 31.12.2013 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 1	Realizacja inwestycji publicznych w gminie
Program 1/2	Budowa sieci gazowej w gminie

Opis programu 1/2

W Gminie Tarnówka brak jest aktualnie sieci gazowej, natomiast w Powiecie Złotowskim, a szczególnie w sąsiednich gminach (Krajenka, Jastrowie, Złotów) jest ona sukcesywnie rozbudowywana.

Przez teren gminy przebiega linia gazociągu wysokiego ciśnienia Śmiardowo – Szczecinek oraz gazociąg w okolicy m. Annopole i zasilający stację redukcyjno – pomiarową I stopnia m. Złotów.

Istnieją więc możliwości podłączenia się i zabezpieczenia potrzeb mieszkańców Gminy Tarnówka w tym zakresie, tym bardziej że linia gazociągu wysokiego ciśnienia w okolicy m. Annopol przebiega w bliskiej odległości od m. Bartoszkowo.

Celem niniejszego programu jest budowa sieci gazowej ze stacjami redukcyjnymi ciśnienia gazu, która zabezpieczy potrzeby w 30% w Gminie Tarnówka do roku 2013.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 5.600.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu gminy, kredytów bankowych, dotacji celowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu, środków z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, wybranego inwestora (przetarg na wykonanie i zarządzanie), mieszkańców oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego).

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 10.01.2007 - 31.12.2013/wariant optymistyczny/, **10.01.2007 – 31.12.2013 /wariant realistyczny/, 10.01.2007 – 31.12.2013 /wariant pesymistyczny/**

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia mieszkańców gminy Tarnówka oraz stanu jakości środowiska przyrodniczego w gminie.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 1/2/1 - opracowanie koncepcji budowy sieci gazowej w Gminie Tarnówka.
Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 1/2/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora na wykonanie i zarządzanie siecią gazową w Gminie Tarnówka
Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 - 31.03.2008 r.**

Zadanie 1/2/3 - opracowanie programu budowy sieci gazowej w Gminie Tarnówka oraz podpisanie umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.
Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2008 - 30.09.2008 r.**

Zadanie 1/2/4 - realizacja inwestycji zgodnie z programem.
Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2009 - 31.12.2013r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 1	Realizacja inwestycji publicznych w gminie
Program 1/3	Budowa i remonty sieci dróg w gminie

Opis programu 1/3

Istniejąca w gminie Tarnówka sieć dróg gminnych (17,924 km.), które w większości poza małymi wyjątkami są drogami gruntowymi, nie spełniającymi wymagań użytkowników, wymaga przebudowy, modernizacji oraz budowy.

Celem niniejszego programu jest 100% zabezpieczenie potrzeb w tym zakresie w Gminie Tarnówka. do roku 2013.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 3.600.000 zł do roku 2018, w tym 2.800.000 zł do roku 2013.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, kredytów bankowych, dotacji celowych, lub pożyczek z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu, środków z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, wybranego wykonawcy (przetarg na wykonanie), mieszkańców oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu operacyjnego).

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 10.01.2007 do 31.12.2018/wariant optymistyczny/, **10.01.2007 – 31.12.2018 /wariant realistyczny/,** 10.01.2007 – 31.12.2018 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia mieszkańców Gminy Tarnówka, stanu bezpieczeństwa oraz stanu jakości środowiska przyrodniczego w gminie.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 1/3/1 - opracowanie koncepcji rozwoju sieci dróg w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2007 - 31.03.2007 r.**

Zadanie 1/3/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia wykonawcy na wykonanie i modernizację sieci dróg w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 1/3/3 - opracowanie programu budowy i modernizacji sieci dróg w gminie Tarnówka oraz podpisanie umowy z wytypowanym (w przetargu) wykonawcą.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 1/3/4 - realizacja inwestycji zgodnie z programem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2008 - 31.12.2018 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 1	Realizacja inwestycji publicznych w gminie
Program 1/4	Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczej oraz termomodernizacja budynków publicznych w gminie

Opis programu 1/4

Brak jest w Gminie Tarnówka sieci ciepłowniczej, która spełniałaby standardy UE, a stan istniejących kotłowni w większości węglowych przyczynia się do zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego i powietrza.

Istnieje więc pilna konieczność modernizacji i budowy nowych kotłowni, szczególnie takich, które wykorzystywałyby alternatywne surowce energetyczne, w tym lokalne w gminie. Ważną sprawą jest również termomodernizacja budynków publicznych w gminie

Celem niniejszego programu jest 30% zabezpieczenie potrzeb w tym zakresie w Gminie Tarnówka.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 3.300.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, kredytów bankowych, dotacji celowych lub pożyczek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu, środków z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, wybranego inwestora (przetarg na wykonanie i zarządzanie siecią), mieszkańców oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, między innymi z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego)

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 10.01.2008 - 31.12.2018 /wariant optymistyczny/, **10.01.2008 – 31.12.2018 /wariant realistyczny/, 10.01.2008 – 31.12.2018 /wariant pesymistyczny/**

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia mieszkańców Gminy Tarnówka oraz stanu jakości środowiska przyrodniczego w gminie.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 1/4/1 - opracowanie koncepcji rozwoju sieci ciepłowniczej oraz termomodernizacji budynków publicznych w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 - 30.09.2008 r.**

Zadanie 1/4/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora na zarządzanie, wykonanie i modernizację sieci ciepłowniczej oraz termomodernizacji budynków publicznych w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2008 - 31.03.2009 r.**

Zadanie 1/4/3 - opracowanie programu budowy i modernizacji sieci ciepłowniczej oraz termomodernizacji budynków publicznych gminie Tarnówka oraz podpisanie umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2009 - 31.12.2009 r.**

Zadanie 1/4/4 - realizacja inwestycji zgodnie z programem.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2010 - 31.12.2018 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 1	Realizacja inwestycji publicznych w gminie
Program 1/5	Uzupełnienie oświetlenia oraz rozbudowa systemu energetycznego w gminie

Opis programu 1/5

Istniejący w Gminie Tarnówka system oświetlenia jest nowoczesny: energooszczędny – wymaga jednak uzupełnienia, natomiast system energetyczny nie jest adekwatny do potrzeb, stąd konieczność jego rozbudowy i modernizacji, zwłaszcza że musi on być dostosowany do planowanego lokalnego, dynamicznego rozwoju gminy.

W związku z tym w Gminie Tarnówka powinien być opracowany Strategiczny Program Energetyczny, w którym ocenione byłyby aktualne i przyszłe zużycie energii elektrycznej, ciepłej, mocy stacji transformatorowych, kotłowni, elektrowni wodnych, energii słonecznej, energii wiatru, możliwości retencji wodnej na rzece Gwda z bilansem korzyści i strat, zasobów surowców energetycznych (węgiel, gaz, olej opałowy, słoma, brykiety wierzbowe, itp., a zwłaszcza ekonomika ich zastosowania).

Celem niniejszego programu jest pełne zabezpieczenie potrzeb w tym zakresie w Gminie Tarnówka.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 350.000 zł. do roku 2013, w tym 240.000 zł do roku 2010.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, kredytów bankowych, dotacji celowych oraz pożyczek z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie, z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu, środków z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego. W finansowaniu programu powinien również uczestniczyć wybrany inwestor (przetarg na wykonanie i zarządzanie siecią) oraz mieszkańcy.

Należy dążyć do pozyskania wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego).

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.03.2007 - 31.12.2013/wariant optymistyczny/, **01.03.2007 – 31.12.2013 / wariant realistyczny/, 01.03.2007 – 31.12.2013 /wariant pesymistyczny/**

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia i bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Tarnówka. Program przyczyni się również do realizacji planowanego rozwoju i osiągnięcia oszczędności budżetowych.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 1/5/1 - opracowanie koncepcji uzupełnienia systemu oświetlenia oraz rozbudowy systemu energetycznego w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 1/5/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora na wykonanie uzupełnienia systemu oświetlenia oraz rozbudowy systemu energetycznego w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 1/5/3 - opracowanie programu uzupełnienia systemu oświetlenia oraz rozbudowy systemu energetycznego w Gminie Tarnówka ,podpisanie umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 - 31.12.2007 r.**

Zadanie 1/5/4 - realizacja inwestycji zgodnie z programem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.12.2013 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 1	Realizacja inwestycji publicznych w gminie
Program 1/6	Wdrożenie segregacji odpadów w gminie

Opis programu 1/6

W Gminie Tarnówka nie ma składowiska odpadów, ponieważ wyłączono je z eksploatacji i poddano rekultywacji.

Na terenie powiatu Złotowskiego odpady składowane są w miejscowości Międzybłocie k/Złotowa.

Z terenu Gminy Tarnówka odpady wywożone są na składowisko w miejscowości Krajenka.

W gminie istnieje problem dzikich wysypisk, tym bardziej że nie funkcjonuje jeszcze dostatecznie sprawny system segregacji odpadów, stąd konieczność jego wdrożenia łącznie z systemem zarządzania środowiskiem.

Celem niniejszego programu jest pełne zabezpieczenie potrzeb w tym zakresie w Gminie Tarnówka.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 180.000 zł. do roku 2015, w tym 108.000 zł do roku 2010

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, kredytów bankowych, dotacji celowych oraz pożyczek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie, z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu, środków z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, wybranego inwestora (przetarg na wdrożenie i zarządzanie), mieszkańców oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego)

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.03.2007 - 31.12.2015 /wariant optymistyczny/, **01.03.2007 – 31.12.2015 /wariant realistyczny/**, 01.03.2007 – 31.12.2015 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia mieszkańców gminy Tarnówka, likwidacji dzikich wysypisk oraz poprawy stanu środowiska przyrodniczego w gminie.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 1/6/1 - opracowanie koncepcji systemu segregacji odpadów w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 - 31.05.2007 r.**

Zadanie 1/6/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora w zakresie zarządzania i wdrożenia systemu segregacji odpadów w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.06.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 1/6/3 - opracowanie programu segregacji odpadów w Gminie Tarnówka oraz podpisanie umowy z wytypowanym (w przetargu) investorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 - 31.12.2007 r.**

Zadanie 1/6/4 - realizacja inwestycji zgodnie z projektem oraz programem.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 - 31.12.2015r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 1	Realizacja inwestycji publicznych w gminie
Program 1/7	Budowa obiektów dla potrzeb społeczności lokalnej, w tym dla osób niepełnosprawnych w gminie

Opis programu 1/7:

W Gminie Tarnówka w poszczególnych sołectwach brak jest szeregu obiektów, które między innymi związane są z szeroko pojętą kulturą również kulturą fizyczną i sportem, w tym dla osób niepełnosprawnych.

Istnieje więc konieczność ich budowy, aby zapewnić mieszkańcom gminy lepsze możliwości rozwoju i wykorzystania wolnego czasu.

Należy zwrócić szczególną uwagę, że w Unii Europejskiej kładzie się ogromny nacisk na rozwój aktywnych form wypoczynku i przeznacza się na ten cel dość duże środki.

Celem niniejszego programu jest 50% zabezpieczenie potrzeb w tym zakresie w Gminie Tarnówka.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 120.000 zł, w tym 72.000 zł w okresie 2007 – 2013 oraz 48.000 zł. w okresie 2014 – 2018.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków gminy (30.000 zł) oraz funduszy pomocowych Unii Europejskiej – 90.000 zł (Regionalny Program Operacyjny)

Data rozpoczęcia /zakończenia/ realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 10.01.2007 – 31.12.2018 /wariant optymistyczny/, 10.01.2007 – 31.12.2018 /wariant realistyczny/, 10.01.2009 – 31.12.2018 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia oraz stanu zdrowia mieszkańców Gminy Tarnówka.

Zadania do zrealizowania w programie:

Zadanie 1/7/1 - opracowanie koncepcji budowy obiektów dla potrzeb społeczności gminy

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2007 – 30.06.2008 r.**

Zadanie 1/7/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora na budowę obiektów dla potrzeb społeczności gminy

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 – 30.09.2007 r.**

Zadanie 1/7/3 - opracowanie programu budowy obiektów dla potrzeb społeczności gminy oraz podpisanie umowy z wytypowanym(w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 – 31.12.2007 r.**

Zadanie 1/7/4 - realizacja inwestycji zgodnie z programem

Zadanie to będzie zrealizowane od **10.01.2008 – 31.12.2018 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 2	Zwiększenie oferty kulturalnej gminy
Program 2/1	Pomoc w wdrożeniu menedżerskiego systemu zarządzania kulturą w gminie

Opis programu 2/1:

Celem niniejszego programu jest zapewnienie mieszkańcom Gminy Tarnówka możliwości czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, lepszych warunków wykorzystania wolnego czasu, wypoczynku i rozwoju zainteresowań, a tym samym większego zadowolenia społecznego i integracji mieszkańców gminy.

Ważnym elementem aktywizacji kulturalnej w Gminie Tarnówka jest modernizacja GOK w Tarnówce oraz opracowanie i wdrożenie programu zarządzania kulturą, w tym jej finansowania z różnych źródeł wewnętrznych i zewnętrznych.

Niniejszy program jest ściśle powiązany z programem III/1/7.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego UG Tarnówka.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 350.000 zł. do roku 2013.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, kredytów bankowych, dotacji celowych oraz pożyczek z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, wybranego inwestora (przetarg na wdrożenie i zarządzanie), mieszkańców oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego)

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2008 - 31.12.2012 r./wariant optymistyczny/, **01.05.2007 – 31.12.2013 /wariant realistyczny/**, 01.05.2009 – 31.12.2014 r./wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia mieszkańców gminy Tarnówka, rozwoju zainteresowań, lepszego wypoczynku i rekreacji oraz zwiększenia oferty kulturalnej.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 2/1/1 - dokonanie analizy potrzeb kulturalnych mieszkańców poszczególnych sołectw w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 - 30.05.2007 r.**

Zadanie 2/1/2 - ogłoszenie konkursu w celu wyłonienia autora opracowania koncepcji systemu zarządzania kulturą w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.06.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 2/1/3 - opracowanie koncepcji systemu zarządzania kulturą w Gminie Tarnówka łącznie z podpisaniem umowy z wytypowanym autorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 2/1/4 - wdrożenie menedżerskiego systemu zarządzania kulturą w Gminie Tarnówka poprzez zatrudnienie instruktorów (umowy zlecenia) według rozpoznanych potrzeb.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 - 31.12.2013 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 2	Zwiększenie oferty kulturalnej gminy
Program 2/2	Wdrożenie zintegrowanego systemu obsługi biblioteki i jej filii w sołectwach gminy

Opis programu 2/2:

W Gminie Tarnówka brak jest zintegrowanego systemu obsługi biblioteki i punktów bibliotecznych (szkolnych, publicznych), stąd konieczność jego wdrożenia.

Celem niniejszego programu jest zapewnienie mieszkańcom Gminy Tarnówka lepszych warunków do korzystania z książek w czytelnich oraz dostępu do organizowanych imprez kulturalnych.

Realizacja programu przyczyni się również do racjonalizacji zakupów książek adekwatnie do potrzeb mieszkańców oraz do lepszego wykorzystania istniejących zasobów bibliotecznych.

Program także zapewni lepsze warunki wykorzystania wolnego czasu, wypoczynku i rozwoju zainteresowań, a tym samym większy zadowolenia społeczne i integracje mieszkańców gminy.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Dyrektorzy szkół, GOK-u w Tarnówce we współpracy z Kierownikiem referatu komunalnego Urzędu Gminy.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 100.000 zł., w tym 30.000 zł. w 2007 roku na komputeryzację biblioteki w Tarnówce.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, dotacji celowych z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, wybranego inwestora (przetarg na wdrożenie), mieszkańców oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego).

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 - 31.12.2009 /wariant optymistyczny/, 01.05.2007 – 31.12.2011 /wariant realistyczny/, 01.05.2008 – 31.12.2012 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia mieszkańców Gminy Tarnówka, rozwoju zainteresowań, lepszego wypoczynku i rekreacji, zwiększenia oferty kulturalnej.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 2/2/1 - opracowanie koncepcji zintegrowanego systemu obsługi biblioteki i punktów bibliotecznych w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.05.2007 r.**

Zadanie 2/2/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora dla wdrożenia zintegrowanego systemu obsługi biblioteki i punktów bibliotecznych w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.06.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 2/2/3 - opracowanie projektu zintegrowanego systemu obsługi biblioteki i punktów bibliotecznych w Gminie Tarnówka łącznie z podpisaniem umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 2/2/4 - realizacja inwestycji zgodnie z projektem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007- 31.12.2011 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 2	Zwiększenie oferty kulturalnej gminy
Program 2/3	Opracowanie projektu zachowania gminnego dziedzictwa kulturowego

Opis programu 2/3:

Celem niniejszego programu jest zachowanie gminnego dziedzictwa kulturowego poprzez restytucję istniejących w gminie obiektów, które mają określoną wartość kulturową i turystyczną.

Realizacja programu przyczyni się do zahamowania procesu niszczenia zabytkowych obiektów Gminy Tarnówka, które mogą stać się atrakcjami turystycznymi, a także miejscem pracy dla mieszkańców.

Zapewni ona także mieszkańcom Gminy Tarnówka możliwość czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, lepsze warunki wykorzystania wolnego czasu, wypoczynku i rozwoju zainteresowań, a tym samym zwiększy zadowolenie społeczne i integrację mieszkańców gminy.

Ważnym elementem aktywizacji kulturalnej w Gminie Tarnówka jest opracowanie i wdrożenie programu zarządzania kulturą, w tym jej finansowania z różnych źródeł wewnętrznych i zewnętrznych.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Inspektor ds. oświatowych Urzędu Gminy oraz Kierownik GOK-u w Tarnówce.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 600.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu gminy, dotacji celowych z Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, wybranego inwestora (przetarg na wdrożenie i zarządzanie), mieszkańców oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej, a szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego.

Data rozpoczęcia / zakończenia/ realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.03.2007 - 31.12.2010/wariant optymistyczny/, **01.03.2007 – 31.12.2011 /wariant realistyczny/,** 01.03.2009 – 31.12.2013 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy standardu życia mieszkańców Gminy Tarnówka, rozwoju zainteresowań, lepszego wypoczynku i rekreacji oraz zwiększenia oferty kulturalnej.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 2/3/1- dokonanie inwentaryzacji obiektów zaliczanych do gminnego dziedzictwa kulturowego w poszczególnych sołectwach Gminy Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 - 30.04.2007 r.**

Zadanie 2/3/2 - opracowanie koncepcji restytucji obiektów gminnego dziedzictwa kulturowego Gminy Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 2/3/3 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora dla realizacji odtworzenia obiektów gminnego dziedzictwa kulturowego Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 2/3/4 - opracowanie projektu odtworzenia obiektów gminnego dziedzictwa kulturowego Gminy Tarnówka łącznie z podpisaniem umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2007 - 31.12.2007 r.**

Zadanie 2/3/5 - realizacja inwestycji zgodnie z projektem.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008- 31.12.2011 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 3	Zwiększenie oferty w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa.
Program 3/1	Pomoc w zwiększeniu jakości i dostępności usług zdrowotnych w gminie.

Opis programu 3/1:

W Gminie Tarnówka nie funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej jako instytucja publiczna. Jest jedynie gabinet lekarza rodzinnego. Opiekę lekarską na poziomie specjalistycznym zapewnia głównie Szpital Powiatowy w Złotowie, który liczy 280 łóżek i dysponuje trzema karetkami pogotowia (ratunkową, wypadkową i transportową), które obsługują teren całego powiatu, w tym Gminę Tarnówka.

W zakresie opieki społecznej w gminie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnówce w obiekcie, który nie jest dostosowany do obowiązujących standardów zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej.

Celem niniejszego programu jest zapewnienie mieszkańcom Gminy Tarnówka lepszych warunków do korzystania z obiektu GOPS-u, który będzie dostosowany do wymaganych standardów zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej.

Realizacja programu ma zapewnić również poprawę jakości i dostępności usług zdrowotnych w gminie, w tym również poprzez stworzenie punktu rehabilitacji w oparciu o szczegółową analizę potrzeb mieszkańców poszczególnych sołectw Gminy Tarnówka.

Program zapewni także większe zadowolenie społeczne ze świadczonych usług zdrowotnych i związanych z opieką społeczną w Gminie Tarnówka.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy we współpracy z Lekarzem rodzinnym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 150.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, dotacji celowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego programu Operacyjnego).

Data rozpoczęcia / zakończenia/ realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.06.2006 do 31.10.2008 /wariant optymistyczny/, **01.06.2006 – 31.10.2008** /wariant realistyczny/, 01.06.2006 – 31.10.2008 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do dostosowania budynku GOPS-u w Tarnówce do obowiązujących standardów zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej oraz poprawy jakości usług zdrowotnych w Gminie Tarnówka.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 3/1/1 - opracowanie koncepcji modernizacji budynku GOPS-u w Tarnówce w zakresie jego dostosowania do standardów zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej. Dokonanie analizy potrzeb w zakresie usług zdrowotnych mieszkańców poszczególnych sołectw Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.06.2006 - 30.09.2006 r.**

Zadanie 3/1/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora na realizację modernizacji budynku GOPS-u w Tarnówce zgodnie z opracowaną koncepcją.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2006 - 31.10.2006 r.**

Zadanie 3/1/3 - opracowanie projektu modernizacji budynku GOPS-u w Tarnówce zgodnie z koncepcją łącznie z podpisaniem umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.11.2006 - 30.03.2007 r.**

Zadanie 3/1/4 - realizacja inwestycji zgodnie z projektem oraz poprawy jakości i dostępności usług zdrowotnych i opieki społecznej w gminie w oparciu o wyniki szczegółowej analizy potrzeb mieszkańców w tym zakresie z poszczególnych sołectw Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2007 - 30.10.2008 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 3	Zwiększenie oferty w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa.
Program 3/2	Pomoc w zwiększeniu oferty w zakresie opieki społecznej i kryzysowej w gminie.

Opis programu 3/2:

Wśród problemów, z którymi najczęściej borykają się mieszkańcy Gminy Tarnówka, jak również całego powiatu Złotowskiego dominują: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm i bezdomność.

Dużą grupę wymagającą pomocy społecznej stanowią osoby niepełnosprawne, których liczba wg NSPL 2002 (spisu powszechnego) w powiecie Złotowskim wyniosła 10.752 osoby, tj. 15,7% ogółu ludności. Nie mała część tego problemu dotyczy również Gminy Tarnówka.

W Gminie Tarnówka brak jest domu dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych, samotnych i starszych. Brak jest również placówek socjalnych: noclegowni oraz jadłodajni, stąd konieczność ich budowy. Podobny problem dotyczy kilku sąsiednich gmin, stąd wskazane jest rozważenie koncepcji budowy takiego obiektu wspólnymi siłami gmin, które byłyby zainteresowane takim rozwiązaniem.

Celem niniejszego programu jest zapewnienie mieszkańcom Gminy Tarnówka lepszych warunków do korzystania z pomocy społecznej oraz lepszych możliwości dla działań w sytuacjach kryzysowych.

Realizacja programu ma zapewnić również poprawę jakości i dostępności usług społecznych w gminie oraz w Powiecie Złotowskim w oparciu o szczegółową analizę w tym zakresie potrzeb mieszkańców poszczególnych sołectw Gminy Tarnówka oraz sąsiednich gmin.

Program zapewni także większe zadowolenie społeczne ze świadczonych usług społecznych w Gminie Tarnówka oraz w gminach sąsiednich w przypadku ich udziału w rozwiązaniu istniejącego na tym terenie problemu.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnówce.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 1.500.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, dotacji celowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego).

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.03.2008 do 31.12.2010 /wariant optymistyczny/,
01.03.2009 – 31.12.2011 /wariant realistyczny/, 01.03.2010 – 31.12.2012 /wariant pesymistyczny/.

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy jakości usług w zakresie pomocy społecznej w Gminie Tarnówka oraz gminach sąsiednich, racjonalizacji kosztów świadczonych usług, zapewnienia schronienia osobom wymagającym pomocy społecznej.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 3/2/1 - opracowanie koncepcji budowy domu dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych, samotnych i starszych oraz placówek socjalnych: noclegowni oraz jadłodajni w Gminie Tarnówka.

Dokonanie analizy potrzeb w zakresie usług dotyczących pomocy społecznej mieszkańców poszczególnych sołectw Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2009 - 30.06.2009 r.**

Zadanie 3/2/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora na realizację budowy w/w obiektu w Tarnówce zgodnie z opracowaną koncepcją.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2009 - 30.09.2009 r.**

Zadanie 3/2/3 - opracowanie projektu budowy domu dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych, samotnych i starszych oraz placówek socjalnych: noclegowni oraz jadłodajni w Tarnówce zgodnie z koncepcją łącznie z podpisaniem umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie realizowane od **01.10.2009 -31.12.2009r.**

Zadanie 3/2/4 - realizacja inwestycji zgodnie z projektem oraz poprawa jakości i dostępności usług w zakresie pomocy społecznej w gminie w oparciu o wyniki szczegółowej analizy potrzeb mieszkańców w tym zakresie z poszczególnych sołectw Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2010 - 31.12.2011 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 3	Zwiększenie oferty w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa.
Program 3/3	Pomoc w opracowaniu zintegrowanego systemu bezpieczeństwa w gminie

Opis programu 3/3:

W Gminie Tarnówka brak jest zintegrowanego systemu bezpieczeństwa, stąd konieczność jego wdrożenia.

Celem niniejszego programu jest zapewnienie mieszkańcom Gminy Tarnówka zintegrowanego bezpieczeństwa w zakresie porządku publicznego, pożarowego, zagrożenia weterynaryjnego, sanitarno – epidemiologicznego oraz budowlanego.

Realizacja programu przyczyni się również do opracowania koncepcji zintegrowanego systemu bezpieczeństwa w oparciu o szczegółową diagnozę stanu potrzeb w tym zakresie oraz dla lepszego wykorzystania istniejących zasobów.

Program także zapewni większe zadowolenie społeczne i przyczyni się do integracji mieszkańców gminy i wzrostu świadomości społecznej.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy we współpracy z następującymi instytucjami w poszczególnych tematach:

- porządku publicznego z Komendą Powiatową Policji w Złotowie oraz Komisariatem Policji w Krajence, który obsługuje Gminę Tarnówka
- porządku pożarowego z Komendą Powiatowej Straży Pożarnej w Złotowie oraz Ochotniczą Strażą Pożarną w Tarnówce i Osówce,
- zagrożenia weterynaryjnego z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Złotowie,
- zagrożenia sanitarno-epidemiologicznego z Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Złotowie,
- zagrożenia budowlanego z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Złotowie.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 350.000 zł. do roku 2013.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, dotacji celowych z Funduszu Prewencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego programu Operacyjnego)

Data rozpoczęcia / zakończenia/realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 10.01.2007 - 31.12.2010/wariant optymistyczny/, **10.01.2007 – 31.12.2013 /wariant realistyczny/**, 10.01.2008 – 31.12.2013 /wariant pesymistyczny/.

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu przyczyni się do poprawy stanu bezpieczeństwa w Gminie Tarnówka, szczególnie do poprawy porządku publicznego i pożarowego oraz do obniżenia poziomu występujących zagrożeń.

Program przyczyni się również do racjonalizacji kosztów świadczonych usług w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w gminie.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 3/3/1 - dokonanie analizy potrzeb w zakresie zapewnienia porządku i przeciwdziałania występującym zagrożeniom w poszczególnych sołectwach Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2007 - 31.03.2007 r.**

Zadanie 3/3/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu opracowania programu zintegrowanego systemu bezpieczeństwa w Gminie Tarnówka
Zadanie to będzie realizowane od **01.04.2007 - 30.04.2007 r.**

Zadanie 3/3/3 - opracowanie projektu zintegrowanego systemu bezpieczeństwa w Gminie Tarnówka łącznie z podpisaniem umowy z wytypowanym (w przetargu) wykonawcą.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 3/3/4 - realizacja projektu, poprawa stanu porządku oraz obniżenie poziomu zagrożeń w gminie w oparciu o wyniki szczegółowej analizy potrzeb w zakresie bezpieczeństwa w poszczególnych sołectwach Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 - 31.12.2013.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel Strategiczny 3	Zwiększenie oferty w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa.
Program 3/4	Opracowanie programu polityki prorodzinnej w gminie

Opis programu 3/4

Polityka prorodzinna ma na celu zapewnienie trwania i rozwoju rodziny oraz należnych jej praw, w tym prawa do samodzielności ekonomicznej oraz decydowania o wychowaniu dzieci.

Dlatego też polityka prorodzinna i skuteczna polityka socjalna powinna rozwijać się w stosunku do rodzin dysfunkcyjnych i znajdujących się w trudnej sytuacji – powinna ona mieć charakter interwencyjny i uzupełniający.

Realizacja niniejszego programu w Gminie Tarnówka ma zapewnić osiągnięcie w dłuższej perspektywie czasu następujących celów:

- pomoc rodzinom w uzyskaniu samodzielności finansowej
- poprawę warunków mieszkaniowych ludności gminy
- przygotowanie dzieci i młodzieży do pełnienia funkcji rodzinnych i społecznych
- zahamowanie istniejących negatywnych tendencji związanych z sytuacją demograficzną gminy.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Sekretarz Urzędu Gminy przy współpracy ze Starostwem Powiatowym w Złotowie.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 240.000 zł

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu gminy, dotacji celowych ze Starostwa Powiatowego w Złotowie oraz z pozyskanego wsparcia z organizacji zewnętrznych, także z programów Unii Europejskiej – Regionalnego Programu Operacyjnego

Data rozpoczęcia /zakończenia/ realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 10.01.2007 – 31.12.2011 /wariant optymistyczny/, **10.01.2008 – 31.12.2013** /wariant realistyczny/, 10.01.2009 – 31.12.2014 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Realizacja programu w Gminie Tarnówka przyczyni się do:

- zmiany postaw prokreacyjnych w kierunku zwiększenia dzietności rodzin w gminie

- zahamowania spadku liczby zawieranych małżeństw
- wdrożenia skutecznego systemu wspierania budownictwa mieszkaniowego w gminie
- poprawy warunków życia i pracy mieszkańców wsi, w tym sytuacji dochodowej
- wprowadzenia nowych rozwiązań dotyczących finansowania edukacji i szkolnictwa
- wspierania rodziców w wychowaniu dzieci i młodzieży
- zmiany systemu pomocy społecznej w celu zwiększenia skuteczności jej działania

Zadania do zrealizowania w programie:

Zadanie 3/4/1 - dokonanie analizy potrzeb w zakresie polityki prorodzinnej w poszczególnych sołectwach Gminy Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2008 – 30.05.2008 r**

Zadanie 3/4/2 - opracowanie programu polityki prorodzinnej w Gminie Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **01.06.2008 – 31.12.2008 r.**

Zadanie 3/4/3 - realizacja programu w poszczególnych sołectwach Gminy Tarnówka

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2009 – 31.12.2013 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 4	Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki lokalnej, sportu i rekreacji.
Program 4/1	Budowa placów zabaw, ścieżek rowerowych oraz dla turystyki konnej

Opis programu 4/1

Rozwój infrastruktury turystycznej jest istotnym elementem tworzenia warunków dla wypoczynku i rekreacji mieszkańców Gminy Tarnówka oraz potencjalnych turystów, a także źródłem przyszłych dochodów.

Program przyczyni się do uruchomienia plaż, kampingów, sieci placów zabaw, bazy obsługi turystyki rowerowej, konnej, wodnej, koordynacji i komercjalizacji usług turystycznych.

Program ma charakter jednorazowy, ciągła natomiast powinna być działalność w zakresie powyższych form aktywnej turystyki w Gminie Tarnówka

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego UG we współpracy z lokalnym Stowarzyszeniem Gospodarstw Agroturystycznych oraz Starostwem Powiatowym w Złotowie

Szacunkowy koszt realizacji programu

Koszt budowy plaż, zagospodarowania brzegów rzeki Gwda oraz zbiorników zalewowych, placów zabaw, sieci ścieżek rowerowych oraz dla turystyki konnej należy oszacować na poziomie ok. 1.500.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego programu Operacyjnego).

Łączne finansowanie z budżetu Gminy:

16,3% kosztów programu, tj. 245.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.03.2007 – 31.12.2010 /wariant optymistyczny/, **01.03.2007 – 31.12.2013 /wariant realistyczny/,** 01.03.2008 – 31.12.2014 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu powinno być wybudowanie podstawowej i niezbędnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (plaże, place zabaw, sieć ścieżek rowerowych, pieszych, konnych, krajoznawczych, szlaków wodnych) Gminy Tarnówka dla jej mieszkańców i potencjalnych turystów.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 4/1/1 - opracowanie szczegółowej koncepcji budowy oraz lokalizacji plaż, zagospodarowania rzeki Gwda, placów zabaw, sieci ścieżek rowerowych, pieszych, konnych, krajoznawczych, szlaków wodnych oraz niezbędnych zakupów sprzętu w Gminie Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007 - 31.04.2007 r.**

Zadanie 4/1/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora dla budowy plaż, zagospodarowania rzeki Gwda, placów zabaw, sieci ścieżek rowerowych, pieszych, konnych, krajoznawczych, szlaków wodnych w Gminie Tarnówka zgodnie z koncepcją.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 4/1/3 - opracowanie projektu budowy plaż, zagospodarowania rzeki Gwda, placów zabaw, sieci ścieżek rowerowych, pieszych, konnych, krajoznawczych, szlaków wodnych, placów zabaw w Gminie Tarnówka zgodnie z opracowaną koncepcją łącznie z podpisaniem umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie wykonane od **01.07.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 4/1/4 - realizacja inwestycji zgodnie z projektem.

Zadanie to będzie wykonane od **10.10.2007 - 31.12.2013 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 4	Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki lokalnej, sportu i rekreacji.
Program 4/2	Budowa hali sportowej oraz uzupełnienie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminie

Opis programu 4/2:

Budowa hali sportowej (pełnowymiarowej) oraz uzupełnienie infrastruktury sportowo rekreacyjnej jest kolejnym ważnym przedsięwzięciem rozwoju sportu i rekreacji w Gminie Tarnówka.

Program zapewni mieszkańcom i potencjalnym turystom wykorzystanie obiektów dla rozwoju kultury fizycznej, organizacji lokalnych oraz ponad lokalnych imprez, spotkań.

Program ma charakter jednorazowy, ciągła natomiast powinna być działalność w zakresie powyższych form aktywizacji sportu i rekreacji w Gminie Tarnówka.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnegoUG we współpracy z lokalnym Stowarzyszeniem Gospodarstw Agroturystycznych oraz Starostwem Powiatowym w Złotowie

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt budowy hali sportowej oraz uzupełnienie infrastruktury sportowo – rekreacyjnej w gminie należy oszacować na poziomie ok. 1.000.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy, dotacji celowych z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej i Sportu oraz z pozyskanego wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych, także z Unii Europejskiej (szczególnie z Regionalnego Programu Operacyjnego).

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

21% kosztów programu, tj. 210.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 10.01.2007 – 31.12.2011/wariant optymistyczny/, **10.01.2007 –31.12.2013 /wariant realistyczny/, 10.01.2009 – 31.12.2014 /wariant pesymistyczny/.**

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Końcowym efektem programu powinno być wybudowanie hali sportowej w Tarnówce oraz infrastruktury sportowo – rekreacyjnej w gminie dla jej mieszkańców i potencjalnych turystów.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 4/2/1 - opracowanie szczegółowej koncepcji budowy hali sportowej w Tarnówce oraz uzupełnienie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminie

Zadanie to będzie realizowane od **10.01.2007 - 30.04.2007 r.**

Zadanie 4/2/2 - ogłoszenie przetargu (w ramach zamówień publicznych) w celu wyłonienia inwestora dla budowę hali sportowej w Tarnówce oraz uzupełnienie infrastruktury sportowo- rekreacyjnej w gminie zgodnie z koncepcją.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 31.05.2007 r.**

Zadanie 4/2/3 - opracowanie projektu budowy hali sportowej w Tarnówce oraz uzupełnienie infrastruktury sportowo rekreacyjnej w gminie zgodnie z opracowaną koncepcją łącznie z podpisaniem umowy z wytypowanym (w przetargu) inwestorem.

Zadanie to będzie wykonane od **01.06.2007 - 30.09.2007 r.**

Zadanie 4/2/4 - realizacja inwestycji zgodnie z projektem.

Zadanie to będzie wykonane od **01.10.2007 do 31.12.2013 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 4	Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki lokalnej, sportu i rekreacji.
Program 4/3	Opracowanie systemu promocji gminy ukierunkowanej na odbiorców.

Opis programu 4/3:

Niezbędnym uzupełnieniem programów III/4/1 i III/4/2 jest ich promocja ukierunkowana na potencjalnych turystów i inwestorów.

Stwarzanie jednorodnego, zintegrowanego systemu informacji i promocji ma szczególnie przyczynić się do przygotowania:

- nowych ofert turystycznych i inwestycyjnych
- nowych tablic informacyjnych głównie z mapami (drogi wjazdowe, przystanki PKS, w siedzibie Urzędu Gminy, w miejscach skupisk ruchu turystycznego)
- tablic informacyjnych na skrzyżowaniach, placach
- tablic informacyjnych z planem szlaków turystycznych (w miejscach węzłowych)
- tablic kierunkowych wskazujących kierunek i odległość do ważniejszych obiektów (parkingi, wypożyczalnie, noclegownie, atrakcje itp)
- tabliczki i oznakowanie szlaków turystycznych (rowerowych, pieszych, konnych, krajoznawczych, wodnych)

Informacja ta musi dotrzeć do jak najszerszej grupy odbiorców (potencjalnych turystów, inwestorów) w powiecie i regionie.

Program promocji musi zostać dobrze przemyślany i zaplanowany.

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Za realizację programu odpowiedzialny będzie Kierownik referatu komunalnego Urzędu Gminy w Tarnówce (we współpracy ze Sekretarzem UG). Wójt Gminy Tarnówka będzie koordynował realizację programu.

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt realizacji tego programu należy oszacować na poziomie 120.000 zł., średnio w roku 10.000 zł

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany ze środków budżetu Gminy.

Wydatki dotyczyć będą przede wszystkim przygotowania materiałów promocyjnych dla potencjalnych turystów i inwestorów oraz wykonania oznakowań.

Łączne finansowanie z budżetu Gminy:

100% kosztów programu, tj. 120.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 - 31.12.2018 r/wariant optymistyczny/, **01.05.2007 – 31.12.2018 /wariant realistyczny/,** 01.05.2007 – 31.12.2018 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

W wyniku prowadzonej promocji uda się dotrzeć do potencjalnych odbiorców z ofertą turystyczną oraz nawiązać kontakt z grupą kilkunastu inwestorów zainteresowanych inwestycjami w sektorze turystyki w Gminie Tarnówka.

Ostatecznym efektem programu powinno być stworzenie wizerunku Gminy Tarnówka jako miejsca przyjaznego dla turystów i inwestorów.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 4/4/1 - opracowanie szczegółowej koncepcji promocji Gminy Tarnówka.

Zadanie to będzie realizowane od **01.05.2007 - 30.06.2007 r.**

Zadanie 4/4/2 - opracowanie projektu promocji Gminy Tarnówka zgodnie z opracowaną koncepcją

Zadanie to będzie realizowane od **01.07.2007 - 31.12.2007 r.**

Zadanie 4/4/3 - realizacja programu zgodnie z projektem.

Zadanie to będzie wykonane od **10.01.2008 - 31.12.2018 r.**

Zasadniczy obszar problemowy	III. Wzrost jakości życia mieszkańców gminy
Cel generalny	Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej oraz turystycznej
Cel strategiczny 4	Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki lokalnej, sportu i rekreacji.
Program 4/4	Rozwój agroturystyki w gminie.

Opis programu 4/4:

Celem niniejszego programu jest pomoc w rozwoju gospodarstw agroturystycznych w gminie poprzez zapewnienie odpowiedniego wsparcia doradczego i informacyjnego przedsiębiorcom z Gminy Tarnówka, a także osobom podejmującym działalność gospodarczą, którzy zainteresowani są agroturystyką.

W chwili obecnej nie ma w Tarnówce zorganizowanych działań, które mogłyby odgrywać taką potrzebną rolę.

Ideą tego programu jest stworzenie niewielkiej organizacji, ściśle współpracującej z Urzędem Gminy, władzami powiatowymi i gospodarstwami agroturystycznymi, która koordynowałaby i inicjowała działania na rzecz rozwoju tego rodzaju gospodarstw w Gminie Tarnówka.

Program ma charakter jednorazowy, ciągła natomiast powinna być działalność organizacji w celu znalezienia alternatywnych źródeł dochodu poza rolnictwem.

W Polsce większość takich lokalnych organizacji działa w ramach tzw. Krajowego Systemu Usług koordynowanego przez Polską Organizację Turystyki (POT) i zapewnia odpowiednie doradztwo, mając ponadto dostęp do najnowszych informacji o programach pomocowych i innych wydarzeniach ważnych dla lokalnej gospodarki.

Przy realizacji tego programu istotny będzie proces tworzenia takiego stowarzyszenia z uwzględnieniem:

- dostosowania formy organizacyjnej do celów jakie stowarzyszenie będzie realizować
- łatwości założenia, rejestracji i działania stowarzyszenia w określonej formule i poziomie kosztów
- dostępności różnych źródeł finansowania
- wpływu założycieli (przede wszystkim UG) na działanie stowarzyszenia, jego lokalizację
- źródeł finansowania stowarzyszenia

Jednostka wiodąca (osoba) odpowiedzialna za realizację programu:

Kierownik referatu komunalnego we współpracy z lokalnymi gospodarstwami agroturystycznymi

Szacunkowy koszt realizacji programu:

Koszt utworzenia i prowadzenia Stowarzyszenia nie powinien być wysoki i należy oszacować go na poziomie ok. 20.000 zł.

Źródła finansowania:

Program powinien być finansowany przede wszystkim ze środków budżetu Gminy. Należy dążyć również do pozyskania wsparcia finansowego z organizacji zewnętrznych np Polskiej Fundacji Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego lub w ramach europejskich funduszy promujących rozwój agroturystyki.

Łączne finansowanie z budżetu gminy:

25% kosztów programu, tj. 4.000 zł.

Data rozpoczęcia / zakończenia realizacji programu:

Program będzie realizowany w okresie od 01.05.2007 – 31.12.2007 /wariant optymistyczny/, **01.05.2007 – 31.12.2007** /wariant realistyczny/, 01.05.2008 – 31.12.2009 /wariant pesymistyczny/

Planowany efekt końcowy realizacji programu:

Kończącym efektem programu powinno być utworzenie funkcjonującej organizacji, będącej w stanie zapewnić w ramach posiadanych możliwości, niezbędne doradztwo oraz promocję dla gospodarstw agroturystycznych w Gminie Tarnówka.

Zadania do zrealizowania:

Zadanie 4/4/1 - powołanie zespołu inicjatywnego koordynującego prace związane z procesem założycielskim Stowarzyszenia.

Zadanie to będzie realizowane od **01.02.2007 - 28.02.2007 r.**

Zadanie 4/4/2 - Forma organizacyjna i źródła finansowania Stowarzyszenia.

Zadanie to będzie realizowane od **01.03.2007- 31.03.2007 r.**

Zadanie 4/1/3 – podjęcie decyzji o lokalizacji Stowarzyszenia i jego wyposażeniu biurowym.

Zadanie to będzie wykonane od **01.04.2007 - 30.04.2007 r.**

Zadanie 4/1/4 - prawna rejestracja Stowarzyszenia i rozpoczęcie działalności.

Faktyczny czas realizacji tego zadania istotnie zależy od wybranej formy organizacyjnej Stowarzyszenia.

↓ Zadanie to będzie wykonane od **01.05.2007 - 30.12.2007 r**

2.9 Priorytetyzacja programów operacyjnych Strategii Gminy Tarnówka 2006 - 2018

Priorytetyzacja przedsięwzięć polega na ich pogrupowaniu według stopnia preferencji, co umożliwi ustalenie właściwej ścieżki realizacji strategii rozwoju Gminy Tarnówka.

Na wspólnym posiedzeniu komitetu koordynacyjnego i zespołów roboczych ds. strategii Gminy Tarnówka przed przeprowadzeniem priorytetyzacji należy określić i przyjąć do zastosowania kryteria ocen i grupowania programów operacyjnych.

Kryteria oceny i grupowania programów operacyjnych powinny dotyczyć:

- ważności dla społeczności Gminy Tarnówka
- stopnia ich technicznego i organizacyjnego przygotowania,
- możliwości ich finansowania
- liczby i jakości nowych miejsc pracy (zachowanie istniejących miejsc pracy)
- zgodności z celami strategii
- okresu w jakim będą zauważalne skutki działań

Proces priorytetyzacji powinien doprowadzić do pogrupowania programów operacyjnych zawartych w strategii Gminy Tarnówka na cztery kategorie:

Kategoria A: programy najważniejsze, przygotowane do realizacji i możliwe do sfinansowania

Kategoria B: programy mniej ważne, przygotowane do szybkiej realizacji i możliwe do sfinansowania

Kategoria C: programy mniej ważne, nie przygotowane do realizacji, ale możliwe do sfinansowania

Kategoria D: programy pozostałe, których szybka realizacja nie jest ani szczególnie uzasadniona, ani możliwa.

Proces priorytetyzacji polega na przypisaniu każdego programu operacyjnego do jednej z czterech powyższych kategorii przez członków komitetu koordynacyjnego i zespołów roboczych ds. strategii Gminy Tarnówka.

Po podsumowaniu wyników programy operacyjne zostaną zakwalifikowane do danej kategorii według dominującej w ich przypadku liczby wskazań.

Priorytety realizacyjne– wyniki:

Lp	Program operacyjny	Priorytet	Kategoria
1.	Program I/4/3 Stworzenie systemu preferencji dla inwestorów oraz firm kreujących nowe miejsca pracy (w zakresie zobowiązań, podatków i obsługi)	14	A
2	Program I/3/1 Stworzenie organizacji wspierania przedsiębiorczości lokalnej (Lokalne Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej) - Inkubator	13	A
3	Program I/4/1 Stworzenie Gminnego Zasobu Terenów Inwestycyjnych (GZTI) oraz systemu udostępniania danych nt. gruntów, lokali, siły roboczej, przetargów itp.	12	A
4	Program I/4/4 Stworzenie programu promocji gminy opartego na systemie preferencji i GZTI	11	A
5	Program III/4/2 Budowa hali sportowej oraz uzupełnienie infrastruktury sportowo rekreacyjnej w gminie	11	A
6	Program III/1/1 Budowa oczyszczalni oraz rozbudowa sieci sanitarnej w gminie	10	A
7	Program II/1/1 Zagospodarowanie wolnego czasu w dziedzinie kultury i oświaty	8	A
8	Program II/1/2 Zwiększenie konkurencyjności szkolnictwa w gminie	8	A
9	Program II/2/2 Budowa pozytywnego wizerunku gminy w świadomości młodzieży	8	A
10	Program III/1/6 Wdrożenie segregacji odpadów w gminie	8	A
11	Program III/1/3 Budowa i remonty sieci dróg w gminie	8	A
12	Program III/3/1	8	A

	Zwiększenie jakości i dostępności usług zdrowotnych w gminie		
13	Program II/1/3 Wspieranie i upowszechnianie wśród mieszkańców idei samorządowej	7	A
14	Program I/1/1 Pomoc w rozwijaniu ekologicznej produkcji rolnej i przetwórstwa rolno spożywczego w gminie	5	A
15	Program I/1/4 Pomoc we wdrożeniu programu zalesień i zadrzewień	5	A
16	Program III/1/5 Uzupełnienie oświetlenia oraz rozbudowa systemu energetycznego w gminie	5	A
17	Program III/3/3 Pomoc w opracowaniu zintegrowanego systemu bezpieczeństwa w gminie	5	A

Lp	Program operacyjny	Priorytet	Kategoria
18	Program I/2/1 Pomoc w przygotowaniu programu edukacji rolników z uwzględnieniem Wspólnej Polityki Rolnej UE	8	B
19	Program I/3/2 Nawiązanie kontaktów z instytucjami i doradcami w celu wsparcia uczestnictwa MSP w programach UE	8	B
20	Program III/2/3 Opracowanie projektu zachowania gminnego dziedzictwa kulturowego	8	B
21	Program III/3/2 Pomoc w zwiększeniu oferty w zakresie opieki społecznej i kryzysowej w gminie	8	B
22	Program III/4/1 Budowa placów zabaw, ścieżek rowerowych oraz dla turystyki konnej	8	B
23	Program III/4/3 Opracowanie systemu promocji gminy ukierunkowanej na odbiorców	8	B
24	Program I/1/3 Współpraca w zakresie usprawnienia systemu doradztwa rolniczego	7	B
25	Program I/2/3 Współpraca w przygotowaniu programu szkoleń, praktyk i wymian doświadczeń dla rolników oraz osób zainteresowanych agroturystyką	7	B
26	Program I/4/2 Identyfikacja podstawowych barier i problemów we współpracy firm z instytucjami publicznymi oraz planu działań dla ich usunięcia	7	B
27	Program II/2/3 Przygotowanie projektu stypendiów dla dzieci i młodzieży wiejskiej	7	B
28	Program III/1/7 Budowa obiektów dla potrzeb społeczności lokalnej w gminie, w tym dla osób niepełnosprawnych	7	B
29	Program III/2/1 Pomoc we wdrożeniu menedżerskiego systemu zarządzania kultura w gminie	7	B

30	Program I/3/3 Pomoc w ułatwieniu dostępu do kapitału rolnikom i firmom przez stworzenie funduszu poręczeniowego w gminie	6	B
31	Program II/3/1 Przygotowanie projektu „Alternatywnych form edukacji przedszkolnej” w gminie	6	B
32	Program III/2/2 Wdrożenie zintegrowanego systemu obsługi bibliotek	6	B
33	Program III/4/4 Rozwój agroturystyki i ekoturystyki w gminie	6	B
34	Program I/2/2 Pomoc w wdrożeniu systemu organizacji grup producentów, spółdzielni rolnych, owoców i warzyw, przetwórców i handlowców	5	B
35	Program III/1/2 Budowa sieci gazowej w gminie	5	B

Lp	Program operacyjny	Priorytet	Kategoria
----	--------------------	-----------	-----------

36	Program I/3/4 Pomoc w przygotowaniu programu szkoleń, praktyk i wymian doświadczeń dla firm	16	C
37.	Program I/1/2 Pomoc we wdrożeniu programu różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych	8	C
38	Program II/3/2 Zorganizowanie Gminnego Forum Organizacji Społecznych	7	C
39	Program III/3/4 Opracowanie programu polityki prorodzinnej w gminie	6	C

Lp	Program operacyjny	Priorytet	Kategoria
----	--------------------	-----------	-----------

40	Program III/1/4 Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczej w gminie	10	D
41	Program II/2/1 Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	6	D
42	Program II/3/3 Pomoc w przygotowaniu projektu Poradni Planowania Kariery Zawodowej uczniów	5	D

PROGRAMY OPERACYJNE NISKONAKŁADOWE

Lp	Program operacyjny	Priorytet	Kategoria
1.	Program I/4/3 Stworzenie systemu preferencji dla inwestorów oraz firm kreujących nowe miejsca pracy (w zakresie zobowiązań, podatków i obsługi)	14	A
2	Program I/3/1 Stworzenie organizacji wspierania przedsiębiorczości lokalnej (Lokalne Centrum Wspierania Rolnictwa, Przedsiębiorczości i Edukacji Europejskiej) - Inkubator	13	A
3	Program I/4/1 Stworzenie Gminnego Zasobu Terenów Inwestycyjnych (GZTI) oraz systemu udostępniania danych nt. gruntów, lokali, siły roboczej, przetargów itp.	12	A
4	Program I/4/4 Stworzenie programu promocji gminy opartego na systemie preferencji i GZTI	11	A
5	Program II/1/1 Zagospodarowanie wolnego czasu w dziedzinie kultury i oświaty	8	A
6	Program II/2/2 Budowa pozytywnego wizerunku gminy w świadomości młodzieży	8	A
7	Program II/1/3 Wspieranie i upowszechnianie wśród mieszkańców idei samorządowej	7	A
8	Program I/1/1 Pomoc w rozwijaniu ekologicznej produkcji rolnej i przetwórstwa rolno spożywczego w gminie	5	A
9	Program I/2/1 Pomoc w przygotowaniu programu edukacji rolników z uwzględnieniem Wspólnej Polityki Rolnej UE	8	B
10	Program I/3/2 Nawiązanie kontaktów z instytucjami i doradcami w celu wsparcia uczestnictwa MSP w programach UE	8	B
11	Program III/4/3 Opracowanie systemu promocji gminy ukierunkowanej na odbiorców	8	B
12	Program I/1/3 Współpraca w zakresie usprawnienia systemu doradztwa rolniczego	7	B

13	Program I/2/3 Współpraca w przygotowaniu programu szkoleń, praktyk i wymian doświadczeń dla rolników o osób zainteresowanych agroturystyką	7	B
14	Program III/2/1 Pomoc we wdrożeniu menedżerskiego systemu zarządzania kultura w gminie	7	B
15	Program I/4/2 Identyfikacja podstawowych barier i problemów we współpracy firm z instytucjami publicznymi oraz planu dla ich usunięcia	7	B
16	Program II/2/3 Przygotowanie projektu stypendiów dla dzieci i młodzieży wiejskiej	7	B
17	Program III/2/2 Wdrożenie zintegrowanego systemu obsługi bibliotek	6	B
18	Program III/4/4 Rozwoju agroturystyki i ekoturystyki w gminie	6	B
19	Program I/2/2 Pomoc w wdrożeniu systemu organizacji grup producentów, spółdzielni rolnych, owoców i warzyw, przetwórców i handlowców	5	B
20	Program I/3/4 Pomoc w przygotowaniu programu szkoleń, praktyk i wymian doświadczeń dla firm	16	C
21	Program I/1/2 Pomoc we wdrożeniu programu różnorodności produkcji w gospodarstwach rolnych	8	C
22	Program II/3/2 Zorganizowanie Gminnego Forum Organizacji Społecznych	7	C
23	Program III/3/4 Opracowanie programu polityki prorodzinnej w gminie	6	C
24	Program II/3/3 Pomoc w przygotowaniu projektu Poradni Planowania Kariery Zawodowej uczniów	5	D

2.10 Harmonogram realizacji programów operacyjnych

Cele	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18
Programy	Kwartał	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

I Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości lokalnej

Cel generalny: Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa

Cel nr 1: Rozwój upraw, hodowli oraz przetwórstwa płodów rolnych

Program 1/1 01.10.2007 – 31.03.2008												
Program 1/2 01.10.2007 – 31.03.2008												
Program 1/3 01.05.2007 - 30.06.2007												
Program 1/4 01.03.2007 – 31.10.2013												

Cel nr 2: Poprawa jakości edukacji i integracji rolniczej

Program 2/1 10.01.2007 – 31.12.2012												
Program 2/2 01.03.2007 – 31.12.2012												
Program 2/3 01.10.2007 – 31.03.2008												

Cel nr 3: Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej

Program 3/1 01.03.2007 – 31.12.2013												
Program 3/2 01.10.2008 – 30.09.2011												
Program 3/3 01.10.2008 – 31.12.2010												
Program 3/4 10.01.2008 – 30.06.2008												

Cel nr 4: Tworzenie przyjaznych warunków dla inwestorów oraz firm kreujących nowe miejsca pracy

Program 4/1 10.01.2007 – 30.10.2008												
Program 4/2 10.01.2007 – 31.12.2007												
Program 4/3 01.10.2008 – 30.10.2009												
Program 4/4 01.05.2007 – 31.10.2010												

Cele	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18
Programy	Kwartał	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

II Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie

Cel generalny: Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji

Cel nr 1: Wzrost szans rozwojowych dla dzieci i młodzieży, szczególnie wiejskiej												
Program 1/1	01.09.2007– 30.06.2009			←	→							
Program 1/2	01.05.2007 –31.12.2018											
Program 1/3	01.06.2007 – 31.12.2013											

Cel nr 2: Zahamowanie odpływu młodych ludzi z gminy												
Program 2/1	01.05.2007 – 31.12.2018											
Program 2/2	01.05.2007 – 31.12.2018											
Program 2/3	01.05.2007 – 30.06.2010			←	→							

Cel nr 3: Rozwój współpracy pomiędzy sektorem usług publicznych a biznesem												
Program 3/1	01.05.2008 – 30.06.2010			←	→							
Program 3/2	01.05.2007 – 31.12.2007		←	→								
Program 3/3	01.05.2008 – 30.06.2010			←	→							

Cele	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18
Programy	Kwartał	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

III Wzrost jakości życia mieszkańców gminy

Cel generalny: Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej i turystycznej

Cel nr 1: Realizacja inwestycji publicznych w gminie

Program 1/1 01.06.2006 – 31.12.2013												
Program 1/2 10.01.2007 – 31.12.2013												
Program 1/3 10.01.2007 – 31.12.2018												
Program 1/4 10.01.2008 - 31.12.2018												
Program 1/5 01.03.2007 – 31.12.2013												
Program 1/6 01.03.2007 – 31.12.2015												
Program 1/7 10.01.2007 – 31.12.2018												

Cel nr 2: Zwiększenie oferty kulturalnej w gminie

Program 2/1 01.05.2007 – 31.12.2013												
Program 2/2 01.05.2007 – 31.12.2011												
Program 2/3 01.03.2007 – 31.12.2011												

Cel nr 3: Zwiększenie oferty w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa w gminie

Program 3/1 01.06.2006 – 31.10.2008												
Program 3/2 01.03.2009 – 31.12.2011												
Program 3/3 10.01.2007 – 31.12.2013												
Program 3/4 10.01.2008 – 31.12.2013												

Cel nr 4: Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki, sportu i rekreacji w gminie

Program 4/1 01.03.2007 – 31.12.2013												
Program 4/2 10.01.2007 – 31.12.2013												
Program 4/3 01.05.2007 – 31.12.2018												
Program 4/4 01.05.2007 – 31.12.2007												

Harmonogram realizacji programów operacyjnych niskonakładowych

Cele	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18
Programy	Kwartał	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

Program III/3/1 01.06.2006 – 31.10.2008			← →									
Program I/4/4 01.05.2007 – 31.10.2010			← →									
Program I/4/2 10.01.2007 – 31.12.2007			← →									
Program I/3/1 01.03.2007 – 31.12.2013			← →									
Program I/2/3 01.10.2007 – 31.03.2008			← →									
Program I/1/3 01.05.2007 - 30.06.2007			↔									
Program I/2/1 10.01.2007 – 31.12.2012			← →									
Program I/2/2 01.03.2007 – 31.12.2012			← →									
Program II/2/3 01.05.2007 – 30.06.2010			← →									
Program I/4/1 10.01.2007 – 30.10.2008			← →									
Program I/3/2 01.10.2008 – 30.09.2011				← →								
Program III/4/3 01.05.2007 – 31.12.2018			← →									

Harmonogram realizacji programów operacyjnych niskonakładowych (cd)

Cele	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18
Programy	Kwartał	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

Program II/3/3 01.05.2008 – 30.06.2010				←→								
Program I/3/4 10.01.2008 – 30.06.2008				←→								
Program I/4/3 01.10.2008 – 30.10.2009					←→							
Program I/1/1 01.10.2007 – 31.03.2008				←→								
Program III/3/4 10.01.2008 – 31.12.2013				←→								
Program II/1/3 01.06.2007 – 31.12.2013				←→								
Program I/1/4 01.03.2007 – 31.10.2013				←→								
Program II/3/2 01.05.2007 – 31.12.2007			←→									
Program III/2/1 01.05.2007 – 31.12.2013				←→								
Program III/2/2 01.05.2007 – 31.12.2011				←→								
Program III/4/4 01.05.2007 – 31.12.2007			←→									

2.11 Szacunkowy budżet realizacji programów operacyjnych (w tys. zł)

Oznaczenia: W – własne (środki z budżetu Gminy) ; Z – środki zewnętrzne

Cele	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18	2006-2018	Suma
Programy	Środki	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W / Z	W+Z

I Rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości w gminie

Cel generalny: Wzrost aktywizacji gospodarczej i efektywności rolnictwa

Cel nr 1	Suma:	13/10 + 17/103 + 13/85 + 13/85 + 13/85 + 13/85 + 13/85 =											95/538	633
Program 1/1	-	1/6	3/14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/20	24
Program 1/2	-	-	1/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/4	5
Program 1/3	-	0/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0/4	4
Program 1/4	-	12/0	13/85	13/85	13/85	13/85	13/85	13/85	13/85	-	-	-	90/510	600

Cel nr 2	Suma:	9/46 + 7/34 + 4/20 + 4/20 + 4/20 + 4/20 =											32/160	192
Program 2/1*	-	4/20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/20	24
Program 2/2*	-	4/20	4/20	4/20	4/20	4/20	4/20	-	-	-	-	-	24/120	144
Program 2/3	-	1/6	3/14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/20	24

Cel nr 3	Suma:	2/0 + 34/87 + 30/73 + 30/68 + 6/20 + 6/20 + 10/40 =											118/308	426
Program 3/1	-	2/0	6/20	6/20	6/20	6/20	6/20	6/20	10/40	-	-	-	42/140	182
Program 3/2	-	-	4/2	4/3	4/3	-	-	-	-	-	-	-	12/8	20
Program 3/3	-	-	20/45	20/50	20/45	-	-	-	-	-	-	-	60/140	200
Program 3/4	-	-	4/20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/20	24

Cel nr 4	Suma:	18/2 + 22/0 + 13/0 =											53/2	55
Program 4/1	-	5/0	15/0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20/0	20
Program 4/2	-	8/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8/2	10
Program 4/3	-	-	-	5/0	-	-	-	-	-	-	-	-	5/0	5
Program 4/4	-	5/0	7/0	8/0	-	-	-	-	-	-	-	-	20/0	20

RAZEM I : $42/58 + 80/224 + 60/178 + 47/173 + 23/125 + 23/125 + 23/125 =$ **298/1008** **1306**

* powiązanie z programem I/3/1

Cele	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18	2006-2018	Suma
Programy	Środki	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W+Z

II Rozwój podmiotowości indywidualnej i wspólnotowej w gminie

Cel generalny: Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców oraz efektywności systemu edukacji

Cel nr 1	Suma:	$132/398 + 132/398 + 132/398 + 127/378 + 127/378 + 127/378 + 127/378 + 40/110 + 40/110 + 120/330 =$											1104/3256	4360
Program 1/1	-	5/20	5/20	5/20	-	-	-	-	-	-	-	-	15/60	75
Program 1/2	-	125/375	125/375	125/375	125/375	125/375	125/375	125/375	125/375	40/110	40/110	120/330	1075/3175	4250
Program 1/3	-	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	-	-	-	14/21	35

Cel nr 2	Suma:	$27/40 + 27/40 + 28/40 + 28/40 + 25/30 + 25/30 + 25/30 + 25/30 + 25/30 + 75/90 =$											310/400	710
Program 2/1	-	20/30	20/30	20/30	20/30	20/30	20/30	20/30	20/30	20/30	20/30	60/90	240/360	600
Program 2/2	-	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	15/0	60/0	60
Program 2/3	-	2/10	2/10	3/10	3/10	-	-	-	-	-	-	-	10/40	50

Cel nr 3	Suma:	$2/0 + 37/280 + 39/280 + 34/280 =$											112/840	952
Program 3/1	-	-	35/200	35/200	30/200	-	-	-	-	-	-	-	100/600	700
Program 3/2	-	2/0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2/0	2
Program 3/3	-	-	2/80	4/80	4/80	-	-	-	-	-	-	-	10/240	250

RAZEM II: $161/438 + 196/718 + 199/718 + 189/698 + 152/408 + 152/408 + 152/408 + 65/140 + 65/140 + 195/420 =$ **1526/4496** **6022**

Cele / rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18	2006-18	Suma
Programy / Środki	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W / Z	W/Z	W+Z

III. Wzrost poziomu jakości życia mieszkańców gminy

Cel generalny: Rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej i turystycznej

Cel nr 1	Suma	1249/3748 + 1324/3973 + 1324/3973 + 1324/3973 + 1315/3946 + 1315/3947 + 1315/3948 + 336/1007 + 336/1007 + 923/2767 = 10836/32514											43350	
Program 1/1	-	600/1800	600/1800	600/1800	600/1800	600/1800	600/1800	600/1800	600/1800	-	-	-	4200/12600	16800
Program 1/2	-	200/600	200/600	200/600	200/600	200/600	200/600	200/600	200/600				1400/4200	5600
Program 1/3	-	425/1275	425/1275	425/1275	425/1275	425/1275	425/1275	425/1275	425/1275	255/765	255/765	765/2295	4250/12750	17000
Program 1/4	-	-	75/225	75/225	75/225	75/225	75/225	75/225	75/225	75/225	75/225	150/450	825/2475	3300
Program 1/5	-	15/45	15/45	15/45	15/45	9/27	9/27	9/29	-	-	-	-	87/263	350
Program 1/6	-	7/20	7/20	7/20	7/20	4/11	4/11	4/10	4/10	4/10	4/10	-	48/132	180
Program 1/7	-	2/8	2/8	2/8	2/8	2/8	2/9	2/9	2/7	2/7	8/22	26/94	120	

Cel nr 2	Suma:	50/150 + 47/143 + 47/143 + 47/143 + 45/135 + 12/38 + 12/38 =											260/790	1050
Program 2/1	-	12/38	12/38	12/38	12/38	12/38	12/38	12/38	12/38	-	-	-	84/266	350
Program 2/2	-	8/22	5/15	5/15	5/15	3/7	-	-	-	-	-	-	26/74	100
Program 2/3	-	30/90	30/90	30/90	30/90	30/90	-	-	-	-	-	-	150/450	600

Cel nr 3	Suma:	32/93 + 42/123 + 147/443 + 147/443 + 147/443 + 22/68 + 22/68 =											559/1681	2240
Program 3/1	-	20/55	20/55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40/110	150
Program 3/2	-	-	-	125/375	125/375	125/375	-	-	-	-	-	-	375/1125	1500
Program 3/3	-	12/38	12/38	12/38	12/38	12/38	12/38	12/38	12/38	-	-	-	84/266	350
Program 3/4	-	-	10/30	10/30	10/30	10/30	10/30	10/30	10/30	-	-	-	60/180	240

Cel nr 4	Suma:	79/311 + 75/295 + 75/295 + 75/295 + 75/295 + 75/295 + 75/295 + 75/275 + 10/0 + 10/0 + 30/0 =											579/2061	2640
Program 4/1	-	35/180	35/180	35/180	35/180	35/180	35/180	35/180	35/175	-	-	-	245/1255	1500
Program 4/2	-	30/115	30/115	30/115	30/115	30/115	30/115	30/115	30/100	-	-	-	210/790	1000
Program 4/3	-	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0	30/0	120/0	120
Program 4/4	-	4/16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/16	20

RAZEM III.:	1410/4302 + 1488/4534 + 1593/4854 + 1593/4854 + 1582/4819 + 1424/4348 + 1424/4329 + 346/1007 + 346/1007 + 933/2767 = 12139/36821 =												48960
--------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------

RAZEM I+II+III:	1613/4798 + 1764/5476 + 1852/5750 + 1829/5725 + 1757/5352 + 1599/4881 + 1599/4862 + 411/1147 + 411/1147 + 1128/3187 = 13963/42325 =												56288
------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------

Ogółem 2006-2018	6411	+	7240	+	7602	+	7554	+	7109	+	6480	+	6461	+	1558	+	1558	+	4315	=	56288
------------------	------	---	------	---	------	---	------	---	------	---	------	---	------	---	------	---	------	---	------	---	-------

Szacunkowy budżet realizacji programów operacyjnych niskonakładowych (w tys. zł)

Oznaczenia: W – własne (środki z budżetu Gminy); Z – środki zewnętrzne

Cele	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-18	2006-2018	Suma
Programy	Środki	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W/Z	W / Z	W+Z

Program I/1/1	-	1/6	3/14		-	-	-	-	-	-	-	-	4/20	24
Program I/1/2	-	-	1 / 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 / 4	5
Program I/1/3	-	0/4	-										0/4	
Program I/2/1*	-	4/20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/20	24
Program I/2/3	-	1/6	3/14		-	-	-	-	-	-	-	-	4/20	24
Program I/3/2	-	-	4/2	4/3	4/3	-	-	-	-	-	-	-	12/8	20
Program I/3/4	-	-	4/20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/20	24
Program I/4/1	-	5/0	15/0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20/0	20
Program I/4/2	-	8/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8/2	10
Program I/4/3	-	-	-	-	5/0								5/0	5
Program I/4/4	-	5/0	7/0	8/0									20/0	20
Program II/1/1	-	5/20	5/20	5/20	-	-	-	-	-	-	-	-	15/60	75
Program II/1/3	-	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	-	-	-	14/21	35
Program II/2/2	-	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	15/0	60/0	60
Program II/2/3	-	2/10	2/10	3/10	3/10	-	-	-	-	-	-	-	10/40	50
Program II/3/2	-	2/0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2/0	2
Program III/2/2	-	8/22	5/15	5/15	5/15	3/7	-	-	-	-	-	-	26/74	100
Program III/4/4	-	4/16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/16	20

RAZEM :		52/109	+56/102	+ 32/51	+ 24/31	+ 10/10	+ 7/3	+ 7/3	+ 5/0	+ 5/0	+ 15/0	= 213/309	522
----------------	--	--------	---------	---------	---------	---------	-------	-------	-------	-------	--------	-----------	------------

3. Realizacja, monitoring, ocena i komunikacja społeczna

3.1 System wspomagania realizacji strategii

Wdrożenie strategii wymaga tworzenia odpowiednich warunków organizacyjnych do skutecznej realizacji ustalonych planów.

Odpowiednio wykwalifikowana kadra pracowników Urzędu Gminy Tarnówka, racjonalny podział zadań na stanowiskach pracy w strukturach gminnych, sprawne procedury postępowania, skoordynowana współpraca pomiędzy specjalistami (osobami odpowiedzialnymi za realizację konkretnych programów operacyjnych) i zespołami roboczymi Komitetu ds. strategii rozwoju oraz wdrożenie efektywnych systemów zarządzania informacją – to podstawowe cechy sprawnie funkcjonującej organizacji, która zdolna jest skutecznie wprowadzać w życie ustalenia wynikające z strategicznych planów rozwoju.

System organizacyjny procesu wspomagania realizacji strategii stanowić będą:

- Władze Gminy Tarnówka (Wójt, Przewodniczący Rady Gminy),
- Komisje Rady Gminy Tarnówka,
- Komitet Koordynacyjny oraz Zespoły Robocze ds. Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka

Władze Gminy Tarnówka – główny organ wykonawczy.

Kluczową rolę w procesie wdrażania strategii odgrywać będą władze Gminy Tarnówka, tj. Wójt, Przewodniczący Rady oraz wyznaczeni pracownicy Urzędu Gminy.

W celu wyraźnego określenia odpowiedzialności za realizację programów operacyjnych dla każdego z nich wyznaczono jednostkę lub osobę koordynującą.

Ogólny nadzór nad realizacją strategii wykonywany będzie przez Wójta Gminy.

Komisje Rady Gminy Tarnówka – opiniowanie i ocena procesu wdrażania strategii.

Proces wdrażania strategii wspomagany będzie przez Komisje Rady Gminy, które powinny pełnić następujące funkcje:

- opiniujące wyniki procesu wdrażania strategii (monitoring), w tym kontrolujące stopień realizacji poszczególnych programów,
- adresata szczegółowych pytań i problemów pojawiających się w trakcie procesu wdrażania strategii,
- platformy dyskusji na temat wskaźników efektywności poszczególnych programów operacyjnych wdrażanej strategii,
- organizacji osób opracowujących nowe programy operacyjne lub dokonujących ich modyfikacji.

Uwzględniając powyższy katalog funkcji Komisji Rady Gminy władze Gminy Tarnówka organizować będą (raz na kwartał lub zgodnie z uzgodnieniami) spotkania sprawozdawcze, podczas których członkowie Komisji informowani będą o wynikach realizacji poszczególnych programów i na bieżąco o problemach związanych z wdrażaniem strategii.

Podczas spotkań sprawozdawczych Komisje będą miały możliwość zaprezentować swoje stanowiska w kwestiach dotyczących osiągniętych rezultatów realizacji strategii.

Zasadniczym elementem procesu wdrażania strategii będzie sprawne zarządzanie poszczególnymi programami, projektami i zadaniami.

Będzie to związane z koniecznością podejmowania bieżących i szczegółowych decyzji realizacyjnych, które będą poza sferą funkcji Rady Gminy Tarnówka w tym zakresie.

Komitet ds. Koordynacji Realizacji Strategii [KRS] – pełnienie funkcji doradczych.

Rolą KRS będzie angażowanie do współpracy przedstawicieli innych (poza wymienionymi) lokalnych instytucji, stowarzyszeń oraz (w miarę możliwości) liderów lokalnych i mieszkańców Gminy Tarnówka.

Podstawowe funkcje Komitetu w procesie wspomaganie realizacji strategii będą ściśle powiązane z możliwościami organizacji i osób współpracujących, które sprowadzać się będą do:

- pomocy w zarządzaniu bieżącymi programami operacyjnymi, a w ich ramach zadaniami,
- definiowania nowych problemów, dla których niezbędne będzie opracowanie nowych programów operacyjnych i zadań,
- monitorowania i modyfikacji istniejących programów i zadań.

Wszystkie działania organizacyjne procesu wspomaganie strategii rozwoju Gminy Tarnówka powinny być podporządkowane podstawowemu celowi – **identyfikacji przeszkód oraz poszukiwaniu metod i rozwiązań, które pozwolą je pokonać.**

3.2 Monitorowanie, ocena realizacji strategii oraz jej aktualizacja

Każda strategia rozwoju musi być dokumentem „żywym”, a więc takim, który stwarza możliwość dokonywania określonych modyfikacji wraz z upływem czasu i osiągnięcia kolejnych faz realizacji.

Długi horyzont czasowy (2006 – 2018) wymaga elastycznego planowania, w wyniku którego buduje się programy i zadania, które jednak z różnych powodów trzeba aktualizować.

Programy i zadania raz ustalone nie powinny być uznawane za takie, które nie trzeba zmieniać.

Nasz stosunek do nich musi być ciągle krytyczny w trosce o ich jak najlepszą realizację.

Co więcej, sama strategia powinna dopuszczać możliwość wprowadzania do jej zakresu nowych programów operacyjnych, zwłaszcza wtedy gdy pojawiają się jakieś nowe problemy.

Zasadniczo każdy plan strategiczny powinien mieć charakter kroczący.

Corocznie, przy aktualizacji wieloletnich programów finansowych i inwestycyjnych wszystkie realizowane zadania powinny być poddane przeglądowi, w wyniku którego mogą być podejmowane decyzje o konieczności ich weryfikacji.

Natomiast w okresach kilkuletnich (np. co dwa lata) należy dokonać przeglądu celów strategicznych oraz zasadniczych obszarów problemowych strategii.

W ten sposób strategia, jej programy i zadania mogą być dostosowane do aktualnych warunków i pojawiających się nie przewidzianych (wcześniej) okoliczności.

Wersja elektroniczna Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka 2006 – 2018, która zawiera również Raport o Stanie Gminy Tarnówka oraz Model Analiz Strategicznych stwarza możliwość monitorowania i aktualizacji w dowolnie wybranym czasie.

Instrukcja aktualizacji i monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka

Cel instrukcji

We współczesnym świecie wszyscy stawiamy na wysoką jakość dokumentów planistycznych, a szczególnie na ich wiarygodność i szybkość dostępu do informacji, które są podstawą podejmowania decyzji na różnych poziomach zarządzania gminą.

Celem instrukcji jest wdrożenie nowoczesnych, elektronicznych metod strategicznego planowania, którego jednym z zasadniczych elementów jest ciągła realizacja procesu kontroli i ocen (monitorowania), aktualizacji oraz weryfikacji stanu uwarunkowań rozwojowych gminy, potwierdzanie lub ponowne wytyczanie celów głównych i pośrednich oraz okresowe porównywanie planów z efektami podejmowanych działań w ramach programów operacyjnych.

Od momentu, w którym rozpocznie się proces realizacji programu Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka, jego przebieg nieuchronnie może ulec pewnym zmianom, zwłaszcza w przypadku tych projektów, których realizacja zależy od uzyskania środków z różnych źródeł zewnętrznych, szczególnie z UE.

Mogą zmienić się uwarunkowania rozwojowe, problemy, struktura analizy programów i ich finansowania, jak również skutki podejmowanych działań.

Może się zmienić nie tylko harmonogram realizacji programów operacyjnych, ale także ich budżet oraz planowane przedsięwzięcia cząstkowe.

Punktem wyjścia niniejszej instrukcji jest Raport o Stanie Gminy Tarnówka 2000 – 2005 łącznie z wszystkimi załącznikami oraz Strategia Rozwoju Gminy Tarnówka 2006 – 2018 – dokumenty planistyczne przyjęte uchwałą Rady Gminy Tarnówka do realizacji.

Poprzez ustalenie jasnych i przejrzystych ram postępowania postanawia się kwartalnie monitorować oraz raz na dwa lata aktualizować Raport o Stanie Gminy Tarnówka oraz Strategię Rozwoju Gminy Tarnówka.

Podstawowym elementem prac będzie wyodrębnienie i określenie: etapów działań planistycznych, sposobów ich realizacji (narzędzi), terminów zakończenia prac, osób odpowiedzialnych oraz systemu uzyskiwania efektów działań

Monitoring oraz system ocen i aktualizacji jest wymagany przy dofinansowaniu rozwoju ze źródeł zewnętrznych (służy do uzasadniania poprawy stanu danego zagadnienia wskutek dofinansowania rozwoju).

Zaproponowane w niniejszej strategii gminy wskaźniki uaktualniane w cyklu półrocznym lub rocznym (w zależności od charakteru danej cechy i dostępności danych), mogą stanowić podstawę systemu monitoringu stanu rozwoju gminy, a tym samym podstawę aktualizacji strategii rozwoju gminy.

Tabela: Przykładowe cechy diagnostyczne służące monitoringowi stanu rozwoju społeczno-gospodarczego gminy

zagadnienie	wskaźniki diagnostyczne
przedsiębiorczość	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mk oraz liczba podmiotów w poszczególnych branżach (zwłaszcza w: działalności produkcyjnej, handlu, gastronomii i hotelarstwie) • stopa bezrobocia (lub udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym) • liczba miejsc pracy oraz ich struktura
turystyka	<ul style="list-style-type: none"> • liczba miejsc noclegowych (oraz udział miejsc całorocznych) z uwzględnieniem zróżnicowania bazy • liczba udzielonych noclegów • liczba osób wypoczywających na terenie gminy • liczba obiektów zagospodarowania ogólnodostępnego (szlaki, kąpieliska, punkty informacji, wypożyczalnie sprzętu, punkty widokowe, itp.) • liczba gospodarstw agroturystycznych
rolnictwo i ludność rolnicza	<ul style="list-style-type: none"> • liczba indywidualnych gospodarstw rolnych • przeciętna wielkość gospodarstwa indywidualnego • liczba osób utrzymujących się głównie lub wyłącznie z pracy we własnym gospodarstwie rolnym • liczba i udział gospodarstw produkujących wyłącznie na własne potrzeby
infrastruktura techniczna	<ul style="list-style-type: none"> • udział mieszkań z dostępem do wodociągu gminnego • udział mieszkań z dostępem do gminnej sieci kanalizacyjnej • udział ścieków oczyszczanych w całości wytworzonych • udział mieszkań wyposażonych w telefon (w tym korzystających z internetu) • udział nowoczesnych (proekologicznych) instalacji grzewczych • udział długości dróg gminnych wymagających napraw lub modernizacji • udział mieszkań wyposażonych w gaz (sieciowy lub butlowy) • udział długości sieci energetycznej wymagającej modernizacji
stan środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> • stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych; • wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza; • stan zanieczyszczenia gleb; • wielkość opadu pyłów i gazów na terenie gminy; • % uszkodzonego drzewostanu; • liczba i powierzchnia obszarów chronionych oraz ich zróżnicowanie • zmiany liczby ptaków i zwierząt leśnych na terenie gminy (ocena tendencji zmian)
jakość kształcenia i stan wykształcenia ludności	<ul style="list-style-type: none"> • % zdawalności do szkół średnich wśród absolwentów gimnazjum • % młodzieży z terenu gminy uczęszczającej do szkół średnich maturalnych i zasadniczych zawodowych • % młodzieży z terenu gminy uczęszczającej do szkół wyższych, policealnych, licencjackich • udział uczniów uczących się języków obcych • udział uczniów uczących się informatyki • stan wyposażenia szkół w pomieszczenia i urządzenia służące nauce wf i rekreacji • liczba ludności dorosłej uczestniczącej w kursach zawodowych lub uczęszczających do szkół dla dorosłych

jakość życia mieszkańców oraz aktywność społeczna	<p>(oprócz wymienionych w innych punktach cech wpływających na jakość życia mieszkańców)</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba lekarzy w gminnych placówkach opieki zdrowotnej oraz dostępność do lekarzy specjalistów • działalność placówek kulturalnych • liczba połączeń w komunikacji publicznej z miastami • liczba zarejestrowanych samochodów osobowych i osobowo-ciężarowych • liczba placówek bankowych, pocztowych, • liczba działających organizacji i stowarzyszeń kulturalnych, społecznych, naukowych, politycznych, sekcji sportowych, itp. • liczba imprez kulturalnych i liczba ich uczestników
bezpieczeństwo publiczne	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przestępstw oraz ich zróźnicowanie • liczba pożarów • liczba wypadków drogowych • obsada kadrowa Policji i Straży Pożarnej (w zakresie obsługi gminy)
atrakcyjność inwestycyjna	<ul style="list-style-type: none"> • liczba, powierzchnia, przeznaczenie i stan uzbrojenia technicznego terenów inwestycyjnych (ofertowych) • udział mieszkańców z wykształceniem wyższym lub średnim • liczba i nakład publikacji promocyjnych • liczba firm z udziałem kapitału zagranicznego • uczestnictwo w targach, wystawach, innych imprezach promocyjnych
ranga i znaczenie gminy w powiecie	<ul style="list-style-type: none"> • stan wykształcenia działalności wyspecjalizowanych, tzn. udział działalności (cech, procesów) zlokalizowanych na terenie gminy w ogólnej sumie powiatowej, zwłaszcza w zakresie cech, których udział przekracza udział gminy w łącznej liczbie mieszkańców powiatu.

MODEL PROCEDURY Aktualizacji i Monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Tarnówka [SRG]

Działania planistyczne	Sposób realizacji - narzędzia	Term. zakończ./osoba odpowiedzialna	Efekt działania
Etap I Opracowanie systemu organizacji procesu wspomagania/monitorowania i kontroli zmian SRG	Określenie struktury organizacji procesu wspomagania/monitorowania SRG, zdefiniowanie planu komunikacji i kontroli zmian, opracowanie formularza zmian	<i>Sierpień/Wrzesień 2006</i> Przewodniczący Komisji koordynacyjnej SRG	Plan wspomagania/monitorowania/komunikacji/kontroli zmian SRG
Etap II Ocena uwarunkowań rozwojowych gminy – model analiz strategicznych, analiza SWOT, analiza celów, porównanie planów z efektami podejmowanych działań	Zebrań danych do Raportu o Stanie Gminy z wykorzystaniem elektronicznego modelu analiz strategicznych, analiza przyjętych programów rozwoju, ocena jakości usług publicznych, analiza stanu infrastruktury komunalnej, analiza SWOT oraz podjętych uchwał.	<i>Maj 2007 (co dwa lata)</i> Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej SRG	Raport o Stanie Gminy 2003-2005 itd. Raport o stanie realizacji celów, Lista efektów
Etap III Sporządzanie wniosków w sprawie nowych programów operacyjnych oraz zadań cząstkowych SRG. Dokonanie weryfikacji stanu realizacji SRG, a szczególnie przyjętych programów operacyjnych.	Wybór nowych programów operacyjnych oraz zadań. Przedstawienie stanu realizacji SRG. Zebrań wniosków w sprawie nowych programów operacyjnych oraz zmian dotyczących realizowanych programów operacyjnych /terminy, koszty/. Wypełnienie formularza zmian dla wnioskowanych programów operacyjnych według ustalonych wymogów. Przygotowanie listy programów operacyjnych według wewnętrznych priorytetów. Przesłanie wniosków do Komisji Koordynacyjnej SRG oraz Wójta i Przewodniczącego Rady Gminy.	Czerwiec 2007 (co dwa lata) Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej SRG	Wnioski ws. programów operacyjnych. Raport zmian SRG. Lista programów operacyjnych według priorytetów oraz kategorii.

<p>Etap IV Ustalenie listy zmian oraz programów według priorytetów i kategorii. Przygotowanie projektu zaktualizowanej wersji SRG na lata 2007 - 2019 Priorytetów inwestycyjnych</p> <p>Przygotowanie prognozy dochodów i wydatków budżetowych 2007-2013</p>	<p>Zestawienie przesłanych wniosków ws zmian oraz programów operacyjnych. Ocena zmian oraz wnioskowanych programów operacyjnych w oparciu o przyjęte kryteria – prezentacja ocen. Ustalenie listy programów operacyjnych wg priorytetów i kategorii – ranking programów operacyjnych na podstawie uzyskanych ocen.</p> <p>Przygotowanie prognozy dochodów i wydatków budżetowych. Przyjęcie nowych założeń makro i mikro ekonomicznych.</p>	<p>Sierpień 2007 (co dwa lata) Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej SRG</p> <p>Sierpień 2007 (co dwa lata) Skarbnik Gminy</p>	<p>Ranking programów operacyjnych na okres 2007 – 2019. Projekt SRG 2007-2019</p> <p>Prognoza dochodów i wydatków budżetowych 2007 - 2013</p>
--	---	--	---

<p>Etap V Określenie limitów wolnych środków na zadania inwestycyjne. Wybór zadań SRG do realizacji w WPI na lata 2007 – 2013.</p>	<p>Analiza przygotowanej prognozy wolnych środków budżetowych na lata 2007 – 2013. Wybór zadań SRG do realizacji w WPI z zachowaniem relacji wielkości nakładów inwestycyjnych do poziomu wolnych środków – przygotowanie wstępnego projektu SRG i WPI.</p>	<p>Wrzesień 2007 (co dwa lata) Skarbnik Gminy</p> <p>Wrzesień 2007 (co dwa lata) Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej SRG oraz WPI</p>	<p>Limit wolnych środków na zadania inwestycyjne.</p> <p>Wstępna wersja SRG i WPI</p>
---	---	---	---

<p>Etap VI Określenie zdolności finansowej i kredytowej gminy</p> <p>Opracowanie wersji projektowej SRG oraz WPI</p>	<p>Analiza możliwości wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania zadań inwestycyjnych</p> <p>Weryfikacja wstępnej wersji SRG oraz WPI, wprowadzenie korekt, przygotowanie wersji projektowej SRG oraz WPI</p>	<p>Wrzesień 2007 (co dwa lata) Skarbnik Gminy</p> <p>15 Październik (co dwa lata) Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej SRG/WPI oraz Wójt Gminy</p>	<p>Wykaz możliwości wzrostu zobowiązań budżetowych.</p> <p>Wersja projektowa SRG oraz WPI</p>
--	---	---	---

<p>Etap VII Określenie skutków finansowania zadań przy udziale środków zewnętrznych. Opracowanie zrównoważonego projektu SRG/WPI</p>	<p>Analiza zdolności finansowej gminy z uwzględnieniem wzrostu zobowiązań z tytułu nowych kredytów oraz zabezpieczeń udziałów własnych środków .</p> <p>Weryfikacja wersji projektowej WPI, wprowadzenie korekt, przygotowanie zrównoważonego projektu WPI</p>	<p>30 Październik 2007 (co dwa lata) Skarbnik Gminy</p> <p>15 Listopad2007 (co dwa lata) Wójt Gminy</p>	<p>Skumulowany wynik budżetowy Zrównoważony projekt SRG/WPI</p> <p>Przedłożenie projektu SRG/WPI Radzie Gminy</p>
---	--	---	---

<p>Etap VIII Podjęcie uchwał w sprawie SRG/WPI</p>	<p>Przeprowadzenie analiz projektu SRG/WPI przez komisje. Wprowadzenie zmian przy jednoczesnej ocenie możliwości finansowych. Przyjęcie ostatecznej wersji SRG/WPI przez Radę Gminy Tarnówka</p>	<p>Grudzień2007 (co dwa lata) Rada Gminy</p>	<p>Uchwała Rady Gminy w sprawie SRG/WPI</p>
---	--	--	--